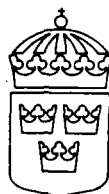

Regeringens proposition 1993/94:209

Den fortsatta reformeringen av
arbetslöshetsförsäkringen

Prop.
1993/94:209

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 30 mars 1994

Bengt Westerberg

Börje Hörnlund
(Arbetsmarknadsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att det som ett andra steg i förverkligandet av en allmän arbetslöshetsförsäkring införs en inkomstrelaterad ersättning (dagpenning) i det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS). Dagpenningen i KAS skall lämnas med samma belopp och på samma grunder som gäller för dagpenningen i arbetslöshetsförsäkringen. En arbetslös medlem i en arbetslöshetskassa får dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen medan övriga arbetslösa får dagpenning från KAS, om avgifts- och arbetsvillkor är uppfyllda. Ett grundbelopp skall finnas i KAS och lämnas enligt i huvudsak samma regler som gäller för det nuvarande stödbeloppet. Dagpenningen i KAS skall fr.o.m. den 1 juli 1994 vara högst 564 kr per dag och lägst 245 kr. Grundbeloppet skall vara 245 kr.

För att få dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen eller KAS skall den arbetslöse uppfylla ett avgiftsvillkor och ett arbetsvillkor. Avgiftsvillkoret innebär att den arbetssökande skall ha betalat avgift enligt lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet eller är skyldig att betala skatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt under tolv månader inom en 24-månadersperiod.

Arbetsvillkoret, som skall vara lika i både arbetslöshetsförsäkringen och KAS, innebär att sökanden skall ha förvärvat arbetat minst 75 timmar per månad under minst fem månader inom en ramtid på tolv månader. Ett alternativt arbetsvillkor införs som innebär att förvärvat arbete skall ha utförts minst 65 timmar per månad under minst tio månader inom ramtiden på tolv månader.

Den första perioden med dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen eller KAS lämnas om sökanden har uppfyllt arbetsvillkoret genom förvärvsarbete (allmänt arbetsvillkor), vari inte får räknas in tid då sökanden har deltagit i t.ex. arbetsmarknadsutbildning, ungdomspraktik och arbetslivsutveckling (ALU) s.k. jämställd tid. En andra ersättningsperiod om i normalfallet 300 dagar får beviljas även om arbetsvillkoret innehåller s.k. jämställd tid (särskilt arbetsvillkor). För ersättning där- efter måste ett allmänt arbetsvillkor ånyo uppfyllas. Om den arbetslöse inte kan få arbete efter den andra ersättningsperioden bör han eller hon erbjudas särskilda insatser som kan ha inslag av utbildning, praktik eller rehabilitering. Den närmare utformningen av dessa insatser skall utredas.

Ersättningen till den arbetslöse skall bestämmas utifrån den arbetstid och dagsförtjänst som var normal för henne eller honom under den tid med vilken det senaste arbetsvillkoret har fullgjorts.

Ersättningsperioderna för dagpenning i KAS skall vara desamma som gäller för dagpenning i arbetslöshetsförsäkringen. Det innebär att för den som inte har fyllt 55 år är ersättningsperioden för dagpenning i KAS längst 300 dagar. För den som har fyllt 55 år är ersättningsperioden längst 450 dagar.

Förslagen föranleder omfattande ändringar i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd och lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring. Följdändringar föreslås i lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling och studiestödslagen (1973:349).

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 juli 1994. Omfattande övergångsbestämmelser föreslås för att möjliggöra en mjuk övergång till de nya reglerna.

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Lagtext	6
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd	6
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring	39
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling	59
2.4	Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)	60
3	Ärendet och dess beredning	61
4	Den fortsatta reformeringen av arbetslöshetsförsäkringen . . .	62
5	Grundbelopp och dagpenning i KAS	73
6	Förmånsrättsberättigade till KAS	76
7	Avgiftsvillkoret	78
8	Arbetsvillkoren	81
9	Normalarbetstiden och dagsförtjänsten	88
10	Ersättningsperioderna	93
11	Övergångsbestämmelser	94
11.1	Allmänt	94
11.2	Avgiftsvillkoret	96
11.3	Ersättningsperioderna	99
11.4	Arbetsvillkoren, normalarbetstiden och dagpenning- en enligt ALF-lagen	101
11.5	Normalarbetstid enligt KAS-lagen	103
12	Uppgiftsskyldighet för arbetslöshetskassorna	104
13	Kostnader m.m.	104
13.1	Utvecklingen av kontantstödens kostnader	104
13.2	Kostnaderna för förslaget om en allmän arbetslös- hetsförsäkring	107

14	Redovisning av vissa uppdrag till AMS	109	Prop. 1993/94:209
15	Internationella överenskommelser	110	
16	Kommentarer till lagförslagen	110	
16.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd	110	
16.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring	136	
16.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling	145	
16.4	Förslaget till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)	145	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 mars 1994	146	
	Rättsdatablad	147	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1993/94:209

Regeringen föreslår att riksdagen

antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd,
2. lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring,
3. lag om ändring i lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling,
4. lag om ändring i studiestödslagen (1973:349).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd¹

dels att 16, 26, 30 a, 30 b, 38 och 39 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 4, 11, 18, 25 och 26 §§ skall utgå,

dels att 18 § skall betecknas 17 §,

dels att 1, 3, 4, 6-9, 11-14, 15, nya 17, 24, 25, 27, 28-30, 31, 32, 33, 34, 35 och 37 §§ samt rubrikerna närmast före 6 och 13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 26, 30 och 30 a §§ skall sättas närmast före 28, 32 respektive 33 §,

dels att det i lagen skall införas 23 nya paragrafer, 10, 10 a, 14 a, 20, 20 a, 21, 21 a, 22, 23, 27 a-i, 31 a och 33 a-d §§ samt närmast före 1, 7, 8, 14, nya 17, 21, 22, 27 a, 27 d, 27 g och 28 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Allmänna villkor

1 §²

Kontant arbetsmarknadsstöd utges enligt denna lag vid arbetslöshet till

1. *den* som *icke* är försäkrad enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring,

2. *försäkrad enligt nämnda lag som efter inträdet i en arbetslöshetskassa ännu ej uppfyllt medlemsvillkoret enligt lagen,*

Kontant arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet lämnas enligt vad som följer av denna lag med ett per dag beräknat belopp i form av dagpenning eller ett grundbelopp. *Den* som är försäkrad enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring *har inte rätt till stöd i andra fall än som sägs i andra stycket.*

¹ Lagen omtryckt 1982:433.

Senaste lydelse av 16 § 1993:657.

² Senaste lydelse 1993:657.

3. försäkrad enligt nämnda lag som ej har rätt till ersättning enligt lagen på grund av att ersättningsperiod gått till ända sedan han uppnått 60 års ålder.

Kontant arbetsmarknadsstöd i form av ett grundbelopp lämnas även till en försäkrad enligt den lagen som inte har rätt till ersättning från en arbetslöshetskassa på grund av att

1. avgiftsvillkoret enligt 9 § lagen inte är uppfyllt, eller

2. en ersättningsperiod har gått till ända sedan hon eller han har fyllt 60 år utan att något nytt arbetsvillkor som är kvalificerande för en ny ersättningsperiod har uppfyllts.

Rätten till kontant arbetsmarknadsstöd upphör vid utgången av månaden före den under vilken den arbetslöse fyller 65 år. I fråga om stöd i form av ett grundbelopp upphör rätten dessutom när den arbetslöse före den tidpunkten börjar uppbära hel ålderspension, hel förtidspension eller helt sjukbidrag enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

3 §

Kontant arbetsmarknadsstöd utgår till den som uppfyller föreskrivna ersättningsvillkor i Sverige.

Kontant arbetsmarknadsstöd lämnas endast till den som uppfyller ersättningsvillkoren i Sverige, om inte annat följer av

1. lagen (1992:1776) om samordning av systemen för social trygghet när personer flyttar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), eller

2. överenskommelse som regeringen har träffat med någon annan stat om andra villkor för rätt att få ersättning.

4 §³

Kontant arbetsmarknadsstöd *vid arbetslöshet* tillkommer den som

1. har fyllt 20 år,
2. är arbetsför och i övrigt oförhindrad att *åta* sig arbete för arbetsgivares räkning minst *tre* timmar varje arbetsdag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan,
3. är beredd att *antaga* erbjudet lämpligt arbete under tid för vilken han *icke* anmält hinder som kan *godtagas*,
4. är anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen i den ordning som *Arbetsmarknadsstyrelsen föreskriver*,

5. *icke* kan *erhålla* lämpligt arbete.

Ersättning enligt denna lag lämnas inte till den som deltar i utbildning om det inte finns särskilda skäl. Närmare föreskrifter om tillämpningen av denna bestämmelse meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Som företagare enligt denna lag anses den som äger eller är delägare - direkt eller indirekt - i näringsverksamhet som han är personligt verksam i och som han har ett väsentligt inflytande över. *Företagare* anses arbetslös, när hans personliga verksamhet i rörelsen har upphört annat än tillfälligt, *om icke Arbetsmark-*

Kontant arbetsmarknadsstöd tillkommer den som

1. är arbetsför och i övrigt oförhindrad att *åta* sig arbete för *en* arbetsgivares räkning minst 3 timmar varje arbetsdag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan,
2. är beredd att *anta* erbjudet lämpligt arbete under tid för vilken *hon eller han inte har* anmält hinder som kan *godtas*,
3. är anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen i den ordning som *föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, och*

4. *inte* kan *få* lämpligt arbete.

Stöd i form av ett grundbelopp lämnas endast till den som har fyllt 20 år.

Ersättning enligt denna lag lämnas inte till den som deltar i utbildning om det inte finns särskilda skäl. Närmare föreskrifter om tillämpningen av denna bestämmelse meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

³ Senaste lydelse 1993:657.

nadsstyrelsen av särskilda skäl föreskriver annat.

Som företagare enligt denna lag anses den som äger eller är delägare - direkt eller indirekt - i näringsverksamhet som *hon eller han* är personligt verksam i och som *hon eller han* har ett väsentligt inflytande över.

En företagare skall anses vara arbetslös, när hennes eller hans personliga verksamhet i rörelsen har upphört annat än tillfälligt.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva att en företagare skall anses vara arbetslös även i andra fall än som sägs i femte stycket.

Prop. 1993/94:209

Arbetsvillkor m.m.

Dagar med ersättning

6 §⁴

Rätt till kontant arbetsmarknadsstöd föreligger, om den arbetslöse under en ramtid av tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde utfört förvärvsarbete i minst fem månader (arbetsvillkor). Härvid tas hänsyn endast till månad då förvärvsarbete utförts minst 75 timmar.

Tid då förvärvsarbete har utförts får icke räknas mer än en gång för uppfyllande av arbetsvillkoret.

Under en kalendervecka får summan av antalet ersatta och arbetade dagar samt karensdagar och avstängningsdagar uppgå till högst 5.

Kontant arbetsmarknadsstöd får inte lämnas för lördag eller söndag, om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer medger undantag.

Stöd får inte lämnas för tid under vilken sökanden får föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

⁴ Senaste lydelse 1984:514.

Karenstid

7 §⁵

Med tid under vilken sökanden enligt 6 § skall ha utfört förvärvsarbete jämställs tid då sökanden

1. i enskilt hem vårdat åldring eller handikappad i sådan utsträckning att sökanden varit förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande,

2. deltagit i och, om inte särskilda skäl hindrat det, fullföljt arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag utgått,

3. fullgjort värnplikt eller åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i båda fallen dock tillsammans högst två månader,

4. haft semester, eller

5. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnplikts-tjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön.

Kontant arbetsmarknadsstöd får inte lämnas förrän den sökande under en sammanhängande tid av 12 månader varit arbetslös 5 dagar (karensvillkor). I karenstiden räknas in endast de dagar för vilka stöd skulle ha lämnats, om karenstiden hade gått till ända.

Om tid under vilken ersättning har lämnats enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring skall räknas in i en ersättningsperiod enligt 14 § andra stycket, skall karensvillkoret anses vara uppfyllt.

För den som regelbundet utför deltidsarbete under tid då hon eller han i övrigt är arbetslös får, om det finns särskilda skäl, regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva om karenstid utöver vad som följer av första stycket.

⁵ Senaste lydelse 1989:332.

En sökande som sägs i 1 § andra stycket 2 behöver inte uppfylla karensvillkoret. Detsamma gäller den som har rätt till ersättning enligt 27 b § eller är anvisad verksamhet för arbetslivsutveckling enligt föreskrifter som har meddelats av regeringen.

Bestämmelser om dagpenning

Avgifts- och arbetsvillkor

8 §⁶

Vid bestämmande av ramtid enligt 6 § räknas inte tid då sökanden varit hindrad att arbeta på grund av

1. styrkt sjukdom,
2. heltidsutbildning som den sökande har avslutat efter fyllda 25 år eller som har föregåtts av sammanhängande förvärvsarbete på heltid i minst fem månader,
3. nykterhetsvård på anstalt,
4. frihetsberövande på kriminalvårdens område,
5. vård av eget barn eller adoptivbarn som inte har fyllt två år,
6. beslut enligt smittskyddslagen (1988:1472) eller livsmedelslagen (1971:511) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda lag.

Detsamma gäller tid då sökanden har åtnjutit föräldrapeningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller varit hindrad att arbeta på grund av

Dagpenning lämnas under en ersättningsperiod enligt 14 § till den som uppfyller karensvillkoret enligt 7 §, avgiftsvillkoret enligt 9 § och något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §.

Av 11 § framgår att rätt till dagpenning under en ersättningsperiod i vissa fall finns också för den som inte uppfyller något allmänt arbetsvillkor men som upp-

⁶ Senaste lydelse 1989:338.

1. värnpliktstjänstgöring,
 2. arbetsmarknadsutbildning,
 3. yrkesinriktad rehabilitering,
- i den mån sådan tid inte enligt 7 § jämföras med tid under vilken förvärvsarbete har utförts.

Den tid som inte räknas in i ramtiden får dock inte överstiga två år.

fyller det särskilda arbetsvillkoret enligt 10 a §.

En sökande som har påbörjat en ersättningsperiod enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring, skall anses ha uppfyllt avgiftsvillkoret och något allmänt arbetsvillkor eller det särskilda arbetsvillkoret när hon eller han begär dagpenning under samma ersättningsperiod.

9 §⁷

Den som i minst 90 kalenderdagar under en ramtid av tio månader i anslutning till att han avslutat utbildning på heltid som omfattar minst ett läsår och som berättigar till studiesocialt stöd stått till arbetsmarknadens förfogande som arbetssökande genom den offentliga arbetsförmedlingen eller förvärvsarbetat är berättigad till kontant arbetsmarknadsstöd utan att ha uppfyllt arbetsvillkoret. Vid bestämmande av ramtid inräknas inte tid då sökanden har varit hindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom, värnpliktstjänstgöring, havandeskap eller vård av eget barn eller adoptivbarn som inte har fyllt två år.

Arbetslös som avses i 1 § 3 skall vid tillämpning av första stycket anses ha fullgjort arbetsvillkoret.

Dagpenning lämnas endast till en sökande som under 12 kalendermånader under en ramtid av 24 månader omedelbart före arbetslöshetens inträde har haft förvärvsinkomster för vilka hon eller han är skyldig att betala avgift enligt lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet eller är skyldig att betala sjömansskatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt (avgiftsvillkor). Skyldigheten skall bedömas efter vad som är känt vid den tidpunkt då rätten till en ersättningsperiod prövas. Hänsyn skall dock inte tas till skyldighet att betala sjömansskatt för tid före år 1994.

Den som inte har varit försäkrad enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring eller som inte tidigare har fått dagpenning enligt denna lag skall dessutom ha utfört

⁷ Senaste lydelse 1986:410.

denna lag skall dessutom ha utfört sådant förvärvsarbete som avses i 10 § i minst 75 timmar under var och en av minst 5 av de 12 månader som beaktas enligt första stycket.

10 §

Om inte något annat följer av 10 a och 11 §§ får dagpenning lämnas endast till den som under en ramtid av 12 månader omedelbart före arbetslöshetens inträde har utfört förvärvsarbete i minst

1. 5 månader, varvid hänsyn tas endast till månad då förvärvsarbete har utförts i minst 75 timmar eller, om sökanden inte uppfyller detta villkor,

2. 10 månader, varvid hänsyn tas endast till månad då förvärvsarbete har utförts i minst 65 timmar (allmänt arbetsvillkor).

Med tid då förvärvsarbete har utförts likställs

1. uppsägningstid, även om arbetstagaren inte behöver stå till arbetsgivarens förfogande,

2. semester, och

3. annan tid då den arbetslöse av något annat skäl än sjukdom, värnpliktstjänstgöring eller barns födelse har varit ledig med helt eller delvis bibehållen lön.

Med förvärvsarbete avses inte beredskapsarbete enligt förordningen (1987:411) om beredskapsarbete.

10 a §

I den omfattning som följer av 11 § får dagpenning lämnas också

till den som inte uppfyller något allmänt arbetsvillkor men som uppfyller arbetsvillkoret enligt denna paragraf (särskilt arbetsvillkor). Vid bedömningen av om en sökande har uppfyllt det särskilda arbetsvillkoret gäller vad som sägs i 10 §, dock att med tid då förvärvsarbete har utförts skall jämnställas också tid då sökanden

1. har utfört beredskapsarbete enligt förordningen (1987:411) om beredskapsarbete,

2. i enskilt hem har vårdat åldring eller handikappad i sådan utsträckning att hon eller han har varit förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande,

3. har deltagit i och, om inte särskilda skäl har hindrat det, fullföljt sådan arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag har lämnats, eller

4. har fullgjort värnplikt eller har fått föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i båda fallen dock tillsammans högst två månader.

11 §⁸

Kontant arbetsmarknadsstöd lämnas i form av ett per dag beräknat belopp. Under en kalendervecka får summan av antalet ersatta och arbetade dagar samt karens- och avstängningsdagar uppgå till högst fem.

Till en sökande som uppfyller det särskilda arbetsvillkoret men inte något allmänt arbetsvillkor får dagpenning lämnas endast om hon eller han

1. tidigare har fått ersättning med dagpenning enligt denna lag eller ersättning enligt lagen

⁸Senaste lydelse 1993:657.

2. under den närmast föregående ersättningsperioden har fått dagpenning till vilken hon eller han har kvalificerat sig genom att uppfylla något allmänt arbetsvillkor enligt denna lag eller enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring.

12 §⁹

Kontant arbetsmarknadsstöd får, om inte arbetsmarknadsstyrelsen medger undantag, ej utges för lördag eller söndag.

Tid som har tillgodoräknats för att uppfylla ett arbetsvillkor för dagpenning enligt denna lag eller enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring får inte tillgodoräknas för att uppfylla ett nytt arbetsvillkor. Tid som har tillgodoräknats för att uppfylla ett arbetsvillkor för grundbelopp enligt denna lag får däremot tillgodoräknas också för att uppfylla ett arbetsvillkor för dagpenning.

Stöd får ej utges för tid under vilken stödtagaren uppbär föräldrapenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

⁹ Senaste lydelse 1984:514.

13 §¹⁰

Dagpenning får inte lämnas förrän den sökande under en sammanhängande tid av tolv månader varit arbetslös fem dagar (karensvillkor). I karenstiden räknas in endast de dagar för vilka stöd skulle ha lämnats, om karenstiden gått till ända.

Sökande som avses i 1 § 3 behöver inte uppfylla karensvillkoret. Detsamma gäller dem som är ersättningsberättigade enligt 9 § eller är anvisade verksamhet för arbetslivsutveckling i enlighet med föreskrifter som har meddelats av regeringen.

När ramtid enligt 9 - 10 a §§ skall bestämmas räknas inte tid då sökanden har varit hindrad att arbeta på grund av

1. styrkt sjukdom,
2. heltidsutbildning som den sökande har avslutat efter fyllda 25 år eller som har föregåtts av sammanhängande förvärvsarbete på heltid i minst fem månader,
3. tvångsvård enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,
4. frihetsberövande på kriminalvårdens område,
5. vård av eget barn eller av adoptivbarn som inte har fyllt två år, eller
6. beslut enligt smittskyddslagen (1988:1472) eller livsmedelslagen (1971:511) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av livsmedelslagen.

Detsamma gäller tid då sökanden har varit hindrad att uppfylla något arbetsvillkor på grund av ett skäl som sägs i 10 a § 1 - 4.

Vad som sägs i andra stycket gäller inte om sökanden enligt 10 a och 11 §§ får tillgodoräkna sig tiden för att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret.

¹⁰Senaste lydelse 1993:657.

Ersättningsperioden

14 §¹¹

Kontant arbetsmarknadsstöd utgår under längst 150 dagar (ersättningsperioden), om inte annat följer av andra stycket eller av 15 § sista stycket. Har stödtagaren uppnått 55 års ålder innan ersättningsperioden gått till ända, är perioden i stället 300 dagar. Sedan stödtagaren uppnått 60 års ålder, är ersättningsperioden 450 dagar.

I ersättningsperioden inräknas inte dagar, under vilka stödtagaren har anvisats verksamhet för arbetslivsutveckling i enlighet med föreskrifter som har meddelats av regeringen.

Rätten till kontant arbetsmarknadsstöd upphör vid utgången av månaden före den under vilken den arbetslöse fyller 65 år eller när han dessförinnan börjar uppbära hel ålderspension, hel förtidspension eller helt sjukbidrag enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Dagpenning lämnas under längst 300 dagar (ersättningsperioden), om inte annat följer av 14 a § 2 eller 24 §. Har sökanden kvalificerat sig för ersättning genom att uppfylla något allmänt arbetsvillkor enligt 10 § och fyller hon eller han 55 år innan ersättningsperioden har gått till ända, är perioden i stället 450 dagar. Om det finns synnerliga skäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer efter ansökan förlänga ersättningsperioden enligt detta stycke, dock längst till utgången av år 1996.

I ersättningsperioden räknas in ersättningstid enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring.

¹¹Senaste lydelse 1993:155.

14 a §

I ersättningsperioden räknas inte in

- 1. karenstid, eller*
- 2. dagar, under vilka sökanden har anvisats verksamhet för arbetslivsutveckling enligt föreskrifter som har meddelats av regeringen.*

15 §¹²

Om arbetslöshet upphör innan ersättningsperioden gått till ända, har *stödtagaren, om inte annat följer av 16 §, rätt till kontant arbetsmarknadsstöd* under återstående antal dagar av perioden vid ny arbetslöshet, *även om han då inte uppfyller arbets- och karensvillkoren.*

Har ersättningsperioden gått till ända men har *stödtagaren inom en tid av tolv månader dessförinnan uppfyllt arbetsvillkoret, lämnas kontant arbetsmarknadsstöd* under ytterligare en ersättningsperiod. *Därvid skall dock karensvillkoret på nytt uppfyllas. Den nya ersättningsperioden räknas från inträdet av den arbetslöshet, då stödtagaren senast uppfyllde arbetsvillkoret.*

Om arbetslöshet upphör innan ersättningsperioden *har* gått till ända, har *sökanden rätt till dagpenning* under återstående antal dagar av perioden vid ny arbetslöshet, *även om hon eller han då inte uppfyller avgifts- och karensvillkoren eller ett arbetsvillkor. Vad som nu har sagts gäller dock inte om en sammanhängande tid av 12 månader, i vilken tid inte räknas in tid som avses i 13 §, har förflutit sedan hon eller han senast fick ersättning.*

Har ersättningsperioden gått till ända men har *sökanden under perioden på nytt uppfyllt avgiftsvillkoret och något allmänt arbetsvillkor eller, i den utsträckning som framgår av 11 §, det särskilda arbetsvillkoret, lämnas dagpenning* under ytterligare en ersättningsperiod. *Då skall dock karensvillkoret på nytt uppfyllas. Den nya ersättningsperioden räknas från inträdet av den arbetslöshet, då sökanden uppfyllde det arbetsvillkor som ligger till grund för den nya perioden.*

¹² Senaste lydelse 1993:657.

För den som regelbundet utför deltidsarbete under tid då han i övrigt är arbetslös får, om det finns särskilda skäl, regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreskriva om begränsningar i ersättningsrätten och om karenstid utöver vad som följer av denna lag.

Det kontanta arbetsmarknadsstödets storlek *Dagpenningens storlek*

17 §¹³

Kontant arbetsmarknadsstöd lämnas med det belopp som regeringen fastställer om inte annat följer av denna lag.

Till den som söker deltidsarbete eller i annat fall är arbetslös under del av vecka utgår arbetsmarknadsstöd med det antal ersättningsdagar per vecka som följer av en av regeringen fastställd omräkningstabell.

Dagpenning lämnas högst med det belopp som regeringen fastställer.

Dagpenning lämnas lägst med ett belopp som motsvarar grundbeloppet, om inte annat följer av bestämmelserna om pensionsavdrag.

20 §

Dagpenning lämnas med 80 procent av sökandens dagsförtjänst, om inte annat följer av 17 §. Dagpenning till en sökande som har tillerkänts ålderspension i form av folkpension, allmän tilläggspension eller annan pension som betalas på grund av förvärvsarbete, lämnas med 65 procent av hennes eller hans dagsförtjänst, med den begränsning som följer av 17 § första stycket.

¹³ Senaste lydelse av förutvarande 18 § 1993:657.

Med dagsförtjänst avses 1/5 av den veckoinkomst eller, i fråga om en sökande med månadslön, 1/22 av den månadsinkomst, som hon eller han före arbetslöshetens inträde vanligen fick under arbetstid som var normal för sökanden

1. i arbete som ryms inom det arbetsvillkor som ligger till grund för den nya ersättningsperioden eller, om det finns särskilda skäl för det,

2. i allt det arbete som har utförts under hela ramtiden.

Med dagsförtjänst enligt andra stycket avses inkomster från sådant förvävarsarbete som sägs i 10 §.

Trots bestämmelserna i första - tredje styckena skall, om inte annat följer av femte stycket, dagpenning till en sökande, som har kvalificerat sig för rätt till ersättning på grund av det särskilda arbetsvillkoret och därvid har uppfyllt villkoret huvudsakligen genom beredskapsarbete, arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag har lämnats eller genom deltagande i arbetslivsutveckling enligt 2 § lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling, bestämmas till belopp som motsvarar inkomsten i beredskapsarbetet respektive utbildningsbidraget. Har sökanden varit berättigad till särskilt studielån enligt lagen (1993:719) om särskilt studielån för den som genomgår arbetsmarknadsutbildning, skall dagpenningen dock bestämmas till ett belopp som motsvarar det högre utbildningsbidrag som sökanden skulle ha fått om hon eller han inte hade varit berättigad till lån enligt den lagen.

Med undantag från bestämmelsen i fjärde stycket skall gälla, att dagpenningen inte får bestämmas till ett högre belopp än det som motsvarar dagpenningen i den närmast föregående ersättningsperioden.

Omprövning av den fastställda dagsförtjänsten under en pågående ersättningsperiod skall göras till sökandens förmån när hon eller han under ett sammanhängande uppehåll i ersättningsperioden har uppfyllt något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §.

20 a §

Får en sökande med anledning av arbetslöshet fortlöpande ersättning av annat slag än ersättning enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring eller enligt denna lag, skall dagpenning lämnas lag, skall dagpenning lämnas högst med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas enligt 20 § och ersättningen.

Pensionsavdrag

21 §

Dagpenning som har fastställts enligt 20 § första stycket andra meningen skall sättas ned med 1/260 av ålderspensionen. Ersättning som understiger 10 kronor per dag betalas inte ut. Brutet krontal jämnas ut till närmaste högre krontal.

Vad som föreskrivs i 20 § första stycket andra meningen och i 21 § skall inte gälla om regeringen av särskilda skäl föreskriver annat.

Ersättning vid arbetslöshet under en del av vecka

22 §

Ersättning till den som söker deltidsarbete lämnas med det antal dagpenningbelopp per vecka som svarar mot den arbetslöshet som skall ersättas enligt en av regeringen fastställd omräkningstabell.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får utfärda föreskrifter för beräkning av ersättning vid deltidsarbete för det fall att arbetstiden inte är bestämd i ett visst antal timmar per dag eller vecka.

23 §

Är någon arbetslös under en del av veckan i andra fall än som avses i 22 §, lämnas ersättning med det antal dagpenningbelopp per vecka som svarar mot den arbetslöshet som skall ersättas enligt den tabell som avses i 22 § första stycket.

Vid beräkning av arbetslöshet enligt första stycket tas inte hänsyn till bisyssla som sökanden före arbetslöshetens inträde varaktigt har utfört vid sidan av heltidsarbete, om bisysslan inte utvidgas under arbetslösheten och inte hindrar sökanden från att anta erbjudet lämpligt arbete.

24 §¹⁴

Uppbär en stödtagare änke- eller änklingspension eller annan ålderspension än enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller mindre än hel förmån av förtidspension, sjukbidrag eller ålderspension enligt nämnda lag eller delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring, nedsätts det kontanta arbetsmarknadsstödet med pensionsbeloppet. En sådan nedsättning skall inte göras med hänsyn till omställningspension eller särskild efterlevandepension enligt lagen om allmän försäkring.

Uppbär stödtagare livränta från försäkringsinrättning på grund av yrkesskada eller olycksfall, nedsättes stödet enligt grunderna i första stycket.

Ersättning understigande tio kronor för dag utbetalas ej. Brutet krontal utjämnas till närmast högre krontal.

För en sökande som regelbundet utför deltidsarbete under veckor då hon eller han i övrigt är arbetslös får, om det finns särskilda skäl, regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva om begränsningar i ersättningsrätten utöver vad som följer av denna lag.

25 §

I fråga om arbetstagare som huvudsakligen är sysselsatta i yrke, inom vilket arbetslöshet årligen regelbundet förekommer, får arbetsmarknadsstyrelsen, om särskilda skäl föreligger, begränsa rätten till kontant arbetsmarknadsstöd.

Överstiger sökandens arbetsutbud per vecka den veckotid, under vilken hon eller han normalt har utfört arbete närmast före arbetslösheten, räknas inte överskjutande tid med när ersättningen fastställs. Från vad som nu har sagts får dock göras undantag, om sökanden har särskilda skäl för att utvidga arbetsutbudet.

¹⁴ Senaste lydelse 1992:380.

Är det sannolikt att arbete som avses i 26 § skulle ha varat högst fem dagar eller mer än fem men högst tio dagar eller mer än tio dagar, utgör avstängningstiden fem, tio respektive 20 ersättningsdagar. I avstängningstiden inräknas endast dagar för vilka karenstid skulle ha tillgodoräknats eller kontant arbetsmarknadsstöd skulle ha lämnats, om avstängningen inte hade skett, eller dagar under vilka stödtagaren har utfört förvärvsarbete. Den totala avstängningstiden får dock inte överstiga 14, 28 respektive 56 kalenderdagar.

Inträffar under avstängningstiden förhållande som avses i 26 §, beräknas ny avstängningstid i enlighet med bestämmelserna i första stycket, om inte den nya avstängningstiden rymms inom den löpande avstängningstiden.

Är det uppenbart att stödtagaren ej vill antaga lämpligt arbete, såsom då stödtagaren vid upprepade tillfällen antingen har avvisat erbjudet sådant arbete eller lämnat sitt arbete frivilligt utan giltig anledning, skall stödtagaren vara avstängd till dess han eller hon utfört förvärvsarbete under 20 dagar.

Avstängningstiden räknas från den dag då det förhållande som anges i 26 § inträffat.

Om särskilda skäl finns får beslutas att en sökande som under en kalendervecka i fyra dagar utför arbete i sådan utsträckning att hel dagpenning inte har kunnat lämnas för någon av dagarna, inte heller skall ha rätt till dagpenning för den femte dagen samt att dagpenning inte får lämnas för dag för vilken sökanden kan anses gottgjord genom semesterersättning.

¹⁵ Senaste lydelse 1993:657.

*Arbets- och studerandevillkor
m.m.*

27 a §

*Om inte något annat följer av
andra stycket får grundbelopp
lämnas under en ersättningsperiod
enligt 27 d § till den som uppfyller*

*1. ett arbetsvillkor enligt 10 eller
10 a § men inte avgiftsvillkoret
enligt 9 §, eller*

*2. studerandevillkoret enligt
27 b §.*

*Till den som uppfyller det sär-
skilda arbetsvillkoret enligt 10 a §
men inte något allmänt arbets-
villkor enligt 10 §, får ersättning
inte lämnas om sökanden under de
två närmast föregående ersätt-
ningsperioderna har fått ersättning
enligt denna lag eller enligt lagen
(1973:370) om arbetslöshetsförsäk-
ring genom att uppfylla det sär-
skilda arbetsvillkoret.*

*Bestämmelserna om överhopp-
ningsbar tid i 13 § första och
andra styckena skall tillämpas
också när ramtid bestäms enligt
första stycket 1.*

27 b §

*Den som i minst 90 kalenderda-
gar under en ramtid av tio må-
nader i anslutning till att hon eller
han har avslutat utbildning på
heltid som omfattar minst ett läsår
och som berättigar till studiesoci-
alt stöd har stått till arbetsmarkna-
dens förfogande som arbetssökande
genom den offentliga arbetsför-
medlingen eller förvärvsarbetat är*

berättigad till grundbelopp utan att ha uppfyllt ett arbetsvillkor. Vid bestämmande av ramtid räknas inte in tid då sökanden har varit hindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom, värnpliktstjänstgöring, havandeskap eller vård av eget barn eller adoptivbarn som inte har fyllt två år.

En sökande för vilken en ersättningsperiod enligt 14 § denna lag eller 14 § lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring har gått till ända, utan att ett nytt arbetsvillkor enligt 27 a § första stycket 1 har uppfyllts sedan hon eller han har fyllt 60 år, skall vid tillämpning av första stycket anses ha fullgjort ett arbetsvillkor.

27 c §

Tid som har tillgodoräknats för uppfyllande av ett arbetsvillkor enligt denna lag eller lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring får inte tillgodoräknas för uppfyllande av ett nytt arbetsvillkor för grundbeloppet.

Ersättningsperioden

27 d §

Grundbelopp lämnas under längst 150 dagar (ersättningsperioden), om inte annat följer av denna paragraf eller av 27 e § första stycket andra meningen och 27 f § andra stycket. Har sökanden fyllt 55 år innan ersättningsperioden har gått till ända, är perioden i stället 300 dagar.

Sedan sökanden har fyllt 60 år, är ersättningsperioden 450 dagar, under förutsättning att ersättning för den närmast föregående perioden inte har lämnats enligt denna paragraf.

Bestämmelserna i 14 § första stycket tredje meningen och 14 a § skall tillämpas också på en ersättningsperiod enligt första stycket.

27 e §

Om arbetslöshet upphör innan ersättningsperioden har gått till ända, har sökanden, om inte annat följer av 27 f § andra stycket, rätt till ersättning med grundbelopp under återstående antal dagar av perioden vid ny arbetslöshet, även om hon eller han då inte uppfyller något arbetsvillkor eller karensvillkoret. Vad som nu har sagts gäller dock inte om en sammanhängande tid av 12 månader, i vilken tid inte räknas in tid som avses i 13 §, har förflutit sedan hon eller han senast fick ersättning.

27 f §

Om sökanden innan ersättningsperioden har gått till ända på nytt uppfyller ett arbetsvillkor enligt 10 eller 10 a § men inte avgiftsvillkoret lämnas ersättning med grundbelopp under ytterligare en ersättningsperiod, om inte annat följer av 27 a § andra stycket. Den nya perioden räknas från inträdet av den arbetslöshet då sökanden uppfyllde det arbetsvillkor som ligger till grund för den nya ersättningsperioden.

Uppfyller sökanden innan ersättningsperioden har gått till ända både något nytt allmänt arbetsvillkor och avgiftsvillkoret enligt 9 §, lämnas kontant arbetsmarknadsstöd i form av dagpenning under en ersättningsperiod enligt 14 §. Då faller rätten till ersättning med grundbelopp för återstående antal dagar av perioden bort.

Ersättningens storlek

27 g §

Regeringen fastställer grundbeloppet.

27 h §

Grundbeloppet skall sättas ned med pensionsbeloppet, om sökanden får änke- eller änklingspension eller någon annan ålderspension än enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller mindre än en hel förmån av förtidspension, sjukbidrag eller ålderspension enligt nämnda lag eller delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring. En sådan nedsättning skall inte göras med hänsyn till omställningspension eller särskild efterlevandepension enligt lagen om allmän försäkring.

Får sökanden livränta från försäkringsinrättning på grund av en yrkesskada eller ett olycksfall, skall grundbeloppet sättas ned enligt grunderna i första stycket.

Ersättning som understiger tio kronor för dag betalas inte ut.

27 i §

Bestämmelserna i 22 § första stycket, 23 § första stycket och 24 § om ersättning vid arbetslöshet del av vecka skall tillämpas också på grundbeloppet.

Gemensamma bestämmelser för det kontanta arbetsmarknadsstödet

Begränsning vid säsongsarbetslöshet

28 §

Bestämmelserna i 26 § 1-3 om arbete får, om det är skäligt, tillämpas i fråga om arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering. Bestämmelserna i 27 § skall därvid gälla i tillämpliga delar.

Om det finns särskilda skäl för det får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer begränsa rätten till kontant arbetsmarknadsstöd för sådana arbetstagare som är sysselsatta i ett yrke inom vilket arbetslöshet årligen regelbundet förekommer.

29 §

Med beslut om avstängning enligt 26-28 §§ jämställes beslut om avstängning från rätt till ersättning enligt 29, 30, 31 och 34 §§ lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring.

En sökande skall stängas av från rätten till ersättning under tid som anges i 30 §, om hon eller han

1. lämnat sitt arbete frivilligt utan giltig anledning,

2. skilts från arbetet på grund av otillbörligt uppförande,

3. avvisat ett erbjudet lämpligt arbete, eller

4. utan att uttryckligen ha avvisat ett sådant arbete ändå genom sitt uppträdande uppenbarligen

30 §¹⁶

Ansökan om kontant arbetsmarknadsstöd görs skriftligen hos länsarbetsnämnd som regeringen bestämmer. Vid ansökningen skall fogas intyg av arbetsgivaren om sökandens arbetsförhållanden samt de uppgifter i övrigt som behövs för bedömning av hans rätt till stöd. Kan sådant intyg endast med stora svårigheter införskaffas, får arbetsförhållandena och övriga uppgifter styrkas på annat sätt.

Arbetsgivare skall på begäran utfärda intyg som avses i första stycket enligt formulär som fastställs av arbetsmarknadsstyrelsen.

Utbetalning av kontant arbetsmarknadsstöd görs av den allmänna försäkringskassa i vilken sökanden är inskriven.

Är det sannolikt att arbete som avses i 29 § skulle ha varat högst 5 dagar eller mer än 5 men högst 10 dagar eller mer än 10 dagar, utgör avstängningstiden 5, 10 respektive 20 ersättningsdagar. I avstängningstiden räknas in endast dagar för vilka karenstid skulle ha tillgodoräknats eller kontant arbetsmarknadsstöd skulle ha lämnats, om avstängningen inte hade skett, eller dagar under vilka sökanden har utfört förvärvsarbete. Den totala avstängningstiden får dock inte överstiga 14, 28 respektive 56 kalenderdagar.

Inträffar under avstängningstiden förhållande som avses i 29 §, beräknas ny avstängningstid i enlighet med bestämmelserna i första stycket, om inte den nya avstängningstiden ryms inom den löpande avstängningstiden.

Är det uppenbart att en sökande inte vill anta ett lämpligt arbete, skall sökanden vara avstängd till dess hon eller han har utfört förvärvsarbete under 20 dagar.

Avstängningstiden räknas från den dag då det förhållande som anges i 29 § inträffade.

¹⁶ Senaste lydelse 1989:332.

Beslut av länsarbetsnämnd enligt denna lag får överklagas hos arbetsmarknadsstyrelsen genom besvär. Nämndens beslut får dock inte överklagas innan nämnden har omprövat sitt beslut enligt 30 a §. Överklagas ett beslut innan det har omprövats skall överklagandet anses som en begäran om omprövning enligt den paragrafen.

I fråga om ärende som i första instans handläggs av allmän försäkringskassa har bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning och ändring av försäkringskassas beslut samt överklagande av försäkringskassas och domstols beslut motsvarande tillämpning.

Bestämmelserna i 29 § 1–3 om arbete får, om det är skäligt, tillämpas i fråga om arbetsmarknadspolitiska åtgärder som får tillgodoräknas för att uppfylla ett särskilt arbetsvillkor enligt 10 a §. Bestämmelserna i 30 § skall då gälla.

31 a §

Med beslut om avstängning enligt denna lag jämställs beslut enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring om avstängning från rätt till ersättning.

32 §¹⁸

Arbetsmarknadsstyrelsens beslut angående rätt till ersättning enligt denna lag överklagas genom besvär hos länsrätt, om inte annat

En ansökan om kontant arbetsmarknadsstöd skall göras på blankett enligt fastställt formulär hos

¹⁷ Senaste lydelse 1991:219.

¹⁸ Senaste lydelse 1993:577.

följer av lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt.

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i första stycket skall nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.

Kammarrättens beslut i mål som avses i denna paragraf överklagas hos Försäkringsöverdomstolen.

Arbetsmarknadsstyrelsens och Riksförsäkringsverkets beslut enligt denna lag i annat fall än som avses i första stycket överklagas hos regeringen genom besvär.

den länsarbetsnämnd som regeringen bestämmer.

Sökanden skall lämna uppgift om

- 1. medlemskapet i en arbetslöshetskassa och den tidpunkt då hon eller han senast fick ersättning från en sådan kassa, eller*

- 2. begäran om medlemskap i en arbetslöshetskassa.*

Till ansökan skall fogas ett intyg av arbetsgivaren om sökandens arbetsförhållanden samt de uppgifter i övrigt som behövs för bedömning av hennes eller hans rätt till ersättning. Om ett sådant intyg endast med stora svårigheter kan skaffas, får arbetsförhållandena och övriga uppgifter styrkas på något annat sätt. En arbetsgivare skall på begäran utfärda intyg som nu har sagts enligt fastställt formulär.

Sökanden skall på heder och samvete intyga att uppgifter som avses i andra stycket är riktiga.

Kontant arbetsmarknadsstöd betalas ut av den allmänna försäkringskassa där sökanden är inskriven.

33 §¹⁹

Besvär skall inges till den myndighet eller det organ som har meddelat beslutet. Den omständigheten att besvären ingivits eller insänts direkt till den myndighet som har att pröva besvären utgör dock ej hinder för besvärens upptagande till prövning, om de

Beslut av en länsarbetsnämnd i ärenden om stöd enligt denna lag skall omprövas av nämnden, om det begärs av en enskild som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 33 a §.

¹⁹ Senaste lydelse 1991:219.

inkommit före besvärstidens utgång.

Vad som sägs i denna paragraf om besvär skall i tillämpliga delar gälla en begäran om omprövning enligt 30 a §. Begäran om omprövning av ett beslut skall ske inom samma tid som besvär skall anföras mot beslutet.

Länsarbetsnämnds, allmän försäkringskassa, arbetsmarknadsstyrelsens, riksförsäkringsverkets och domstols beslut skall gälla omedelbart, om inte annat anges i beslutet eller bestäms av myndighet som har att pröva beslutet.

Vid omprövningen får beslutet inte ändras till den enskildes nackdel.

33 a §

Även om begäran om omprövning inte har framställts, skall länsarbetsnämnden ändra beslutet i ett ärende om stöd enligt denna lag som har fattats av nämnden och inte har prövats av Arbetsmarknadsstyrelsen, om beslutet

1. på grund av skrivfel, räknefel eller något annat sådant förbiseende innehåller någon uppenbar oriktighet,

2. har blivit oriktigt på grund av att det har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag, eller

3. har blivit oriktigt på grund av uppenbart felaktig rättstillämpning eller annan liknande orsak.

Ändring behöver inte göras om oriktigheten är av ringa betydelse.

Ett beslut får inte ändras till den enskildes nackdel, om den beslutade förmånen har förfallit till

betalning och inte heller i andra fall om det finns synnerliga skäl mot det.

Ändring enligt denna paragraf får inte göras sedan mer än två år har förflutit från den dag då beslutet meddelades. Ändring får dock ske även efter utgången av denna tid, om det först därefter har kommit fram att beslutet har fattats på ett uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag eller om det finns andra synnerliga skäl.

33 b §

Ett beslut av en länsarbetsnämnd får överklagas hos Arbetsmarknadsstyrelsen. Nämndens beslut får dock inte överklagas innan nämnden har omprövat sitt beslut enligt 33 §. Överklagas ett beslut innan det har omprövats skall överklagandet anses som en begäran om omprövning enligt den paragrafen.

I fråga om ett ärende som i första instans handläggs av en allmän försäkringskassa tillämpas bestämmelserna i 20 kap. 10-13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning och ändring av en försäkringskassas beslut samt överklagande av en försäkringskassas och en domstols beslut.

33 c §

Arbetsmarknadsstyrelsens beslut om rätt till ersättning överklagas hos länsrätt, om inte annat följer av lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt.

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i första stycket skall nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän har deltagit i länsrätten.

Kammarrättens beslut i mål som avses i denna paragraf överklagas hos Försäkringsöverdomstolen.

Arbetsmarknadsstyrelsen och Riksförsäkringsverkets beslut enligt denna lag i andra fall än som avses i första stycket överklagas hos regeringen.

33 d §

Skrivelsen med överklagandet skall ges in till den myndighet eller det organ som har meddelat beslutet inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet. Den omständigheten att överklagandet har getts in eller sänts in direkt till den myndighet som har att pröva det utgör dock inte hinder mot att ta upp överklagandet till prövning, om överklagandet har kommit in i rätt tid.

Vad som sägs i denna paragraf om överklagande skall också gälla en begäran om omprövning enligt 33 §. Omprövning av ett beslut skall begäras inom samma tid som ett överklagande av beslutet.

Ett beslut av en länsarbetsnämnd, en allmän försäkringskassa, Arbetsmarknadsstyrelsen, Riksförsäkringsverket och en domstol skall gälla omedelbart, om inte annat anges i beslutet eller bestäms av den myndighet som har att pröva beslutet.

Har regeringen träffat överenskommelse med annan stat om andra villkor för rätt att erhålla ersättning än som föreskrives i denna lag, skall dessa villkor tillämpas.

Kontant arbetsmarknadsstöd får dras in eller sättas ned med ett skäligt belopp om sökanden medvetet eller av grov vårdslöshet lämnar oriktiga eller vilseledande uppgifter om förhållanden som är av betydelse för rätten till stöd.

Med beslut om att dra in ersättning enligt denna lag jämställs beslut enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring om fränkännande av rätt till ersättning under en viss tid.

Ett beslut om uteslutning ur arbetslöshetskassan enligt 48 § 2 den lagen, skall vid tillämpning av denna lag anses innebära att den försäkrade har fränkänts rätt till ersättning under ett år.

35 §

Kontant arbetsmarknadsstöd får indragas eller skäligen nedsättas, om stödtagaren medvetet eller av grov vårdslöshet lämnar oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande som är av betydelse för rätten till stöd.

Lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt skall tillämpas på ersättning enligt denna lag.

37 §

Lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt äger tillämpning på ersättning enligt denna lag.

Vid minskning av vissa ersättningar med utgiven ersättning enligt denna lag gäller föreskrifterna i 17 kap. 1 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och 6 kap. 7 § andra stycket lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.
2. För tiden den 1 juli 1994 – den 31 december 1995 skall med undantag från vad som sägs i 9 § första stycket gälla att avgiftsvillkoret är uppfyllt i fråga om rätt till ersättning under en ersättningsperiod enligt 14 §, om ersättningsperioden börjar under tiden
 - a) den 1 juli – den 30 september 1994, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst sex månader,
 - b) den 1 oktober – den 31 december 1994, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst sju månader,
 - c) den 1 januari – den 31 mars 1995, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst åtta månader,
 - d) den 1 april – den 30 juni 1995, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst nio månader,
 - e) den 1 juli – den 30 september 1995, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst tio månader, och
 - f) den 1 oktober – den 31 december 1995, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst elva månader.

3. Om något annat inte framgår av andra stycket, skall äldre bestämmelser fortfarande tillämpas på en ersättningsperiod som har påbörjats men inte avslutats före ikraftträdandet.

De nya bestämmelserna i 20 § sjätte stycket och 27 f § andra stycket skall tillämpas på en ersättningsperiod enligt första stycket. Om en ny ersättningsperiod börjar enligt bestämmelsen i 27 f § andra stycket, skall de nya bestämmelserna tillämpas på den ersättningsperioden, om något annat inte följer av punkterna 4 – 7.

4. En sökande som under en ersättningsperiod som sägs i punkten 3 första stycket uppfyller det särskilda arbetsvillkoret enligt 10 a § men inte något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §, skall, vid prövningen av rätten till fortsatt ersättning när ersättningsperioden har gått till ända, anses ha uppfyllt något allmänt arbetsvillkor.

Om den ersättningsperiod som sägs i punkten 3 första stycket går till ända före den 1 juli 1995, skall vad som sägs i första stycket i denna punkt också gälla vid prövningen av rätten till fortsatt ersättning när den nya ersättningsperiod som börjar efter ikraftträdandet går till ända.

5. Den som, utom i fall som avses i punkten 3 första stycket, blir arbetslös enligt denna lag före utgången av år 1994 och som uppfyller det särskilda arbetsvillkoret men inte något allmänt arbetsvillkor, skall likväl anses ha uppfyllt något allmänt arbetsvillkor när rätten till ersättning prövas.

6. Med undantag från vad som föreskrivs i 15 § andra stycket tredje meningen och i 27 f § första stycket andra meningen skall den nya ersättningsperioden inte börja innan den föregående perioden har gått till ända, under förutsättning att den föregående perioden går till ända före utgången av år 1996.

7. Om det är till sökandens förmån, skall de nya bestämmelserna i 20 § andra och tredje styckena inte tillämpas i en ersättningsperiod

- a) som har börjat före ikraftträdandet,
- b) som börjar efter ikraftträdandet, om den närmast föregående ersättningsperioden har börjat före ikraftträdandet och går till ända efter denna tidpunkt men före den 1 juli 1995, eller
- c) som börjar efter ikraftträdandet, om sökanden blir arbetslös enligt denna lag före utgången av år 1994.

8. De nya bestämmelserna i 32 § första, andra och fjärde styckena skall tillämpas på ansökningar om ersättning som görs efter ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring¹

dels att 16 och 33 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 11 § skall utgå,

dels att 4, 6-10, 11-14, 15, 17, 20, 21, 24, 25, 30, 31, 32 och 34 §§ och rubrikerna närmast före 6 och 13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas 7 nya paragrafer, 2, 9, 10 a, 14 a, 31 a, 31 b och 52 a §§, och närmast före 7, 8 och 14 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Ersättning lämnas i form av ett per dag beräknat belopp (dagpenning).

Ersättning lämnas endast till den som uppfyller ersättningsvillkoren i Sverige, om inte annat följer av

1. lagen (1992:1776) om samordning av systemen för social trygghet när personer flyttar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), eller

2. överenskommelse som regeringen har träffat med någon annan stat om andra villkor för rätt att få ersättning.

4 §²

Ersättning vid arbetslöshet tillkommer försäkrad som

1. är arbetsför och i övrigt oförhindrad att åta sig arbete,
2. är beredd att antaga erbjudet lämpligt arbete under tid för vilken han icke anmält hinder som kan godtagas av arbetslöshetskassan,

¹ Lagen omtryckt 1991:1334
Senaste lydelse av 16 § 1993:656.

² Senaste lydelse 1993:656.

3. är anmäld som arbetsökande hos den offentliga arbetsförmedlingen i den ordning som Arbetsmarknadsstyrelsen föreskriver,

4. icke kan erhålla lämpligt arbete.

Ersättning enligt denna lag lämnas inte till den som deltar i utbildning om det inte finns särskilda skäl. Närmare föreskrifter om tillämpningen av denna bestämmelse meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Som företagare i denna lag anses den som äger eller är delägare – direkt eller indirekt – i näringsverksamhet som han är personligt verksam i och som han har ett väsentligt inflytande över. *Företagare* anses arbetslös, när hans personliga verksamhet i rörelsen har upphört annat än tillfälligt, *om icke Arbetsmarknadsstyrelsen av särskilda skäl föreskriver annat.*

Som företagare i denna lag anses den som äger eller är delägare – direkt eller indirekt – i näringsverksamhet som *hon eller* han är personligt verksam i och som *hon eller* han har ett väsentligt inflytande över.

En företagare skall anses vara arbetslös, när hennes eller hans personliga verksamhet i rörelsen har upphört annat än tillfälligt.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva att en företagare skall anses vara arbetslös även i andra fall än som sägs i fjärde stycket.

Medlems- och arbetsvillkor

Dagar med ersättning

6 §

Rätt till ersättning vid arbetslöshet föreligger, för försäkrad som efter senaste inträdet i arbetslöshetskassan

1. varit medlem i kassan under minst tolv månader, om han haft sin huvudsakliga försörjning ge-

Under en kalendervecka får summan av antalet ersatta och arbetade dagar samt karenss- och avstängningsdagar uppgå till högst

5.

nom avlönat arbete för annans räkning, eller under minst 24 månader, om han haft sin huvudsakliga försörjning som självständig företagare (medlemsvillkor),

2. under en ramtid av tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde utfört förvärvsarbete i minst 75 dagar fördelade på minst fyra månader (arbetsvillkor). Endast dag då förvärvsarbete har utförts i minst tre timmar får härvid räknas in.

Föreligger särskilda skäl får arbetsmarknadsstyrelsen medge att medlemsvillkoret bestäms till tolv månader för försäkrad, som haft sin huvudsakliga försörjning som självständig företagare.

Tid då förvärvsarbete har utförts får icke räknas mer än en gång för uppfyllande av arbetsvillkoret.

Ersättning får inte lämnas för lördag eller söndag, om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer medger undantag.

Ersättning får inte lämnas för tid under vilken den försäkrade får föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Karenstid

7 §

Med tid under vilken en försäkrad enligt 6 § skall ha utfört förvärvsarbete jämställs tid då den försäkrade

1. deltagit i och, om inte särskilda skäl hindrat det, fullföljt arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag utgått,

2. fullgjort värnplikt eller åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i båda fallen dock tillsammans högst två månader,

3. haft semester, eller

Ersättning får inte lämnas förrän den försäkrade under en sammanhängande tid av 12 månader varit arbetslös 5 dagar (k a r e n s - v i l l k o r). I karenstiden räknas in endast de dagar för vilka ersättning skulle ha lämnats, om karenstiden hade gått till ända.

4. frihetsberövande på kriminalvårdens område,

5. vård av eget barn eller adoptivbarn som inte har fyllt två år,

6. beslut enligt smittskyddslagen (1988:1472) eller livsmedelslagen (1971:511) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda lag.

Detsamma gäller tid då försäkrad har åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller varit hindrad att arbeta på grund av

1. värnplikstjänstgöring,
2. arbetsmarknadsutbildning,
3. yrkesinriktad rehabilitering, i den mån sådan tid inte enligt 7 § jämfställs med tid under vilken förvärvsarbete har utförts.

Av 11 § framgår att rätt till dagpenning under en ersättningsperiod i vissa fall finns också för den som inte uppfyller något allmänt arbetsvillkor men som uppfyller det särskilda arbetsvillkoret enligt 10 a §.

En försäkrad som har påbörjat en ersättningsperiod med dagpenning enligt denna lag eller enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd, skall anses ha uppfyllt avgiftsvillkoret och något allmänt arbetsvillkor eller det särskilda arbetsvillkoret när hon eller han begär ersättning under samma ersättningsperiod.

9 §

Ersättning lämnas endast till en försäkrad som under 12 kalendermånader under en ramtid av 24 månader omedelbart före arbetslöshetens inträde har haft förvärvsinkomster för vilka hon eller han är skyldig att betala avgift enligt lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet eller är skyldig att betala sjömansskatt (a v g i f t s v i l l k o r). Skyldigheten skall be-

4. eljest varit ledig av annan anledning än sjukdom, värnplikts-tjänstgöring eller barns födelse med helt eller delvis bibehållen lön.

Om tid under vilken dagpenning har lämnats enligt denna lag eller enligt lagen (1973:371) om konstant arbetsmarknadsstöd skall räknas in i en ersättningsperiod enligt 14 § andra stycket, skall karensvillkoret anses vara uppfyllt.

För den som regelbundet utför deltidsarbete under tid då hon eller han i övrigt är arbetslös får, om det finns särskilda skäl, regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva om karenstid utöver vad som följer av första stycket.

Bestämmelserna om karenstid skall inte tillämpas på den som är anvisad verksamhet för arbetslivsutveckling i enlighet med föreskrifter som har meddelats av regeringen.

Avgifts- och arbetsvillkor

8 §

Vid bestämmande av ramtid enligt 6 § räknas inte tid då försäkrad varit hindrad att arbeta på grund av

1. styrkt sjukdom,
2. heltidsutbildning som den försäkrade har avslutat efter fyllda 25 år eller som har föregåtts av sammanhängande förvärvsarbete på heltid i minst fem månader,
3. rykterhetsvård på anstalt,

Ersättning lämnas under en ersättningsperiod till den som uppfyller karensvillkoret enligt 7 §, avgiftsvillkoret enligt 9 § och något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §.

dömas efter vad som är känt vid den tidpunkt då rätten till ersättning för en ersättningsperiod prövas. Hänsyn skall dock inte tas till skyldighet att betala sjömansskatt för tid före år 1994.

10 §

Försäkrad som omedelbart före inträdet i en arbetslöshetskassa har varit medlem i annan sådan kassa får för uppfyllande av medlems- och arbetsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan.

Om inte något annat följer av 10 a och 11 §§ får ersättning lämnas endast till den som under en ramtid av 12 månader omedelbart före arbetslöshetens inträde har utfört förvärvsarbete i minst

1. 5 månader, varvid hänsyn tas endast till månad då förvärvsarbete har utförts i minst 75 timmar eller, om den försäkrade inte uppfyller detta villkor,

2. 10 månader, varvid hänsyn tas endast till månad då förvärvsarbete har utförts i minst 65 timmar (a l l m ä n t a r b e t s v i l l k o r).

Med tid då förvärvsarbete har utförts likställs

1. uppsägningstid, även om arbetstagaren inte behöver stå till arbetsgivarens förfogande,

2. semester, och

3. annan tid då den arbetslöse av något annat skäl än sjukdom, värnpliktstjänstgöring eller barns födelse har varit ledig med helt eller delvis bibehållen lön.

Med förvärvsarbete avses inte beredskapsarbete enligt förordningen (1987:411) om beredskapsarbete.

I den omfattning som följer av 11 § får ersättning lämnas också till den som inte uppfyller något allmänt arbetsvillkor men som uppfyller arbetsvillkoret enligt denna paragraf (s ä r s k i l t a r b e t s v i l l k o r). Vid bedömningen av om en försäkrad har uppfyllt det särskilda arbetsvillkoret gäller vad som sägs i 10 §, dock att med tid då förvärvsarbete har utförts skall jämföras också tid då den försäkrade

1. har utfört beredskapsarbete enligt förordningen (1987:411) om beredskapsarbete,

2. i enskilt hem har vårdat åldring eller handikappad i sådan utsträckning att hon eller han har varit förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande,

3. har deltagit i och, om inte särskilda skäl har hindrat det, fullföljt sådan arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag har lämnats, eller

4. har fullgjort värnplikt eller har fått föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i båda fallen dock tillsammans högst två månader.

11 §³

Ersättning lämnas i form av ett per dag beräknat belopp (dagpenning).

Till en försäkrad som uppfyller det särskilda arbetsvillkoret men inte något allmänt arbetsvillkor får ersättning lämnas endast om hon eller han

³ Senaste lydelse 1993:656.

13 §⁴

Dagpenning får inte lämnas för-
rån den försäkrade under en sãm-
manhängande tid av tolv månader
varit arbetslös fem dagar (karen-
svillkor). I karenstiden räknas
in endast de dagar för vilka dag-
penning skulle ha lämnats, om ka-
renstiden gått till ända.

Bestämmelserna om karenstid i
denna paragraf skall inte tillämpas
på den som är anvisad verksamhet
för arbetslivsutveckling i enlighet
med föreskrifter som har medde-
lats av regeringen.

När ramtid enligt 9-10 a §§
skall bestämmas räknas inte tid då
den försäkrade har varit hindrad
att arbeta på grund av

1. styrkt sjukdom,
2. heltidsutbildning som den
försäkrade har avslutat efter fyllda
25 år eller som har föregåtts av
sammanshängande förvärvsarbete
på heltid i minst fem månader,
3. tvångsvård enligt lagen
(1988:870) om vård av missbruka-
re i vissa fall,
4. frihetsberövande på kriminal-
vårdens område,
5. vård av eget barn eller av
adoptivbarn som inte har fyllt två
år, eller
6. beslut enligt smittskyddslagen
(1988:1472) eller livs-
medelslagen (1971:511) eller
föreskrifter som har meddelats
med stöd av livsmedelslagen.

Detsamma gäller tid då den
försäkrade har varit hindrad att
uppfylla något arbetsvillkor på
grund av ett skäl som sägs i
10 a § 1 - 4.

Vad som sägs i andra stycket
gäller inte om den försäkrade
enligt 10 a och 11 §§ får tillgodo-
räkna sig tiden för att uppfylla det
särskilda arbetsvillkoret

⁴ Senaste lydelse 1993:656.

1. tidigare har fått ersättning enligt denna lag eller dagpenning enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd, och

2. under den närmast föregående ersättningsperioden har fått dagpenning till vilken hon eller han har kvalificerat sig genom att uppfylla något allmänt arbetsvillkor enligt denna lag eller enligt lagen om kontant arbetsmarknadsstöd.

Under en kalendervecka får summan av antalet ersatta och arbetade dagar samt karens- och avstängningsdagar uppgå till högst fem.

12 §

Dagpenning får, om inte arbetsmarknadsstyrelsen medger undantag, ej utges för lördag eller söndag.

Tid som har tillgodoräknats för att uppfylla ett arbetsvillkor för ersättning enligt denna lag eller för dagpenning enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd får inte tillgodoräknas för att uppfylla ett nytt arbetsvillkor. Tid som har tillgodoräknats för att uppfylla ett arbetsvillkor för grundbelopp enligt den lagen får däremot tillgodoräknas också för att uppfylla ett arbetsvillkor för ersättning enligt denna lag.

Dagpenning får ej utges för tid under vilken försäkrad uppbär föräldrapenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

*Ersättningsperioden*14 §⁵

Ersättning *utgår* under längst 300 dagar (*ersättningsperiod*). Har försäkrad uppnått 55 års ålder innan ersättningsperioden gått till ända är perioden i stället 450 dagar.

I ersättningsperioden *inräknas inte dagar, under vilka den försäkrade har anvisats verksamhet för arbetslivsutveckling i enlighet med föreskrifter som har meddelats av regeringen.*

I ersättningsperioden *enligt första stycket inräknas i fall som avses i 10 § ersättningstid i den andra arbetslöshetskassan.*

Ersättningsrätten upphör vid utgången av månaden före den under vilken den försäkrade fyller 65 år.

Ersättning *lämnas* under längst 300 dagar (*ersättningsperioden*), om inte annat följer av 14 a § 2 eller 24 §. Har den försäkrade kvalificerat sig för ersättning genom att uppfylla något allmänt arbetsvillkor enligt 10 § och fyller hon eller han 55 år innan ersättningsperioden har gått till ända, är perioden i stället 450 dagar. Om det finns synnerliga skäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer efter ansökan förlänga ersättningsperioden enligt detta stycke, dock längst till utgången av år 1996.

I ersättningsperioden *räknas in ersättningstid i en annan arbetslöshetskassa eller ersättning med dagpenning enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd.*

Ersättningsrätten upphör vid utgången av månaden före den under vilken den försäkrade fyller 65 år.

14 a §

⁵ Senaste lydelse 1992:1332.

I ersättningsperioden räknas inte in

1. karenstid, eller

2. dagar, under vilka den försäkrade har anvisats verksamhet för arbetslivsutveckling i enlighet med föreskrifter som har meddelats av regeringen.

15 §⁶

Om arbetslöshet upphör innan ersättningsperioden gått till ända, har den försäkrade, *om annat inte följer av 16 §*, rätt till ersättning under återstående antal dagar av perioden vid ny arbetslöshet, även om han då inte uppfyller *arbets- och karensvillkoren*.

Har ersättningsperioden gått till ända men har den försäkrade under perioden på nytt uppfyllt *arbetsvillkoret*, lämnas ersättning under ytterligare en ersättningsperiod. *Därvid* skall dock karensvillkoret på nytt uppfyllas. Den nya perioden räknas från inträdet av den arbetslöshet då den försäkrade senast uppfyllde *arbetsvillkoret*.

Om arbetslöshet upphör innan ersättningsperioden *har* gått till ända, har den försäkrade rätt till ersättning under återstående antal dagar av perioden vid ny arbetslöshet, även om *hon eller han* då inte uppfyller *avgifts- och karensvillkoren eller ett arbetsvillkor*. *Vad som nu har sagts gäller dock inte om en sammanhängande tid av 12 månader, i vilken tid inte räknas in tid som avses i 13 §, har förflutit sedan hon eller han senast fick ersättning.*

Har ersättningsperioden gått till ända men har den försäkrade under perioden på nytt uppfyllt *avgiftsvillkoret och något allmänt arbetsvillkor eller, i den utsträckning som framgår av 11 §, det särskilda arbetsvillkoret*, lämnas ersättning under ytterligare en ersättningsperiod. *Då* skall dock karensvillkoret på nytt uppfyllas. Den nya ersättningsperioden räknas från inträdet av den arbetslöshet, då den försäkrade uppfyllde *det arbetsvillkor som ligger till grund för den nya perioden*.

⁶ Senaste lydelse 1993:656.

Dagpenning lämnas högst med det belopp som *regeringen fastställer*.

Dagpenning lämnas lägst med det belopp som *bestäms enligt 18 § lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd. Detta gäller dock inte vid nedsättning av dagpenning enligt bestämmelserna i 21 § förevarande lag.*

Dagpenning lämnas högst med det belopp som *bestäms enligt 17 § första stycket lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd.*

Dagpenning lämnas lägst med ett belopp som *motsvarar grundbeloppet enligt den lagen, om inte annat följer av bestämmelserna om pensionsavdrag.*

20 §⁸

Dagpenning lämnas med 80 procent av den försäkrades dagsförtjänst, om inte annat följer av 17 § första stycket och andra stycket första meningen. Dagpenning till en försäkrad som har tillerkänts ålderspension i form av folkpension, allmän tilläggspension eller annan pension som lämnas på grund av förvärvsarbete, lämnas med 65 procent av *den försäkrades* dagsförtjänst, med den begränsning som följer av 17 § första stycket.

Med dagsförtjänst avses 1/5 av den veckoinkomst eller, i fråga om försäkrad med månadslön, 1/22 av den månadsinkomst som *den försäkrade* före arbetslöshetens inträde vanligen *åtnjöt* under arbetstid som var normal för den försäkrade. *Föreligger särskilda omständigheter, får Arbetsmarknadsstyrelsen medge att större andel av medlems inkomst än som*

Dagpenning lämnas med 80 procent av den försäkrades dagsförtjänst, om inte annat följer av 17 §. Dagpenning till en försäkrad som har tillerkänts ålderspension i form av folkpension, allmän tilläggspension eller annan pension som betalas på grund av förvärvsarbete, lämnas med 65 procent av *hennes eller hans* dagsförtjänst, med den begränsning som följer av 17 § första stycket.

Med dagsförtjänst avses 1/5 av den veckoinkomst eller, i fråga om en försäkrad med månadslön, 1/22 av den månadsinkomst, som *hon eller han* före arbetslöshetens inträde vanligen *fick* under arbetstid som var normal för *den försäkrade*

1. i arbete som ryms inom det arbetsvillkor som ligger till grund för den nya ersättningsperioden

⁷Senaste lydelse 1993:656.

⁸ Senaste lydelse 1993:656.

nu sagt skall utgöra medlemmens dagsförtjänst.

Saknas underlag för beräkning av dagsförtjänsten enligt andra stycket, skall som medlemmens dagsförtjänst räknas den i orten vanliga arbetsförtjänsten per arbetsdag för arbetstagare inom samma yrke och med samma arbetsförmåga som medlemmen.

Utan hinder av bestämmelserna i första - tredje styckena får dagpenning till försäkrad som uppfyllt arbetsvillkoret huvudsakligen genom arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag har utgått bestämmas till belopp som motsvarar utbildningsbidraget.

eller, om det finns särskilda skäl för det,

2. i allt det arbete som har utförts under hela ramtiden.

Med dagsförtjänst enligt andra stycket avses inkomster från sådant förvärvsarbete som sägs i 10 §.

Trots bestämmelserna i första - tredje styckena skall, om inte annat följer av femte stycket, dagpenning till en försäkrad, som har kvalificerat sig för rätt till ersättning på grund av det särskilda arbetsvillkoret och därvid har uppfyllt villkoret huvudsakligen genom beredskapsarbete, arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag har lämnats eller genom deltagande i arbetslivsutveckling enligt 2 § lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling, bestämmas till belopp som motsvarar inkomsten i beredskapsarbetet respektive utbildningsbidraget. Har den försäkrade varit berättigad till särskilt studielån enligt lagen (1993:719) om särskilt studielån för den som genomgår arbetsmarknadsutbildning, skall dagpenningen dock bestämmas till ett belopp som motsvarar det högre utbildningsbidrag som den försäkrade skulle ha fått om hon eller han inte hade varit berättigad till lån enligt den lagen.

Åtnjuter medlem med anledning av arbetslöshet fortlöpande ersättning från annan än arbetslöshetskassa, får dagpenning utges högst med belopp som motsvarar skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas enligt första – fjärde styckena och ersättningen.

Med undantag från bestämmelsen i fjärde stycket skall gälla, att dagpenningen inte får bestämmas till ett högre belopp än det som motsvarar dagpenningen i den närmast föregående ersättningsperioden.

Omrövning av den fastställda dagsförtjänsten under en pågående ersättningsperiod skall göras till den försäkrades förmån när hon eller han under ett sammanhängande uppehåll i ersättningsperioden har uppfyllt något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §.

20 a §

Får en försäkrad med anledning av arbetslöshet fortlöpande ersättning av annat slag än ersättning enligt lagen (1973:371) om konstant arbetsmarknadsstöd eller enligt denna lag, skall dagpenning lämnas högst med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas enligt 20 § och ersättningen.

21 §

Dagpenning som har fastställts enligt 20 § första stycket andra meningen skall sättas ned med 1/260 av årspensionen. Ersättning som understiger tio kronor per dag utbetalas inte.

Dagpenning som har fastställts enligt 20 § första stycket andra meningen skall sättas ned med 1/260 av årspensionen. Ersättning som understiger 10 kronor per dag betalas inte ut. Brutet krontal jämnas ut till närmaste högre krontal.

För en försäkrad som regelbundet utför deltidsarbete under veckor då han i övrigt är arbetslös får, om det finns särskilda skäl, regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer föreskriva om begränsningar i ersättningsrätten och om karenstid utöver vad som följer av denna lag.

För en försäkrad som regelbundet utför deltidsarbete under veckor då hon eller han i övrigt är arbetslös får, om det finns särskilda skäl, regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva om begränsningar i ersättningsrätten utöver vad som följer av denna lag.

25 §

Överstiger försäkrads arbetsutbud per vecka den veckotid, under vilken han normalt utfört arbete närmast före arbetslösheten, *medräknas ej* överskjutande tid vid fastställande av ersättning. Arbetslöshetskassan får dock medge undantag, om den försäkrade har särskilda skäl för att utvidga arbetsutbudet.

Överstiger försäkrads arbetsutbud per vecka den veckotid, under vilken *hon eller* han normalt *har* utfört arbete närmast före arbetslösheten, *räknas inte* överskjutande tid *med när ersättningen fastställs*. Arbetslöshetskassan får dock medge undantag, om den försäkrade har särskilda skäl för att utvidga arbetsutbudet.

Den som närmast före arbetslösheten haft anställning med arbetstid, som någon arbetsdag eller flera regelmässigt varit kortare än tre timmar, skall ha rätt att medräkna även sådan tid vid fastställande av ersättning enligt omräkningstabell.

30 §¹⁰

Är det sannolikt att arbete som avses i 29 § skulle ha varat högst fem dagar eller mer än fem men högst tio dagar eller mer än tio dagar, utgör avstängningstiden fem, tio respektive 20 ersättningsdagar. I avstängningstiden inräknas endast dagar för vilka karenstid skulle ha

⁹Senaste lydelse 1993:656.

¹⁰Senaste lydelse 1993:656.

tillgodoräknats eller dagpenning skulle ha lämnats, om avstängningen inte hade skett, eller dagar under vilka den försäkrade har utfört förvärvsarbete. Den totala avstängningstiden får dock inte överstiga 14, 28 respektive 56 kalenderdagar.

Inträffar under avstängningstiden förhållande som avses i 29 §, beräknas ny avstängningstid i enlighet med bestämmelserna i första stycket, om inte den nya avstängningstiden ryms inom den löpande avstängningstiden.

Är det uppenbart att en försäkrad *ej* vill antaga lämpligt arbete, såsom då den försäkrade vid upprepade tillfällen antingen har avvisat erbjudet sådant arbete eller lämnat sitt arbete frivilligt utan giltig anledning, skall den försäkrade vara avstängd till dess han eller hon utfört förvärvsarbete under 20 dagar.

Är det uppenbart att en försäkrad *inte* vill *anta ett* lämpligt arbete, skall den försäkrade vara avstängd till dess hon eller han har utfört förvärvsarbete under 20 dagar.

Avstängningstiden räknas från den dag då det förhållande som anges i 29 § inträffat.

31 §

Bestämmelserna i 29 § 1 – 3 om arbete får, om det är skäligt, tillämpas i fråga om *arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering*. Bestämmelserna i 30 § skall därvid gälla i *tillämpliga delar*.

Bestämmelserna i 29 § 1 – 3 om arbete får, om det är skäligt, tillämpas i fråga om *arbetsmarknadspolitiska åtgärder som får tillgodoräknas för att uppfylla ett särskilt arbetsvillkor enligt 10 a §*. Bestämmelserna i 30 § skall då gälla.

31 a §

Med beslut om avstängning enligt denna lag jämställs beslut om avstängning från rätt till ersättning enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd.

Till den som har uteslutits ur en arbetslöshetskassa enligt 48 § 2 får ersättning inte lämnas förrän ett år har förflutit från tidpunkten för uteslutningen.

32 §

Ansökan om ersättning göres skriftligen hos arbetslöshetskassan. Vid ansökningen skall fogas intyg av arbetsgivare om den försäkrades arbetsförhållanden samt de uppgifter i övrigt som behövs för bedömning av den försäkrades ersättningsrätt. Kan sådant intyg endast med stora svårigheter införskaffas, får arbetsförhållandena och övriga uppgifter styrkas på annat sätt.

Intyg och övriga uppgifter skall förvaras bland kassans handlingar.

Arbetsgivare skall på begäran utfärda intyg som avses i första stycket enligt formulär som fastställs av Arbetsmarknadsstyrelsen.

En ansökan om ersättning skall göras hos arbetslöshetskassan på blankett enligt fastställt formulär.

Den försäkrade skall lämna uppgift om den tidpunkt då hon eller han senast fick ersättning från en arbetslöshetskassa eller ersättning enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd.

Till ansökan skall fogas ett intyg av arbetsgivaren om den försäkrades arbetsförhållanden samt de uppgifter i övrigt som behövs för bedömning av hennes eller hans rätt till ersättning. Om ett sådant intyg endast med stora svårigheter kan skaffas, får arbetsförhållandena och övriga uppgifter styrkas på något annat sätt. En arbetsgivare skall på begäran utfärda intyg som nu har sagts enligt fastställt formulär.

Den försäkrade skall på heder och samvete intyga att uppgifter

Prop. 1993/94:209
som avses i andra stycket är riktiga.

Ansökningar, intyg och övriga uppgifter skall förvaras bland kassans handlingar.

34 §

Finner arbetslöshetskassa att försäkrad medlem, som medvetet eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande av betydelse för bedömning av hans rätt till ersättning, inte bör uteslutas ur kassan enligt 48 § denna lag, kan kassan i stället fränkänna honom rätt till ersättning för en tid av högst ett år.

Förekommer sannolika skäl att försäkrad gjort sig skyldig till förfarande som avses i första stycket, kan ersättning som tillkommer honom innehållas i avvaktan på utredning i ärendet.

Beslut enligt första eller andra stycket skall av kassan ofördröjligen anmälas till Arbetsmarknadsstyrelsen.

Ett beslut om indragning av ersättning enligt 34 § lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd skall vid tillämpningen av denna lag anses innebära att sökanden har fränkänts rätt till ersättning under den tid som beslutet om indragning gäller.

En arbetslöshetskassa skall på begäran av en länsarbetsnämnd som handlägger ärenden om konstant arbetsmarknadsstöd lämna uppgift om en enskild i fråga om medlemskap hos arbetslöshetskassan samt om beslut som rör försäkrads rätt till ersättning enligt denna lag.

En arbetslöshetskassa skall för tillsyn samt uppföljning och utvärdering av arbetslöshetsförsäringen lämna uppgifter enligt vad regeringen föreskriver.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

2. För tiden den 1 juli 1994 – den 31 december 1995 skall med undantag från vad som sägs i 9 § gälla att avgiftsvillkoret är uppfyllt i fråga om rätt till ersättning under en ersättningsperiod, om perioden börjar under tiden

a) den 1 juli – den 30 september 1994, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst sex månader,

b) den 1 oktober – den 31 december 1994, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst sju månader,

c) den 1 januari – den 31 mars 1995, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst åtta månader,

d) den 1 april – den 30 juni 1995, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst nio månader,

e) den 1 juli – den 30 september 1995, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst tio månader, och

f) den 1 oktober – den 31 december 1995, när skyldigheten att betala avgift eller skatt avsett minst elva månader.

3. Om ersättning för en ny ersättningsperiod begärs efter ikraftträdandet men före utgången av juni 1995, skall den som inte uppfyller avgiftsvillkoret likväl anses ha uppfyllt detta, om hon eller han uppfyller medlemsvillkoret enligt den äldre bestämmelsen i 6 § 1.

4. Om något annat inte framgår av andra stycket, skall äldre bestämmelser fortfarande tillämpas på en ersättningsperiod som har påbörjats men inte avslutats före ikraftträdandet.

Den nya bestämmelsen i 20 § sjätte stycket skall tillämpas på en ersättningsperiod enligt första stycket.

5. En försäkrad som under en ersättningsperiod som sägs i punkten 4 första stycket uppfyller det särskilda arbetsvillkoret enligt 10 a § men inte något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §, skall, vid prövningen av rätten till fortsatt ersättning när ersättningsperioden har gått till ända, anses ha uppfyllt något allmänt arbetsvillkor.

Om den ersättningsperiod som sägs i punkten 4 första stycket går till ända före den 1 juli 1995, skall vad som sägs i första stycket i denna punkt också gälla vid prövningen av rätten till fortsatt ersättning när den nya ersättningsperiod som börjar efter ikraftträdandet går till ända.

6. Om den ersättningsperiod som sägs i punkten 4 första stycket går till ända före den 1 juli 1995, skall vad som i punkten 5 första stycket sägs om den som har uppfyllt det särskilda arbetsvillkoret men inte något allmänt arbetsvillkor, gälla också den som uppfyller arbetsvillkoret enligt 6 och 7 §§ i lagrummens lydelse före den 1 juli 1994.

7. Den som, utom i fall som avses i punkten 4 första stycket, blir arbetslös enligt denna lag före utgången av år 1994 och som uppfyller det särskilda arbetsvillkoret eller arbetsvillkoret enligt 6 och 7 §§ - i dessa lagrumms lydelse före den 1 juli 1994 - men inte något allmänt arbetsvillkor, skall likväl anses ha uppfyllt något allmänt arbetsvillkor när rätten till ersättning prövas.

8. Med undantag från vad som föreskrivs i 15 § andra stycket tredje meningen skall den nya ersättningsperioden inte börja innan den föregående perioden har gått till ända, under förutsättning att den föregående perioden går till ända före utgången av år 1996.

9. Om det är till den försäkrades förmån, skall den äldre bestämmelsen i 20 § andra stycket tillämpas i en ersättningsperiod

- a) som har börjat före ikraftträdandet,
- b) som börjar efter ikraftträdandet, om den närmast föregående ersättningsperioden har börjat före ikraftträdandet och går till ända efter denna tidpunkt men före den 1 juli 1995, eller
- c) som börjar efter ikraftträdandet, om den försäkrade blir arbetslös enligt denna lag före utgången av år 1994.

Den äldre bestämmelsen i 20 § andra stycket skall alltid tillämpas på en försäkrad som har kvalificerat sig för ersättning genom att uppfylla arbetsvillkoret enligt 6 och 7 §§ i lagrummens lydelse före den 1 juli 1994.

10. De nya bestämmelserna i 32 § första, andra, fjärde och femte styckena skall tillämpas på ansökningar om ersättning som görs efter ikraftträdandet.

Härigenom föreskrivs att 2 och 3 §§ lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling skall ha följande lydelse.

2 §¹

Den tid under vilken en arbetslös deltagit i verksamhet för arbetslivsutveckling i enlighet med länsarbetsnämndens anvisning jämföras med tid under vilken en arbetslös enligt 6 § lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring eller 6 § lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd skall ha utfört förvärvsarbete. Vid bestämmande av ramtid enligt samma bestämmelser räknas inte tid då den arbetslöse varit hindrad att arbeta på grund av deltagandet, i den mån tiden inte jämföras enligt vad som nyss sagts.

Den tid under vilken en arbetslös deltagit i verksamhet för arbetslivsutveckling i enlighet med länsarbetsnämndens anvisning jämföras med tid under vilken en arbetslös enligt 10 a § lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring eller 10 a § lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd skall ha utfört förvärvsarbete. Vid bestämmande av ramtid enligt samma bestämmelser räknas inte tid då den arbetslöse varit hindrad att arbeta på grund av deltagandet, i den mån tiden inte jämföras enligt vad som nyss sagts.

3 §²

Vad som föreskrivs om arbetsmarknadsutbildning i 31 § lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och i 28 § lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd skall gälla också i fråga om verksamhet som avses i 1 §.

Vad som föreskrivs om arbetsmarknadsutbildning i 31 § lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och i 31 § lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd skall gälla också i fråga om verksamhet som avses i 1 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

¹ Senaste lydelse 1993:154.

² Senaste lydelse 1993:720.

2.4 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)

Prop. 1993/94:209

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 7 § studiestödslagen (1973:349)¹ skall ha följande lydelse.

7 §²

Till en studerande som är medlem i arbetslöshetskassa och som uppfyller villkoren för ersättning från kassan vid arbetslöshet eller har uppburit ersättning från någon arbetslöshetskassa under den längsta tid som ersättning kan betalas ut, utgår vuxenstudiestöd enligt 7 a, 7 b, 7 c och 8 b §§.

Till en studerande som är medlem i arbetslöshetskassa och som uppfyller villkoren för ersättning från kassan vid arbetslöshet eller har uppburit ersättning från någon arbetslöshetskassa *eller kontant arbetsmarknadsstöd i form av dagpenning* under den längsta tid som ersättning kan betalas ut, utgår vuxenstudiestöd enligt 7 a, 7 b, 7 c och 8 b §§.

Till annan studerande utgår särskilt vuxenstudiestöd enligt bestämmelserna i 8, 8 a och 8 b §§.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

¹ Lagen omtryckt 1987:303.

² Senaste lydelse 1992:400.

Regeringen förelade hösten 1993 riksdagen prop. 1993/94:80 En allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. Förslagen grundade sig delvis på betänkandet Ersättning vid arbetslöshet (SOU 1993:52), som avlämnades i juni 1993. Betänkandet remissbehandlades under sommaren 1993. En förteckning över dem som yttrade sig finns som bilaga till den nyss nämnda propositionen. Yttrandena finns tillgängliga hos Arbetsmarknadsdepartementet (dnr A93/1473/A).

I prop. 1993/94:80 föreslogs att en allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring skulle vara genomförd den 1 juli 1994 och att som en delfinansiering en egenavgift skulle införas fr.o.m. den 1 januari 1994. I propositionen angavs också vissa utgångspunkter för utformningen av den framtida allmänna och obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen. Vidare aviserades vissa ändringar i kvalificeringsmöjligheterna till arbetslöshetsersättning, i längden på ersättningsperioderna och i fråga om den normalarbetstid som är av betydelse vid fastställande av ersättningen. Dessutom redovisades ett förslag i fråga om avgångsvederlagens påverkan på ersättningsrätten. Regeringen anförde också att generösa övergångsbestämmelser skulle gälla.

Arbetsmarknadsutskottet ställde sig i sitt betänkande En allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring (1993/94:AU6) bakom regeringens förslag att inriktningen skall vara att skapa en allmän arbetslöshetsförsäkring som omfattar alla med stark anknytning till arbetsmarknaden och som ger inkomstrelaterade förmåner upp till en viss nivå. Utskottet anförde emellertid också att man då inte borde binda sig för några närmare riktlinjer för regelverket, t.ex. om möjligheterna att kvalificera sig för ersättning eller under hur lång tid ersättning skall kunna utges. Enligt utskottet skulle det i stället vara en fördel om saken kunde bedömas i ett sammanhang, så att man fick en bättre överblick av regelverket och dess konsekvenser i olika hänseenden. Utskottet ansåg således att den kommande beredningen i regeringskansliet borde avvaktas. Riksdagen beslutade i enlighet med arbetsmarknadsutskottets ställningstagande.

Riksdagens beslut innebär bl.a. att det skall införas en allmän obligatorisk arbetslöshetsförsäkring som omfattar alla med en stark anknytning till arbetsmarknaden och som ger inkomstrelaterade förmåner upp till en viss nivå. Vidare innebär riksdagens beslut att det fr.o.m. den 1 januari 1994 har införts en allmän avgift för finansieringen av de kontanta förmånerna vid arbetslöshet. Avgiften uppgår till 1 % av förvärvsinkomsterna under år 1994 och till 2 % under år 1995. Riksdagen beslutade också att höja det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS) från 198 kr per dag till 245 kr per dag fr.o.m. den 1 januari 1994.

Inom regeringskansliet har därefter utarbetats förslag till regler och nödvändig lagstiftning för genomförande av en allmän försäkring vid arbetslöshet.

4 Den fortsatta reformeringen av arbetslöshetsförsäkringen

Behovet av förändring

Arbetsmarknadspolitiken skall i nära samspel med den ekonomiska politiken och andra politikområden verka för en flexibel arbetsmarknad. Det innebär krav på en balanserad ekonomisk utveckling som stimulerar till produktivt arbete och ett högt arbetskraftsdeltagande inom ramen för ett gentemot utlandet konkurrenskraftigt kostnadsläge. Arbetsmarknadspolitiken skall också bidra till att ge de arbetslösa grundläggande ekonomisk trygghet.

Åtgärderna för att förverkliga de arbetsmarknadspolitiska ambitionerna har i vårt land en klar aktiv inriktning. Åtgärder som platsförmedling och utbildning prioriteras framför olika former av kontantstöd. Arbetslinjen skall så långt som är möjligt gälla framför kontantlinjen.

Utformningen av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna har fortlöpande anpassats till utvecklingen och behoven på arbetsmarknaden. Nya åtgärder, såsom ungdomspraktik och arbetslivsutveckling, har tillkommit. Sammantaget har de aktiva insatserna fått en större omfattning än någonsin tidigare. Ett genomgående drag har varit att fler och fler åtgärder har kommit att bli kvalificerande för kontantstöd. Härigenom har utförsäkringen från arbetslöshetsförsäkringen kunnat hållas på en låg nivå och den s.k. utförsäkringsgarantin praktiskt fungerat.

Utvecklingen har emellertid också inneburit ett allt större tryck på arbetslöshetsförsäkringen och det kontanta arbetsmarknadsstödet som försörjningskälla. I många fall har de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna i allt högre utsträckning kommit att betraktas som kvalificeringsgrunder för arbetslöshetsersättning.

I debatten har arbetslöshetsförsäkringen ofta framställts som den enda inkomstmöjligheten för arbetslösa. Så är det inte. Statsmakterna satsar mycket stora belopp på olika åtgärder som motiveras av främst arbetsmarknadsskäl. Det gäller bl.a. beredskapsarbeten, ungdomspraktik, utbildning, investeringar i infrastruktur och byggande. Alla dessa insatser kommer arbetslösa till godo, direkt eller indirekt. De kontanta förmånerna vid arbetslöshet är därmed ett sista skyddsnät för den arbetslöse. Dessa förmåner skall ge den arbetslöse grundläggande ekonomisk trygghet. I villkoren för förmånerna måste ställas ett antal krav. Det gäller i fråga om förankringen på arbetsmarknaden, avgiftsinbetalningar, återkvalificeringsmöjligheter, ersättningsperiodernas längd, avstängningsregler, ersättningsbeloppen m.m.

Arbetslöshetsförsäkringen skall inte ses som en fristående del av arbetsmarknadspolitiken utan skall samverka med andra arbetsmarknadspolitiska insatser för att den arbetslöse så snabbt som möjligt kan återgå till reguljärt arbete. Den nuvarande ordningen med utförsäkringsgaranti riskerar att skapa ändlösa perioder av ersättning. Försäkringen skall

vara ett sista skyddsnät och ge klara signaler om att det inte finns en valfrihet mellan ersättning och arbete. Incitamenten för att återgå till arbete måste finnas.

Samtidigt måste det nuvarande monopolet för arbetslöshetskassorna att ge en inkomstrelaterad ersättning vid arbetslöshet brytas så att fler grupper av arbetslösa kan ges en ersättning som bättre motsvarar inkomstbortfallet.

För att uppnå dessa båda målsättningar bör, enligt regeringens mening, betydande förändringar göras i de båda stödformerna för kontant stöd vid arbetslöshet, dvs. arbetslöshetsförsäkringen och det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS).

Utgifterna

Utgifterna för de kontanta understöden var 38,8 miljarder kronor år 1993. Mot dessa utgifter skall ställas inkomster på ca 13 miljarder kronor som ökar till ca 19 miljarder kronor innevarande år. Underskottet i den s.k. arbetsmarknadsfonden beräknas med hänsyn även till den avgiftshöjning som sker den 1 januari 1995 uppgå till ca 100 miljarder kronor vid slutet av år 1995 om inga ytterligare förändringar genomförs. Detta utgör en svår belastning på landets ekonomi. Ökande lånebördor fördröjer återgången till fullgod sysselsättning.

En reformering av de kontanta understöden vid arbetslöshet är en viktig del i saneringen av de offentliga utgifterna. Beslut har redan fattats om en 80-procentig kompensationsnivå och karensdagar. Förslag till ytterligare utgiftsminskningar kommer att redovisas i denna proposition. Mot detta skall emellertid ställas vissa utgiftsökningar, som främst beror på att nya grupper genom den allmänna arbetslöshetsförsäkringen får en inkomstrelaterad ersättning vid arbetslöshet. En utgångspunkt för regeringens förslag till reformering av de kontanta förmånerna vid arbetslöshet är att öka incitamenten för att återgå till reguljärt arbete. Detta bidrar till att en varaktig minskning av utgifterna för understöden vid arbetslöshet kan uppnås. I avsnitt 13 redovisas de kostnadsökningar och kostnadsminskningar som förslagen i denna proposition föranleder.

Underskottet i arbetsmarknadsfonden kan, som nyss sagts, inte klaras genom enbart förändringar av de kontanta understöden. Insatser har gjorts inom ett flertal områden för att lägga en ny grund till nya reguljära arbeten. Utvecklingen av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna mot enkla och kostnadseffektiva insatser måste fortsätta. Detta arbete måste ske utan att kvalitetsaspekten tappas bort. Åtgärder skall ge den arbetslöse mer kompetens och erfarenhet.

Arbetslinjen och kontantlinjen är inte nödvändigtvis motsatser. Arbetslinjen prioriterar en aktivitet som upprätthåller och förstärker ett yrkeskunnande eller ger ny kompetens eller erfarenhet. Under arbetssökandeperioder eller mellan perioder av arbete och aktiva åtgärder skall de kontanta understöden vara ett ekonomiskt skydd för den arbetslöse.

Understöden måste vara utformade så att arbetslösheten inte innebär ett alltför stort ekonomiskt avbräck samtidigt som villkoren för stöden skall medverka till att arbetslösa aktivt verkar för att ta sig ur arbetslösheten.

En förändrad arbetsmarknad

Huvudorsakerna till dagens omfattande arbetslöshet är dels det oförmanliga svenska kostnadsläget och spekulatönskonomin i slutet på 1980-talet, dels den internationella konjunkturedgången under 1990-talets första år och dels också en bristande långsiktig anpassning till strukturella förändringar i vår omvärld.

De senaste årens utveckling har medfört en unikt stor förbättring av den svenska konkurrenskraften gentemot utlandet. Det har resulterat i ökade marknadsandelar, växande produktion och export samt en avsevärt stärkt betalningsbalans gentemot utlandet. I kombination med en förbättrad internationell konjunktur innebär utvecklingen en ökad efterfrågan på arbetskraft i Sverige och att arbetslösheten kan begränsas. Nya prognoser från bl.a. av AMS och länsarbetsnämnderna visar att vi nu kan räkna med en lägre total arbetslöshet än vad som tidigare har prognosticerats.

Huvudproblemet under resten av 1990-talet kommer att avse den strukturellt betingade arbetslösheten. En rad åtgärder har redan vidtagits under de senaste åren för att komma till rätta med problemen men ytterligare förändringar krävs. Det handlar för det första om att stärka arbetskraftens kompetens samt utveckling och forskning. För det andra måste goda villkor gälla för det allt viktigare ny- och småföretagandet bl.a. genom en förändrad beskattning och småföretagaranpassad arbetsrätt. För det tredje är det av största vikt att skapa goda betingelser för företagens investeringar genom att bland annat öka tillgången på riskvilligt kapital.

Med den förväntade minskningen av den totala arbetslösheten under de närmaste åren kommer en kvardröjande långtidsarbetslöshet att utgöra ett dominerande problem med betydande risker för ökad utslagning. Den är oacceptabel i första hand för de direkt berörda men också för näringsliv och samhälle. Inte minst gäller det med hänsyn till att en stor andel av de långtidsarbetslösa är unga som måste ges möjlighet till en aktiv insats i förvärvslivet under många år.

En viktig orsak till den strukturellt betingade arbetslösheten är den snabba omvandlingen av arbetslivet med kraftigt skärpta krav på ökade kunskaper och en vidgad kompetens. Arbetsmarknadspolitiken utgör ett viktigt komplement till det livslånga lärande som måste prägla arbetslivet och uppbyggnaden av utbildning och forskning.

Den omfattande arbetslösheten under de senaste åren har blottlagt den traditionella arbetsmarknadspolitikens både styrka och svaghet. Styrkan har legat i att den genom massiva arbetsmarknadspolitiska insatser och gällande försäkringssystem har lyckats begränsa utförsäkring, social-

bidragsberoende samt permanent utslagning. Svagheterna har främst varit att allt fler har fått vänta allt längre på olika aktiva insatser och att dessa i högre grad har anvisats för att undvika utförsäkring och för att arbetslösa skall klara sin försörjning. Arbetsmarknadspolitiken har därmed alltmer tvingats att ta på sig en socialpolitisk roll som i längden inte är förenlig med möjligheterna att hävda arbetslinjen. Inte minst en bred internationell erfarenhet visar detta.

En allmän arbetslöshetsförsäkring

I nära på alla OECD-länder finns en allmän arbetslöshetsförsäkring. Sverige är ett av få undantag. I riksdagen har under många år motionerats om en allmän arbetslöshetsförsäkring. Principbeslutet av riksdagen och införandet av den allmänna avgiften fr.o.m. årsskiftet 1993/94 för att finansiera de kontanta förmånerna vid arbetslöshet var det första steget mot ett förverkligande av detta mål.

En försäkring mot inkomstbortfall vid arbetslöshet skall inte avse bara vissa arbetstagare utan gälla för alla förvärvsarbetande som enligt fastställda regler har fäste på arbetsmarknaden. Den nuvarande arbetslöshetsförsäkringen har inte denna utformning. Endast kassamedlemmar får en inkomstrelaterad ersättning vid arbetslöshet.

Uppskattningsvis får ungefär två tredjedelar av de arbetslösa ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Omkring 10 % av de arbetslösa får KAS. Resten får inget kontantstöd och är hänvisade till socialbidrag om de saknar egna medel för sin försörjning. Även de som får KAS tvingas många gånger att komplettera ersättningen med socialbidrag.

Avgiften till en arbetslöshetskassa var år 1991 ca 240 kr och höjdes år 1992 till ca 430 kr för att år 1993 vara i genomsnitt ca 460 kr per år och kunde ge en ersättning på närmare 170 000 kr under en 300-dagars period mot ca 30 000 kr för normalperioden på 150 dagar i KAS. Fr.o.m. den 1 januari 1994 gäller nu samma avgifter för alla förvärvsarbetande. Dock med undantag för kassamedlemmar som betalar en mindre administrationsavgift.

Regeringen föreslår nu i steg två en lösning som innebär att fler personer med en klar förankring på arbetsmarknaden kan få en inkomstrelaterad ersättning vid arbetslöshet fr.o.m. den 1 juli 1994. Detta skall ske genom att, som regeringen aviserade i prop. 1993/94:80, KAS-systemet omvandlas så att arbetslösa där kan få samma dagpenning som den som lämnas av arbetslöshetskassorna. Färre personer kommer därigenom att vara hänvisade till kompletterande socialbidrag för att klara sin försörjning. Samtidigt föreslås förändringar i de båda ersättningsystemen, KAS och arbetslöshetsförsäkringen, som innebär att ersättningsvillkoren blir likartade. Genom dessa förändringar åstadkommes vad som länge har saknats på den svenska arbetsmarknaden, nämligen en rättvis och ändamålsenlig arbetslöshetsförsäkring med frihet för

den enskilde att välja i vilka former skyddet mot inkomstbortfall vid arbetslöshet skall tillgodoses.

Regeringen föreslår således att en allmän arbetslöshetsförsäkring förverkligas genom att det, som ett alternativ till de nuvarande arbetslöshetskassorna, i KAS införs en ersättningsform som motsvarar den som finns i arbetslöshetsförsäkringen. Förutom det nuvarande stödbeloppet i KAS, som bör benämnas grundbelopp, införs en dagpenning. Denna skall motsvara den ersättning som lämnas från försäkringen, dvs. 80 % av tidigare inkomst, dock högst 564 kr per dag. Grundbeloppet skall motsvara stödbeloppet i KAS och lämnas med högst 245 kr per dag. För den enskilde skall systemet emellertid på sikt utformas så att förhållandena relateras till den inkomst för vilken avgift tas ut.

Åter till arbetsmarknaden

Att med alla metoder motverka långtidsarbetslöshet skall, enligt regeringens mening, vara arbetsmarknadspolitikens viktigaste mål. För att nå detta mål måste de kontanta stöden vid arbetslöshet samverka med arbetsmarknadspolitiska insatser för att den arbetslöse så snabbt som möjligt skall återgå till reguljärt arbete. Den nuvarande ordningen med utförsäkringsgarantier skapar risker för "ändlös" rundgång mellan upprepade perioder av kontantstöd och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Reglerna för ersättningsperioder efter en arbetsmarknadspolitisk åtgärd har således stor betydelse för arbetsmarknadens funktionssätt och påverkar också kostnaderna såväl för kontantstöden som för arbetsmarknadspolitiken i stort. Trots att arbetslösheten under några år ökat kraftigt har någon motsvarande ökning av utförsäkringen av medlemmar i arbetslöshetskassor inte skett, i stället har antalet utförsäkrade minskat under senare år.

De arbetsmarknadspolitiska åtgärderna får emellertid inte utvecklas till åtgärder som enbart betraktas som ett sätt att kvalificera sig för en ny ersättningsperiod. Det strider mot grundtankarna bakom arbetslinjen.

För de enskilda arbetslösa är det viktigaste målet att återkomma till den reguljära arbetsmarknaden. Arbetsmarknadspolitiken måste på olika sätt stödja en sådan ambition.

Utformningen av kvalificeringsreglerna och de arbetsmarknadspolitiska insatsernas inriktning bör vara sådan att reglerna förstärker de arbetslösas möjligheter till arbete och motverkar en omfattande permanent utslagning från arbetsmarknaden.

Att nu genomföra en omedelbar och kraftig inskränkning av tiden under vilken en person kan få arbetslöshetsersättning respektive arbetsmarknadspolitiska åtgärder skulle emellertid kunna drabba en del enskilda arbetslösa som inte under tiden har fått arbete. Det skulle också finnas risk för en ökning av behovet av socialbidrag med därmed följande kostnader för kommunerna.

Arbetsmarknadspolitiska åtgärder är ett viktigt inslag i arbetsmarknadspolitiskens arbetslinje. Av avgörande betydelse för resultaten av de olika insatserna är att dessa sätts in tidigt och att de är anpassade till såväl arbetsmarknadens krav och förutsättningar som den enskildes möjligheter och önskemål.

Samtidigt är det nödvändigt att motverka den ovannämnda rundgången. Regeringen bedömer därför att det är både önskvärt och möjligt att förändra reglerna för återkvalificering via arbetsmarknadspolitiska åtgärder, om den arbetslöse samtidigt möts av särskilda intensifierade åtgärder som syftar till att hon eller han skall återgå till den reguljära arbetsmarknaden.

Regeringens förslag i detta avseende, som mer i detalj redovisas längre fram, innebär i korthet att en första ersättningsperiod skall få beviljas om den arbetslöse uppfyller ett allmänt arbetsvillkor. I detta skall få tillgodoräknas endast tid med förvärvsarbete och inte tid som jämställs med arbete, s.k. jämställd tid (vad som menas med jämställd tid finns förklarat i avsnitt 8). Om den arbetslöse under ersättningsperioden har uppfyllt ett nytt arbetsvillkor vari ingår jämställd tid (särskilt arbetsvillkor) skall en ytterligare ersättningsperiod om längst 300 dagar, eller längst 150 dagar i fråga om den som inte har fyllt 55 år och som får grundbeloppet i KAS, få medges. För att därefter få ersättning måste den arbetslöse uppfylla ett nytt allmänt arbetsvillkor. I fråga om grundbeloppet i KAS bör emellertid även rätten till den första ersättningsperioden få grundas på ett särskilt arbetsvillkor. Generösa övergångsbestämmelser skall gälla för att medge en mjuk övergång till den nya reglerna.

Skulle den arbetslöse efter en andra ersättningsperiod inte kunna erbjudas arbete eller uppfylla ett allmänt arbetsvillkor bör hon eller han erbjudas särskild åtgärd. Dessa åtgärder skall - i likhet med hittillsvarande arbetsmarknadspolitiska åtgärder - i första hand vara inriktade på att öka möjligheterna för den arbetslöse att finna arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Dessa åtgärder kan ha inslag av utbildning, praktik eller rehabilitering. I den individuella planen för den långtidsarbetslöse måste man vid utformning av åtgärden söka ta hänsyn till individens förutsättningar och förhållanden, som t.ex. ålder, utbildning och andra faktorer som påverkar möjligheterna att få reguljärt arbete.

Den exakta utformningen av dessa insatser måste ske senare. Regeringen kommer därför så snart som möjligt att låta utreda hur sådana åtgärder skall samverka med arbetslöshetsförsäkringen.

En internationell jämförelse

Villkoren för försäkringsskyddet varierar kraftigt inom OECD-området. I många länder, bl.a. i flera med mycket begränsad aktiv arbetsmarknadspolitik är arbetslöshetsförsäkringen snarast en del av, eller en påbyggnad av den vanliga socialförsäkringen. Incitamenten till att söka

arbete eller att höja sin kompetens och konkurrenskraft är mycket begränsade. Den praktiska effekten blir så långa perioder av arbetslöshet att de närmar sig förtidspension.

Internationell och nationell forskning visar att det finns ett samband mellan ersättningsperiodens längd och de arbetslösas ansträngningar för att få ett nytt arbete. Sökaktiviteten reduceras efterhand men ökar återigen mot slutet av ersättningsperioden. Den arbetslöses möjligheter att finna arbete är inte bara beroende av situationen på arbetsmarknaden utan även av den egna sökaktiviteten och det egna engagemanget att finna lösningar. Arbetsmarknadspolitiken kan underlätta sökandet väsentligt och även förstärka – men inte ersätta – den enskildes motivation. Det finns således skäl att inte låta ersättningsperioderna bli för långa. Ett väl utformat försäkringssystem skall, i kombination med en aktiv arbetsmarknadspolitik, ge starka incitament till reguljärt arbete.

Ett ökat ansvarstagande

Av väsentlig betydelse för respekten för arbetslöshetsförsäkringen och KAS är att ersättningsrätten är förenad med reella krav på att stå till arbetsmarknadens förfogande och ett ansvar för att inte försätta sig i frivillig arbetslöshet. I de båda stödformerna finns bestämmelser om vilka krav som skall ställas för att en sökande skall anses stå till arbetsmarknadens förfogande och om avstängningsregler i samband med frivillig arbetslöshet. Den som t.ex. avvisar ett erbjudet lämpligt arbete eller som frivilligt lämnar ett arbete utan giltig anledning skall avstängas från ersättning under viss tid. I både ALF-lagen och KAS-lagen finns en definition på vad som skall anses vara ett lämpligt arbete.

Arbetslöshetsförsäkringen och KAS är båda en form av omställningsförsäkring som skall lämna en ersättning under den tid då den arbetslöse söker ett nytt arbete. Den arbetslöse har, tillsammans med arbetsförmedlingen, intresse av och ansvar för att sökandetiden hålls nere och onödigt långtidsarbetslöshet förhindras liksom för att ofrivillig arbetslöshet undviks. Reglerna för rätt till ersättning skall ge klara besked om detta. Detta är en förutsättning för att begränsa kostnaderna för arbetslösheten inte bara inom ersättningsystemen utan i hela samhällsekonomin. En väl fungerande arbetsmarknad kräver också att de arbetslösa inte förlorar kompetens och erfarenhet genom långa arbetslöshetsperioder.

Kriterierna för att en arbetslös skall anses stå till arbetsmarknadens förfogande, för vad som är ett lämpligt arbete m.m. är inte en gång för alla givna utan måste anpassas till förändrade krav på arbetsmarknaden. Den praxis som har utbildats måste också kunna omprövas. Sedan år 1974 då arbetslöshetsförsäkringen fick sin ännu i huvudsak gällande utformning och KAS infördes, har en mer samlad bedömning av dessa frågor gjorts endast av 1974 års utredning om en allmän arbetslöshetsförsäkring (Allmän arbetslöshetsförsäkring SOU 1978:45). Enligt

regeringens mening bör dessa frågor nu bli föremål för en genomgripande översyn i syfte att nå en bättre överensstämmelse mellan de aktuella reglerna och de ökade krav som nu måste ställas på ett effektivare utnyttjande av de arbetsmarknadspolitiska resurserna och på individernas ansvar för sin sysselsättningssituation. Översynen bör också omfatta avstängningstiderna vid självförvållad arbetslöshet och skyldigheten att delta i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Regeringen kommer inom kort att besluta om en sådan översyn. Denna skall leda till successiva förändringar och anpassningar av regelverk och föreskrifter.

I översynen skall också ingå att se över ytterligare en fråga. Det gäller förekomsten av s.k. svartjobb samtidigt med uppbärande av ersättning och annat missbruk av arbetslöshetsförsäkringen och KAS. Att dessa missförhållanden förekommer är väl känt men debatteras sällan. Även i tider som dessa, med hög arbetslöshet inom nästan alla delar av arbetsmarknaden, kommer entydiga vittnesmål om att lediga platser inte kan tillsättas trots tillgång på arbetssökande med efterfrågad kompetens och erfarenhet. Regeringen anser att problemet måste lyftas fram och att verkningfulla åtgärder skall sättas in för att motverka missbruk.

Både ALF-lagen och lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd innehåller bestämmelser om olika sanktionsmöjligheter, främst ekonomiska, som kan tillgripas mot den som på ett felaktigt sätt har tillskansat sig ersättning. Möjligheten till polisanmälan finns naturligtvis också när man kan misstänka ett rent brottsligt förfarande. I översynen skall ingå att pröva om sanktionsmöjligheterna bör skärpas eller göras effektivare på annat sätt.

Enbart förändringar i den riktningen är emellertid inte tillräckligt. Särskilt i fall med svartjobb är det svårt att komma åt problemet, eftersom både arbetstagaren och arbetsgivaren har ett gemensamt intresse av att förhållandet inte uppdragas. Båda löper ju risk att ställas till ansvar. Andra vägar måste därför också prövas. Olika former av samverkan mellan t.ex. arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassor samt arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer kan vara ett sätt. Redan nu driver AMS och Arbetslöshetskassornas Samorganisation olika projekt för att motverka problemet. Inte minst gäller det att sprida kunskap om att missbruk medverkar till att snedvrída konkurrensen mellan olika näringsidkare samt till färre arbeten och lägre skatteinkomster för stat och kommun. I översynen skall därför ingå att föreslå alternativa vägar att beivra missbruket. En fråga som också bör utredas i det sammanhanget gäller åtgärder för att undvika samtidiga utbetalningar från olika ersättningssystem.

Administrationn

De nuvarande arbetslöshetskassorna fortsätter sin verksamhet som tidigare. Vid sidan av dessa kommer tills vidare länsarbetsnämndernas enheter för KAS-administrationen, de s.k. KAS-regionerna, som nedan

benämns arbetsmarknadskassor, att vara ett fristående alternativ för administrationen av en ersättning som motsvarar den som dagens arbetslöshetskassor lämnar. Om denna lösning skall bli permanent bör övervägas ytterligare. Frågan om arbetsmarknadskassornas organisatoriska hemvist skall därvid prövas liksom formerna för uttaget av den allmänna avgiften för finansieringen av kontantförmåner vid arbetslöshet samt hur kostnaderna för arbetsmarknadskassornas administration skall täckas. Arbetsmarknadskassorna och de nuvarande arbetslöshetskassorna bör arbeta under likartade villkor. Konkurrensneutralitet skall råda.

Dagens arbetslöshetskassor har rätt att ta ut en avgift av medlemmarna som skall täcka administrationskostnaderna. För KAS-administrationen betalas denna kostnad för närvarande av budgetmedel. Konkurrensneutralitet är emellertid svår att åstadkomma med hänsyn till att det råder en stor variation i administrationskostnaderna mellan de olika kassorna och mellan kassorna och KAS-hanteringen. Regeringen är inte beredd att nu lägga förslag i denna fråga utan den bereds vidare. Förslag kommer att föreläggas riksdagen hösten 1994 med sikte på ikraftträdande den 1 januari 1995. Till dess bör nuvarande ordning gälla. Regeringen vill här också betona att det finns anledning att se över hela administrationen av de kontanta förmånerna vid arbetslöshet. Även denna fråga blir föremål för fortsatta överväganden.

I fråga om KAS gäller för närvarande ett ansökningsförfarande. Även fortsättningsvis skall, om inte de ytterligare övervägandena ger skäl till annat, denna princip gälla. Den som blir arbetslös och inte är medlem i en arbetslöshetskassa kommer således att hos arbetsmarknadskassorna kunna ansöka om KAS. Kassorna bedömer på det underlag som sökanden lämnar om han eller hon skall få grundbelopp eller dagpenning.

Förslagen i korthet

Regeringens förslag till en allmän arbetslöshetsförsäkring innebär således att det införs en möjlighet till en inkomstrelaterad dagpenning från en arbetsmarknadskassa som ett alternativ till dagpenningen från en arbetslöshetskassa. Förslagen i övrigt innebär i korthet följande.

För att få rätt till grundbeloppet från en arbetsmarknadskassa skall den arbetslöse uppfylla ett arbetsvillkor eller ett studerandevillkor. Dagpenningen från en arbetsmarknadskassa lämnas endast om den arbetslöse uppfyller ett avgiftsvillkor och ett arbetsvillkor.

Avgiftsvillkoret innebär att den arbetslöse under tolv månader inom en 24-månadersperiod skall ha betalat avgift enligt lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet eller skatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt.

Arbetsvillkoret skall vara detsamma både i arbetslöshetsförsäkringen och KAS. För att uppfylla arbetsvillkoret skall sökanden ha förvärvsarbetat minst 75 timmar under minst fem månader inom en ramtid på

tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde. För den som inte har uppfyllt detta arbetsvillkor finns möjlighet att uppfylla ett alternativt villkor om minst 65 timmar per månad under minst 10 månader.

Den som inte är medlem i en arbetslöshetskassa kommer således att kunna få dagpenning från en arbetsmarknadskassa. Om den arbetslöse är medlem i en arbetslöshetskassa skall han eller hon liksom tidigare få ersättning från arbetslöshetsförsäkringen under förutsättning att avgiftsvillkoret och ett arbetsvillkor är uppfyllda.

Enligt de nuvarande reglerna samverkar KAS och arbetslöshetsförsäkringen med varandra. Den som är medlem i en arbetslöshetskassa och som har uppfyllt arbetsvillkoret men inte medlemsvillkoret kan i stället få KAS. För *anställda* innebär medlemsvillkoret att de skall ha varit medlemmar i en arbetslöshetskassa under tolv månader innan de kan få ersättning från försäkringen. För *företagare* föreskrivs ett medlemsvillkor på 24 månader.

Med regeringens förslag till förändringar kommer samverkan mellan arbetslöshetskassorna och arbetsmarknadskassorna att fortsätta på samma sätt. Den som är medlem i en arbetslöshetskassa och som uppfyller ett arbetsvillkor, men inte avgiftsvillkoret kommer, på samma sätt som för närvarande, att få ersättning i form av grundbeloppet. På grundbeloppet skall i likhet med inkomst av tjänst betalas avgift enligt lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet. Varaktigheten av arbetslöshetskassornas medlemsvillkor ersätts med ett avgiftsvillkor. När antalet avgiftsmånader, vari inräknas månader med grundbelopp, uppgår till tolv under en tjugofyramånadersperiod får den arbetslöse dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen. Samma krav på antalet avgiftsmånader bör gälla för både anställda och företagare.

De arbetslösa skall ha stor frihet att välja mellan arbetsmarknadskassa och arbetslöshetskassa. En övergång från dagpenning i den ena stödformen till dagpenning i den andra skall dock inte kunna förlänga ersättningsperioden. Däremot skall den som väljer att byta administrationsform under en pågående ersättningsperiod inte behöva uppfylla avgifts-, arbets- och karensvillkoren på nytt. De redan uppfyllda kraven för rätt till ersättning skall accepteras av den nya kassan vid en överflyttning.

Enligt de nuvarande reglerna i ALF-lagen är det inte möjligt att bli medlem i en arbetslöshetskassa utan att ha ett arbete vid tidpunkten för ansökan om inträde. Kravet på förvärsarbete inom kassans verksamhetsområde som ett villkor för inträde i kassan står kvar. Personer som inte är medlemmar i en kassa bör inte heller kunna bli det under tid då de genomgår en arbetsmarknadsutbildning eller är anvisade en ALU-plats eller en ungdomspraktikplats. Däremot bör den kunna bli kassamedlem, som vid tidpunkten för ansökan om medlemskap har en anställning i form av ett utbildningsvikariat eller en anställning med rekryteringsstöd.

De nuvarande reglerna i ALF-lagen innebär t.ex. att ungdomar som direkt efter en avslutad utbildning i det reguljära utbildningsväsendet

blir anvisade en ungdomspraktikplats, inte kan få ersättning från arbetslöshetsförsäkringen, eftersom de inte kan bli medlemmar i en arbetslöshetskassa. Detta bör gälla även i fortsättningen. Däremot bör, på samma sätt som gäller för närvarande, den som har deltagit i arbetsmarknadspolitiska åtgärder som arbetsmarknadsutbildning, ALU och ungdomspraktik få rätt till grundbelopp från en arbetsmarknadskassa. För att däremot få rätt till dagpenning från en arbetsmarknadskassa bör krävas att sökanden har förvärvsarbetat i viss omfattning. I detta fall skall inte s.k. med förvärvsarbete jämförbar tid få återopas.

För den vars ersättningsrätt har upphört skall intensifierade åtgärder sättas in för att påskynda återgången till reguljärt arbete. Utförsäkringen skall inte följas av socialbidrag. De intensifierade åtgärderna kan ha inslag av utbildning, praktik eller rehabilitering.

En del av arbetskraften är företagare. Dessa är en viktig grund för Sveriges näringsliv. De måste ges goda förutsättningar att verka för att vi skall kunna skapa nya arbetstillfällen och utveckla välfärden. Genom småföretagsinriktade förändringar i bl.a. skatte- och arbetsrätten har dessa förutsättningar förbättrats. Även inom ett flertal andra områden måste reglerna ses över för att undanröja hinder för framgångsrikt företagande.

De kontanta stöden vid arbetslöshet skall lämnas på lika villkor till alla som har en klar förankring på arbetsmarknaden, såväl arbetstagare som företagare. Genom den nu föreslagna försäkringen kommer även alla arbetslösa företagare att omfattas av rätt till ersättning.

Reglerna för stöden skall vara utformade så att de bidrar till en väl fungerande arbetsmarknad och motiverar den enskilde att bryta sin arbetslöshet och snabbt återgå till produktivt arbete.

Reglerna för arbetslöshetsersättning till företagare måste också reformeras i denna riktning och därmed främja nyföretagande. I betänkandet Ersättning vid arbetslöshet (SOU 1993:52), har anförts att nuvarande regler ibland medför att företag som på något längre sikt skulle kunna utvecklas, tvingas i stället att lägga ned helt vid t.ex. en tillfällig efterfrågeminskning.

Frågan om företagares rätt till arbetslöshetsersättning måste emellertid också bedömas utifrån konkurrensutgångspunkter. Arbetslöshetsersättningen får inte bli en subvention till icke livskraftiga företag. Risken för detta måste beaktas vid en omprövning av reglerna i syfte att skapa en arbetslöshetsersättning som främjar utvecklingen av vårt näringsliv.

Regeringen lägger nu inget förslag i denna fråga utan överväger den vidare. Regeringen avser att under hösten 1994 återkomma med proposition om vissa frågor kring arbetslöshetsförsäkringen, i samband därmed kommer resultaten av dessa överväganden att redovisas. Förslagen i den kommande propositionen läggs med sikte på ikraftträdande den 1 januari 1995.

Efter denna översiktliga redovisning följer nu förslagen mera i detalj. Samtliga förslag bör träda i kraft den 1 juli 1994. I fråga om de ersättningsregler m.m. i ALF-lagen och KAS-lagen som inte tas upp i det

följande föreslås inga ändringar. Förslagen föranleder följdändringar i lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling och studiestödslagen (1973:349). Prop. 1993/94:209

5 Grundbelopp och dagpenning i KAS

Regeringens förslag och bedömning: KAS från en arbetsmarknadskassa lämnas med ett per dag beräknat belopp i form av grundbelopp eller i form av dagpenning.

Grundbeloppet bör vara 245 kr per dag.

Dagpenningen lämnas liksom i arbetslöshetsförsäkringen med 80 % av sökandens dagsförtjänst, dock högst med det belopp som motsvarar den högsta dagpenningen i arbetslöshetsförsäkringen och lägst med ett belopp som motsvarar grundbeloppet.

Dagpenning till den som får ålderspension i form av folkpension, allmän tilläggspension eller annan pension som ges ut på grund av förvärvsarbete lämnas med 65 % av sökandens dagsförtjänst, dock högst med det belopp som motsvarar den högsta dagpenningen.

Dagpenningen bör vara högst 564 kr och lägst 245 kr per dag om inget annat följer av pensionsavdragsbestämmelserna.

Regeringen fastställer grundbeloppet och den högsta och lägsta nivån på dagpenningen i KAS.

Utredarens förslag: En ny arbetslöshetsförsäkring införs som ersätter både den nuvarande frivilliga arbetslöshetsförsäkringen och KAS. Den nya försäkringen skall ge ett grundbelopp som skall kunna kompletteras med en frivillig tilläggförsäkring. Grundbeloppet skall vara 6 300 kr per månad (5 300 för den som är under 21 år). En tilläggförsäkring som berättigar till bidrag skall tillsammans med grundbeloppet täcka upp till 80 % av inkomstbortfallet upp till en inkomst som motsvarar brytpunkten för statlig inkomstskatt (för närvarande 16 500 kr per månad). Tilläggförsäkringen skall därutöver på frivillig basis kunna ersätta inkomstbortfall upp till en inkomst motsvarande sju och ett halvt basbelopp (för år 1993 ca 21 500 kr per månad).

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser är kritiska till den föreslagna modellen med grundförsäkring och en frivillig tilläggförsäkring. *Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO)*, *Landsorganisationen i Sverige* och *Tjänstemännens Centralorganisation* avvisar utredningens förslag.

Svenska arbetsgivarföreningen stöder förslaget och anser att en tilläggförsäkring bör vara en kombinerad arbetslöshets- och pensionsförsäkring.

Svenska Kommunförbundet förordar en allmän och inkomstrelaterad försäkring.

Juridiska Fakultetsstyrelsens forskningsnämnd vid Lunds universitet föreslår att den nuvarande organisationen bör justeras så att försäkringen både i teorin och praktiken kommer att omfatta alla arbetslösa. *Riksförsäkringsverket* anser att arbetslöshetsförsäkringen bör göras om till en allmän obligatorisk försäkring med lika villkor för alla. Den obligatoriska försäkringen bör utformas som en procentuell ersättning av inkomstförlusten kombinerad med ett grundskydd. *Försäkringsöverdomstolen* förordar att man i första hand låter en allmän enhetlig försäkring bli föremål för ytterligare utredning. En sådan försäkring skulle kunna bygga på en samordning och vidareutveckling av nuvarande arbetslöshetsförsäkring och KAS.

Företagarnas Riksorganisation föreslår en grundförsäkring för alla med en kompensationsgrad på 60 - 70 % av tidigare inkomst.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Den 1 januari 1994 infördes lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet. Lagen innebär att samtliga förvärsarbetande som har inkomst av anställning som avses i 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och sådan inkomst av annat förvärsarbete som avses i 11 kap. 3 § samma lag skall betala en avgift för finansieringen av arbetslöshetsförsäkring och KAS. Avgiften uppgår innevarande år till 1 % av förvärsinkomster upp till sju och en halv gånger basbeloppet. För år 1995 har avgiften fastställts till 2 % av samma avgiftsunderlag. Avgiften betalas inte för inkomster som understiger 25 % av basbeloppet. Vid taxeringen till inkomstskatt skall förvärsinkomsten minskas med den belöpande avgiften. För den enskilde skall systemet emellertid på sikt utformas så att förmånerna relateras till den inkomst för vilken avgift tas ut.

Anslutningen till arbetslöshetsförsäkringen är i dag frivillig. Den enskilde avgör själv om han eller hon genom att bli medlem i en arbetslöshetskassa vill ansluta sig till arbetslöshetsförsäkringen. Formellt sett står kassorna öppna för samtliga förvärsarbetande. Många har emellertid av skilda skäl valt eller inte kunnat ansluta sig till en kassa. Det sistnämnda kan bero bl.a. på att det inte finns någon arbetslöshetskassa som är verksam inom det aktuella yrkesområdet. Införandet av den allmänna avgiften innebär att de avgiftsbetalande skall ha rätt till en likvärdig ersättning på likvärdiga villkor.

Regeringen har övervägt utredarens förslag att införa ett grundbelopp och en tilläggsförsäkring. Regeringen har därvid funnit det mer ändamålsenligt att nu föreslå en annan ordning. För att på ett enkelt och obyråkratiskt sätt göra det möjligt för samtliga förvärsarbetande att omfattas av likvärdiga förmåner föreslår regeringen att det i dagens KAS-system införs två ersättningsformer, dels ett grundbelopp, dels en dagpenning. Dessa förmåner skall prövas hos arbetsmarknadskassorna. Grundbeloppet skall motsvara det stöd som lämnas enligt dagens regler

för KAS. Dagpenningen inom KAS-systemet skall vara en inkomstrelaterad ersättning som motsvarar den dagpenning som lämnas från arbetslöshetsförsäkringen.

KAS infördes den 1 januari 1974 som ett komplement till arbetslöshetsförsäkringen och skulle främst vara en ersättningsform för dem som inte hade en klar anknytning till arbetsmarknaden. Den grupp som avsågs var i första hand nytillträdande på arbetsmarknaden, främst ungdomar, men även sådana som endast hade haft en tillfällig eller lös anknytning till arbetsmarknaden.

Regeringens förslag att införa ersättningsformen dagpenning i KAS innebär att det blir möjligt för den som har haft en klar anknytning till arbetsmarknaden att även från arbetsmarknadskassan få en ersättning som motsvarar den som lämnas från arbetslöshetsförsäkringen. Nytillträdande på arbetsmarknaden bör få samma stöd som de kan få enligt de nuvarande reglerna i KAS-lagen. Stödet skall lämnas i form av ett grundbelopp.

Grundbeloppet bör liksom det nuvarande stödbeloppet i KAS inte vara relaterat till den tidigare inkomsten. Stödbeloppet i KAS fastställs av regeringen. Regeringen föreslår att denna ordning också bör gälla i fråga om grundbeloppet.

Sedan den 1 januari 1994 lämnas stödbeloppet i KAS med 245 kr per dag. Med hänsyn till den nyligen genomförda höjningen har regeringen för avsikt att fastställa grundbeloppet fr.o.m. den 1 juli 1994 till oförändrat 245 kr per dag, dvs. ca 5 300 kr per månad.

För närvarande lämnas dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen med 80 % av den tidigare inkomsten, dock högst med 564 kr per dag och lägst med 245 kr per dag.

För den som får vissa former av pension finns i arbetslöshetsförsäkringen regler som föreskriver att kompensationsnivån skall vara 65 % av den tidigare inkomsten. Denna reglering har till syfte att undvika fall av överkompensation och innebär också att dagpenningen kan reduceras till belopp under 245 kr.

För att dagpenningen som lämnas från arbetsmarknadskassan skall vara likvärdig den som lämnas i arbetslöshetsförsäkringen bör samma regler gälla inom de båda systemen. Det innebär att samma högsta och lägsta dagpenningnivåer, samma kompensationsnivåer, samma reduceringsregler m.m. skall gälla. Även i fråga om dagpenningen bör det, på samma sätt som gäller inom arbetslöshetsförsäkringen, vara regeringens uppgift att fastställa den högsta och lägsta nivån. Dessa nivåer bör fr.o.m. den 1 juli 1994 vara desamma som gäller inom arbetslöshetsförsäkringen, dvs. 564 kr resp. 245 kr. Det innebär i detta avseende ingen förändring i arbetslöshetsförsäkringen.

I detta sammanhang vill regeringen ta upp frågan om nivån på utbildningsbidragen vid arbetsmarknadsutbildning m.m. Regeringen har riksdagens bemyndigande att anpassa nivåerna på dessa bidrag till arbetslöshetsersättningarna. Då regeringen inte överväger några förändringar av dessa ersättningar från kommande budgetårsskifte kommer inte heller

utbildningsbidragen att förändras. En justering måste dock ske. De som blir berättigade till dagpenning från en arbetsmarknadskassa bör få utbildningsbidrag enligt samma grunder som gäller för dem som omfattas av arbetslöshetsförsäkringen.

6 Förmånsrättsberättigade till KAS

Regeringens förslag: KAS i form av grundbelopp eller dagpenning lämnas till den som inte är försäkrad enligt ALF-lagen. KAS i form av grundbelopp lämnas också till den som är försäkrad enligt ALF-lagen och som efter inträdet i en arbetslöshetskassa har uppfyllt kassans arbetsvillkor men inte ALF-lagens avgiftsvillkor.

Grundbeloppet lämnas dessutom till den som är försäkrad enligt ALF-lagen men som inte har rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen på grund av att ersättningsperioden har gått till ända sedan han eller hon har uppnått 60 års ålder eller som efter fyllda 60 år har utförsäkrats från dagpenningen i KAS utan att ett nytt arbetsvillkor har uppfyllts.

Dagpenningen i KAS lämnas även till den som är under 20 år.

Utredarens förslag: KAS slopas i och med införandet av en ny arbetslöshetsförsäkring som skall täcka alla förvärvsarbetande.

Skälen för regeringens förslag: KAS är för närvarande ett komplement till arbetslöshetsförsäkringen. Enligt de nuvarande reglerna lämnas KAS till den som inte är medlem i en arbetslöshetskassa eller till en kassamedlem som uppfyller arbetsvillkoret men inte medlemsvillkoret. Detta uppgår till tolv månaders medlemskap (i vissa företagarkassor till 24 månader).

KAS lämnas vidare till den som har fyllt 60 år och som inte har rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen på grund av att ersättningsperioden har gått till ända utan att ett nytt arbetsvillkor har uppfyllts. Denna regel innebär att en person som har fyllt 60 år kan gå över till att få KAS efter utförsäkring från arbetslöshetsförsäkringen, utan att behöva uppfylla ett nytt arbetsvillkor. KAS lämnas inte till den som är under 20 år.

Den som har fyllt 65 år har inte rätt till KAS. Den som före 65 års ålder har börjat uppbära hel ålderspension, hel förtidspension eller helt sjukbidrag enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, har inte heller rätt till KAS.

KAS i form av en inkomstrelaterad dagpenning skall vara ett alternativ till arbetslöshetsförsäkringen. Grundbeloppet bör dock även fortsättningsvis vara ett komplement till försäkringen. Grundbelopp bör således, på samma sätt som gäller för närvarande, kunna lämnas dels till

den som inte är medlem i en arbetslöshetskassa, dels till den som är kassamedlem och som uppfyller arbetsvillkoret men inte kassans avgiftsvillkor. Dessutom bör grundbelopp få lämnas till den som har blivit utförsäkrad från arbetslöshetsförsäkringen eller dagpenning i KAS efter att ha fyllt 60 år.

För närvarande gäller 20 år som den nedre åldersgränsen för att få KAS. Den som är yngre skall i stället erbjudas aktiva åtgärder. Inom arbetslöshetsförsäkringen finns ingen nedre åldersgräns för att bli medlem i en arbetslöshetskassa. Det innebär i praktiken att ersättning får lämnas tidigast från det medlemmen har varit med i kassan i minst ett år oavsett ålder. Ej heller i fråga om dagpenningen från en arbetsmarknadskassa bör någon nedre åldersgräns gälla. Den som före 20 års ålder har etablerat sig på arbetsmarknaden och betalat avgifter till finansieringen av arbetslöshetsförmåner skall ha samma valfrihet mellan KAS och arbetslöshetsförsäkringen som andra yrkesarbetande. Någon förändring av den övre åldersgränsen för rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen eller KAS föreslås inte.

För grundbeloppet bör även fortsättningsvis den nedre åldersgränsen på 20 år gälla.

Regeringens förslag: Dagpenning enligt ALF-lagen eller KAS-lagen lämnas till den som under tolv månader under en ramtid av 24 månader omedelbart före arbetslöshetens inträde har haft förvärvsinkomster för vilka han eller hon är skyldig att betala avgift enligt lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet (avgiftsvillkor) eller är skyldig att betala skatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt.

Kravet på viss tids medlemskap i en arbetslöshetskassa för rätt till ersättning ersätts med avgiftsvillkoret.

Avgiftsvillkoret bör vara detsamma för både anställda och företagare.

Utredarens förslag: Utredaren har i denna del inte haft något förslag.

Skälen för regeringens förslag: I 6 § första stycket 1 ALF-lagen föreskrivs att för rätt till ersättning från försäkringen skall den enskilde om han eller hon har haft sin huvudsakliga försörjning genom arbete för annans räkning ha varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader (medlemsvillkor). För personer som har haft sin huvudsakliga försörjning som enskilda företagare är medlemsvillkoret 24 månader. AMS får om det finns särskilda skäl medge ett kortare medlemsvillkor än 24 månader för företagare. Som medlem i en arbetslöshetskassa betalar den enskilde en avgift som fr.o.m. den 1 januari 1994 endast skall täcka administrationskostnaderna och en utjämning av dessa kostnader mellan olika arbetslöshetskassor (utjämningsavgift). Dessutom betalar alla förvärsarbetande, som tidigare har redogjorts för, en allmän avgift till staten på sin förvärvsinkomst för finansieringen av de kontanta förmånerna vid arbetslöshet.

Arbetslöshetsförsäkringens medlemsvillkor har historiskt sett sin bakgrund i att den enskilde skall ha visat att han eller hon har en klar anknytning till arbetsmarknaden och under en viss period har bidragit till finansieringen av försäkringen.

Kravet på medlemskap under viss tid har i fråga om finansieringen bärighet så länge denna helt eller delvis bygger på en frivillig egenavgift från den enskilde. Genom införandet fr.o.m. den 1 januari 1994 av den obligatoriska allmänna avgiften för att finansiera bl.a. arbetslöshetsförsäkringen har argumentet för varaktigheten av medlemsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen mist sin bärighet. Den enskilde har ju inte längre någon möjlighet att undandra sig finansieringen.

Liksom för närvarande bör naturligtvis krävas medlemskap i en arbetslöshetskassa för att få dagpenning från denna. Det skall inte vara möjligt att först när arbetslösheten har inträtt vända sig till en kassa för att få ersättning. För att bli medlem skall personen i fråga när han eller hon ansöker om medlemskap förvärsarbete inom kassans verksamhets-

område i genomsnitt minst 17 timmar per vecka och uppfylla de övriga krav för medlemskap som ALF-lagen och kassans stadgar ställer upp. Dessa övriga krav gäller bl.a. en övre åldersgräns på 64 år. På en punkt föreslås en ändring i förhållande till nuvarande regler. För närvarande krävs en viss varaktighet på medlemskapet, 12 månader för anställda och 24 månader för företagare. Denna varaktighet bör ersättas med ett avgiftsvillkor, som bör vara lika för de båda kategorierna.

Även fortsättningsvis måste det tydligt markeras för den enskilde att ersättningsrätt förutsätter en klar anknytning till arbetsmarknaden och ett ekonomiskt ansvarstagande för finansieringen av understöden vid arbetslöshet. Härigenom ökar bland annat den enskildes ansvarstagande samtidigt som det uppstår ett intresse för att hålla nere kostnaderna. Det bör därför finnas ett krav på att den enskilde under viss tid skall ha varit etablerad på arbetsmarknaden. Detta bör komma till uttryck genom en viss tid med avgiftsskyldighet för allmänna avgifter. Denna tid bör sättas till tolv månader inom en ramtid på 24 månader omedelbart före arbetslöshetens inträde. Samma avgiftstid bör, som nyss sagts, gälla oavsett om sökanden är arbetstagare eller företagare. Som avgiftstid skall räknas månader då sökanden har betalat avgift enligt lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet eller är skyldig att betala inkomstskatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt. Det bör vara den preliminära avgiftsskyldigheten som är avgörande och inte den i efterhand slutligt fastställda betalningsskyldigheten.

Ersättningsformen dagpenning enligt KAS-lagen skall vara ett alternativ till arbetslöshetsförsäkringens ersättning. Samma avgiftsvillkor bör i fråga om antalet avgiftsmånader gälla för dagpenning från en arbetsmarknadskassa som för dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen.

Den som är avgiftsskyldig enligt lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet behöver inte ha haft en särskilt stabil förankring på arbetsmarknaden. Bland annat är den nedre inkomstgränsen för skyldighet att betala avgiften relativt lågt satt, 25 % av basbeloppet, vilket innebär att även grupper med en svag anknytning till arbetsmarknaden betalar avgiften. Avgiftsvillkoret bör därför kompletteras med ett arbetsvillkor, som visar att den enskilde har en klar anknytning till arbetsmarknaden. Regeringen återkommer strax (avsnitt 8) till utformningen av arbetsvillkor.

Rent praktiskt innebär avgiftsvillkoret att den enskilde måste visa att han eller hon har haft en förvärvsinkomst under ett visst antal månader. Detta torde inte innebära några större administrativa problem eftersom uppgiften framgår av de arbetsgivarintyg, lönebesked och andra handlingar som redan i dag är en förutsättning för att få en ansökan prövad.

De som är skattskyldiga enligt sjömansskattelagen betalar inte någon avgift enligt lagen om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet. Dessa skattskyldiga har emellertid oftast en sådan anknytning till arbetsmarknaden att det skulle vara oskäligt om de inte hade möjlighet att få rätt till dagpenning. Även tid då dessa är skyldiga

att betala sjömansskatt bör därför få tillgodoräknas i avgiftsvillkoret. Inom Finansdepartementet pågår för övrigt en beredning av förslag som innebär att skattskyldiga enligt sjömansskattelagen från och med årsskiftet 1994/95 åläggs avgiftsskyldighet för finansiering av de kontanta förmånerna vid arbetslöshet.

Som nyss har nämnts skall avgiftsvillkoret omfatta tolv avgiftsmånader inom en ramtid av 24 månader. I denna ramtid skall inte räknas in sådan tid som enligt nu gällande regler är överhoppningsbar vid fastställande av ramtiden för arbetsvillkoret, i den mån avgift inte betalas för tiden i fråga. Vid merparten av den överhoppningsbara tiden betalas den allmänna avgiften. Det gäller bl.a. då olika skattepliktiga förmåner lämnas i form av sjukpenning, utbildningsbidrag m.m. Om en skattepliktig ersättning har lämnats under sådan tid blir tiden tillgodoräkningsbar som avgiftsmånad. Detta bör också gälla för de övriga fall då ingen skattepliktig ersättning lämnas men som ändå räknas som jämställd tid.

Grundbeloppet enligt KAS-lagen skall kunna lämnas till den som uppfyller ett arbetsvillkor men inte avgiftsvillkoret. Det innebär ingen förändring i förhållande till de nuvarande möjligheterna i KAS-systemet.

Regeringens förslag: Den sökande skall inom en ramtid av tolv månader omedelbart före arbetslöshetens inträde ha förvärvsarbetat minst 75 timmar per månad under minst fem månader (allmänt arbetsvillkor) för att få rätt till dagpenning enligt ALF-lagen eller KAS-lagen eller grundbelopp enligt KAS-lagen.

För den vars arbetstid inte har uppgått till minst 75 timmar per månad under minst fem månader införs möjligheten att uppfylla ett alternativt allmänt arbetsvillkor. Detta skall omfatta förvärvsarbete minst 65 timmar per månad under minst tio månader inom ramtiden på tolv månader.

Dagpenning enligt ALF-lagen och dagpenning eller grundbelopp enligt KAS-lagen skall även lämnas till den som uppfyller ett särskilt arbetsvillkor.

Ett allmänt arbetsvillkor får inte till någon del fullgöras med sådan jämställd tid som endast får räknas in i det särskilda arbetsvillkoret.

Tid då den enskilde har beredskapsarbete enligt förordningen (1987:411) om beredskapsarbete räknas inte som förvärvsarbete för uppfyllande av ett allmänt arbetsvillkor.

Den som uppfyller det särskilda arbetsvillkoret när en ersättningsperiod har gått till ända har rätt till en ny ersättningsperiod om rätten till den föregående ersättningsperioden grundar sig på ett allmänt arbetsvillkor. Den som får grundbeloppet i KAS har dock rätt till en andra ersättningsperiod även om ersättningsrätten i den första ersättningsperioden grundar sig på ett särskilt arbetsvillkor.

Vid fastställande av ramtiden för uppfyllande av ett arbetsvillkor i KAS får beaktas överhoppningsbar tid för längre tid än två år.

Utredarens förslag: Utredaren föreslår dels ett allmänt arbetsvillkor, dels ett särskilt arbetsvillkor. För att få ersättning första gången från arbetslöshetsförsäkringen måste sökanden uppfylla ett allmänt arbetsvillkor. Det allmänna arbetsvillkoret innebär att den sökande under en ramtid på tolv månader före arbetslöshetens inträde skall ha utfört arbete i minst 600 timmar fördelade på minst åtta månader. Endast månad då arbete har utförts i minst 60 timmar skall räknas in. Enligt utredaren skall den sökande vidare ha utfört arbete i minst 240 timmar fördelade på minst fyra månader för att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret. Det särskilda arbetsvillkoret kan uppfyllas med tid som jämförs med tid då förvärvsarbete skall ha utförts.

Remissinstanserna: Cirka en tredjedel av remissinstanserna har kommenterat förslaget. *Svenska arbetsgivareföreningen* och *Sveriges Industriförbund* anser att endast den som har utfört förvärvsarbete motsvarande 18 månaders heltidsarbete bör vara kvalificerad för en första ersättningsperiod. Förvärvsarbete av mindre omfattning bör dock kunna kvalificera till en kortare ersättningsperiod. *Företagarnas Riksorganisation* tillstyrker uppdelningen i en särskilt och allmänt arbetsvillkor, men anser att utformningen av villkoren inte ställer tillräckliga krav på anknytningen till arbetslivet. Riksorganisationen föreslår att arbete, gärna beräknat i timmar, skall ha utförts under minst tolv månader under en ramtid av tolv månader samt att krav på att det minsta antalet arbetade timmar i månaden skall ställas så att det motsvarar minst ett halvtidsarbete, ca 70 - 80 timmar per månad. *Socialstyrelsen* och *Juridiska Fakultetsstyrelsens forskningsnämnd vid Lunds universitet* anför att det finns en uppenbar risk för att andelen arbetslösa som kan komma att få ersättning minskar genom det skärpta arbetsvillkoret, vilket kan medföra en ökad belastning på socialtjänsten.

Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS), *Landsorganisationen i Sverige*, *Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)*, *Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO)*, *Svenska Musikerförbundet* och *Kulturarbetarförbundet* samt *Arbetslöshetskassornas Samorganisation (SO)* och *Folksam* avstyrker förslaget. AMS, SO, TCO och LO hänvisar till att en preliminär granskning som AMS och SO har gjort pekar på att en icke obetydlig andel av dem som i dag uppbär kontantförmåner vid arbetslöshet kommer att utestängas från ersättning. SACO, Svenska Musikerförbundet och Kulturarbetareförbundet anför liknande farhågor. LO framhåller i detta sammanhang deltidsarbetande och säsonganställda inom privata tjänstesektorn och offentlig förvaltning, varav merparten är kvinnor. Det föreslagna arbetsvillkoret bör därför inte införas utan att man först har undersökt vilka effekter det får. SACO pekar på sambandet med förslagen i Arbetsrättskommitténs betänkande Ny anställningsskyddslag (SOU 1993:32) i fråga om ökade möjligheter till provanställning och visstidsanställning. Om förslagen i betänkandet genomförs kommer det att bli betydligt vanligare med kortare anställningar för personer som är nytillträdande på arbetsmarknaden. Det kommer därför att bli betydligt vanligare att perioder av arbetslöshet och perioder av arbete avlöser varandra i början av den yrkesverksamma tiden. Detta får betydelse i minst för många av de nyutbildade akademikergrupperna under många år framöver.

TCO anser att den framtida arbetslöshetsförsäkringen bör bygga vidare på och ta till vara de positiva delarna av dagens arbetslöshetsförsäkring. De nuvarande kvalifikationskraven och ersättningsperioderna kan bilda utgångspunkt. Andelen arbetslösa som får ersättning skulle utvidgas genom ökade möjligheter att uppfylla kvalifikationsvillkoren genom deltagande i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Musikerförbundet och Kulturarbetarförbundet finner det nu gällande arbetsvillkoret väl avvägt och påpekar att kontraktsanställningar som ges medlemmarna vanligtvis

löper högst en månad, vilket är för kort tid för att uppfylla det föreslagna allmänna villkoret. Vid kontroll en vecka i maj 1993 skulle 18 % av de då nytillkommande arbetslöshetsfallen som uppfyllde det gällande arbetsvillkoret inte ha klarat det föreslagna nya arbetsvillkoret. Folksam anser att det gällande arbetsvillkoret innebär en lämplig avgränsning mellan vilka grupper som bör anses vara etablerade på arbetsmarknaden och de som bör anses inte vara det. SO anser att ersättningsrätten skall bygga på ett och samma arbetsvillkor oavsett antalet tidigare ersättningsperioder. SO finner vidare att reglerna om arbetsvillkor och arbetsutbud inte är synkroniserade i förslaget. AMS anser för sin del vidare att två arbetsvillkor skulle komplicera regelsystemet i onödan. AMS anser dock att utredaren i princip har rätt i att arbetsvillkoret måste vara utformat så att det säkrar att den försäkrade har aktiv och tillräcklig anknytning till arbetsmarknaden och föreslår i stället ett arbetsvillkor, lika för såväl nytillträdande som för utförsäkringshotade, exempelvis 350 timmar på fem månader med minst 70 timmar per månad under en ramtid på tolv månader.

Skälen för regeringens förslag: För att få KAS skall den sökande enligt 6 § KAS-lagen ha förvärvat arbetat minst fem månader inom en ramtid av tolv månader före arbetslöshetens inträde. Hänsyn tas endast till månad då arbete har utförts under 75 timmar.

I 6 § första stycket 2 ALF-lagen föreskrivs ett arbetsvillkor som innebär att den arbetslöse inom en ramtid av tolv månader före arbetslöshetens inträde skall ha förvärvat arbetat under minst 75 dagar fördelade på minst fyra månader. Hänsyn tas då endast till dag då arbete har utförts under minst tre timmar.

Enligt 7 § första stycket 1 - 4 ALF-lagen och 7 § första stycket 2 - 4 KAS-lagen jämställs med förvärvat arbete tid (jämställd tid) under vilken sökanden har deltagit i och, om inte särskilda skäl har hindrat det, har fullföljt arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag har lämnats, har haft semester eller annars har varit ledig av annan anledning än sjukdom, har fullgjort värnplikt eller åtnjutit föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. I fråga om tid då värnpliktstjänstgöring har fullgjorts eller föräldrapenningförmån åtnjutits får dock tillsammans högst två månader jämföras med förvärvat arbete. Enligt 7 § 1 KAS-lagen räknas som jämställd tid också tid då sökanden i enskilt hem har vårdat åldring eller handikappad i sådan utsträckning att han eller hon har varit förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande.

Av detta följer också att tid i ungdomspraktik och arbetslivsutveckling (ALU), vilka är olika former av arbetsmarknadsutbildning, får jämföras med tid då förvärvat arbete har utförts.

Vid bestämmande av den ramtid på tolv månader inom vilken arbetsvillkoret skall fullgöras bortses både enligt ALF-lagen och KAS-lagen enligt de nuvarande reglerna från viss tid (överhoppningsbar tid). Hit hör tid då den arbetslöse har varit hindrad att arbeta på grund av styrkt sjukdom, heltidsutbildning som den sökande har avslutat efter fyllda 25

år eller som har föregåtts av sammanhängande förvärvsarbete på heltid i minst fem månader, nykterhetsvård på anstalt, frihetsberövande på kriminalvårdens område, vård av eget eller adoptivbarn som inte har fyllt två år, beslut enligt smittskyddslagen (1988:1472) eller livsmedelslagen (1971:511) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda lag. Enligt 8 § KAS-lagen får den överhoppningsbara tiden inte överstiga två år. Någon motsvarande begränsning finns inte i ALF-lagen.

I den mån tid inte tillgodoräknas den sökande som tid jämställd med förvärvsarbete, skall enligt ALF-lagen och KAS-lagen, som överhoppningsbar tid räknas tid då den sökande har fått föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller har varit förhindrad att arbeta på grund av värnpliktstjänstgöring, arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering.

I förordningen (1987:406) om arbetsmarknadsutbildning föreskrivs att en arbetslös som har fått ersättning enligt ALF-lagen under så lång tid att ersättningsperioden riskerar att gå till ända, på begäran skall beviljas arbetsmarknadsutbildning, om det inte finns särskilda skäl mot det. I förordningen (1987:411) om beredskapsarbete och i förordningen (1992:1333) om arbetslivsutveckling finns föreskrifter med motsvarande innehåll. Dessa s.k. utförsäkringsgarantier i kombination med en obegränsad möjlighet att under pågående ersättningsperioder kvalificera sig för nya ersättningsperioder innebär att det i princip inte finns någon begränsning för hur länge en person kan uppbära kontanta stöd vid arbetslöshet.

Regeringen avser att till budgetåret 1995/96 anpassa de s.k. utförsäkringsgarantierna till de nu framlagda förslagen. Den nuvarande ordningen skall dock gälla med en oförändrad möjlighet till en arbetsmarknadspolitisk åtgärd efter en första ersättningsperiod grundad på ett allmänt arbetsvillkor.

Av redovisningen för de nuvarande reglerna framgår att arbetsvillkoret i KAS skiljer sig från det i arbetslöshetsförsäkringen. Förslaget om införande av ersättningsformen dagpenning i KAS förutsätter att KAS och arbetslöshetsförsäkringen har ett och samma arbetsvillkor. I prop. 1993/94:80 En allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring föreslog regeringen att det nuvarande arbetsvillkoret i KAS skulle bibehållas. Vidare föreslogs att arbetsvillkoret i KAS skulle införas i arbetslöshetsförsäkringen.

Det har hävdats att arbetsvillkoret för KAS har en sådan utformning att det kan leda till s.k. tröskeeffekter som för den enskilde framstår som oskäliga. Villkor som är kvantifierade leder ofrånkomligen till sådana effekter. Det gäller även det nuvarande arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen. Utformningen av arbetsvillkoret har enligt nu gällande regler främst betydelse för själva rätten till ersättning. Regeringen anser emellertid att arbetsvillkoret bör ha en mer vittgående betydelse. Som kommer att framgå i avsnitt 9 föreslår regeringen att den normalarbetstid och den dagsförtjänst som skall gälla för den enskilde skall

beräknas med arbetsvillkoret som grund. Arbetsvillkoret bör därför utformas så att det ger ett rättvisande underlag för beräkningen av normalarbetstiden och dagsförtjänsten samtidigt som det skall markera att rätten till ersättning kräver en klar anknytning till arbetsmarknaden. Den klara anknytningen bör manifesteras genom att ett icke obetydligt mått av förvärvsarbete skall krävas. Det nuvarande arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen innebär att ersättningsrätt kan inträda redan vid 225 timmars arbete under tolv månader (75 dagar x 3 timmar), dvs. mindre än 15 % av en helårsarbetstid. Enligt regeringens mening är det inte rimligt att en så ringa omfattning av arbete skall ge rätt till ersättning.

Detta kan i och för sig motverkas med bibehållande av den grundläggande konstruktionen för detta arbetsvillkor genom att t.ex. öka kravet på antalet arbetade dagar. Nackdelen med en sådan lösning är dock att detta arbetsvillkors konstruktion i sig är svår att förena med kravet att arbetsvillkoret skall ligga till grund för beräkningen av normalarbetstiden och dagsförtjänsten. Dagarna kan ju vara förlagda väldigt skiftande under de tolv månaderna. Det kan då vara svårt att få en entydig bild av den sökandes anknytning till arbetsmarknaden och vad som egentligen är den normala arbetstiden.

En annan lösning är att kräva ett visst mått av arbete under ett visst minsta antal månader. Genom detta uppnås flera fördelar. Bland annat anknytningen till arbetsmarknaden framträder tydligare. Det nuvarande arbetsvillkoret i KAS har denna konstruktion.

Regeringen har övervägt för- och nackdelarna med dessa båda arbetsvillkor och därvid funnit, särskilt mot bakgrund av vad som strax föreslås i fråga om normalarbetstiden och dagsförtjänsten, att arbetsvillkoret i KAS har flest förtjänster. Den särskilde utredaren har föreslagit att arbetsvillkoret skall omfatta 600 timmar. Regeringen anser att detta krav är något långtgående i normalfallet. Det nuvarande kravet i KAS på minst 75 timmars arbete per månad under minst fem månader framstår enligt regeringens mening som väl avvägt.

Regeringen föreslår därför att som gemensamt allmänt arbetsvillkor i arbetslöshetsförsäkringen och KAS, såväl vad gäller grundbeloppet som dagpenningen, skall gälla det nuvarande arbetsvillkoret i KAS. Regeringen vill här erinra om att detta villkor infördes i KAS år 1984 och att det har fungerat väl hittills. Regeringen noterar också att förslaget ligger väl i linje med vad AMS har förordat.

I fråga om arbetslöshetsförsäkringen innebär förslaget till allmänt arbetsvillkor en viss skärpning i förhållande till nuvarande regler. Vid en samlad bedömning anser regeringen emellertid att fördelarna överväger och att uppstramningen är välmotiverad.

I ett fall finns dock enligt regeringens mening skäl att frångå det nu föreslagna allmänna arbetsvillkoret och i stället föreskriva ett alternativt sådant. Det gäller i fråga om den som har haft ett varaktigt deltidsarbete men som inte har nått upp till minst 75 timmars arbete per månad. Inom flera sektorer av arbetsmarknaden är det inte ovanligt att arbets-

tagarna är hänvisade till deltidssarbeten med kortare arbetstid än 75 timmar per månad. Det gäller bl.a. inom kommuner och landsting samt handeln. För att dessa förvärsarbetande inte skall stå utan möjligheter till ersättning bör ett lägre timantal kunna godtas. En förutsättning bör dock vara att deltidssarbetet har en viss längre varaktighet. Regeringen föreslår därför att deltidssarbetande skall kunna uppfylla ett allmänt arbetsvillkor genom minst 65 timmars arbete under minst tio månader inom ramtiden på tolv månader.

Regeringen vill här betona det ansvar som arbetsgivarna har för att erbjuda anställningar som ger möjlighet till försörjning utan att skattebetalarna skall behöva träda emellan med inkomstutrymning.

Genom att införa ett allmänt och ett särskilt arbetsvillkor ville utredaren begränsa möjligheten att genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder kvalificera sig för nya ersättningsperioder. De kontanta understöden skall enligt utredaren ha en sådan utformning att de uppmuntrar och förstärker de drivkrafter som motverkar ett passivt mottagande av understöd. Enligt utredaren har de nuvarande reglerna i ALF-lagen och KAS-lagen inte en sådan utformning. Regeringen delar utredarens uppfattning. Mot denna bakgrund föreslår regeringen därför en skillnad i fråga om möjligheten att kvalificera sig för nya ersättningsperioder genom att uppfylla ett allmänt eller ett särskilt arbetsvillkor.

I likhet med utredaren föreslår regeringen därför att det bör införas ett särskilt arbetsvillkor. Rätten till ersättning bör påverkas av huruvida den sökande uppfyller ett allmänt eller ett särskilt arbetsvillkor. Regeringen har framhållit att en inkomstrelaterad ersättning endast bör lämnas till dem som har haft en klar anknytning till arbetsmarknaden. Ett allmänt arbetsvillkor bör därför endast kunna uppfyllas genom arbete eller sådan tid då det måste anses att den sökande fortfarande upprätthåller ett reguljärt förvärsarbete.

Beredskapsarbeten är en av flera alternativa åtgärder som arbetsförmedlingen kan erbjuda en arbetssökande.

Anställningsvillkoren i beredskapsarbete är visserligen reglerade i kollektivavtal men den som deltar i beredskapsarbete omfattas inte av lagen om anställningsskydd. Anvisning till beredskapsarbete bestäms av arbetsförmedlingen och kan endast ges till den som är arbetslös.

Regeringen anser inte att deltagande i beredskapsarbete visar att sökanden har haft den klara anknytningen till arbetsmarknaden som bör krävas.

Regeringen föreslår därför att utfört beredskapsarbete inte längre skall likställas med förvärsarbete och således inte kvalificera till ett allmänt arbetsvillkor. Däremot bör tid i beredskapsarbete självfallet få läggas till grund för uppfyllande av det särskilda arbetsvillkoret.

Som kvalificerande för det särskilda arbetsvillkoret bör vidare gälla tid när den enskilde genomgår en arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering, deltar i arbetslivsutveckling (ALU), i enskilt hemvårdar åldring eller handikappad i sådan utsträckning att han eller hon inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande, fullgör värnplikt eller

åtnjuter föräldrapenningförmån enligt lagen om allmän försäkring, i de båda sistnämnda fallen dock tillsammans högst två månader.

Första gången den sökande blir arbetslös bör han eller hon endast få rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen eller dagpenning i KAS genom att uppfylla ett allmänt arbetsvillkor. Genom detta betonas att dagpenning endast skall lämnas till den som har haft en klar anknytning till arbetsmarknaden. I fråga om grundbeloppet i KAS bör emellertid även den första ersättningsperioden få grundas på ett särskilt arbetsvillkor. Annars skulle t.ex. den som har avslutat en period med ungdomspraktik eller en arbetsmarknadsutbildning inte ha någon möjlighet att få grundbeloppet i KAS. Denna möjlighet finns i dag och bör inte tas bort.

Grundförutsättningen för att kunna få rätt till en ny ersättningsperiod med dagpenning från försäkringen eller KAS genom att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret, är således att den närmast föregående ersättningsperioden har grundat sig på ett allmänt arbetsvillkor. Den arbetslöse skall således först ha uppfyllt ett allmänt arbetsvillkor, varefter han eller hon har påbörjat en ersättningsperiod. Därefter kan den arbetslöse få rätt till en ny ersättningsperiod genom att uppfylla ett särskilt arbetsvillkor. Om en arbetslös har fått ersättning under en ersättningsperiod grundad på ett särskilt arbetsvillkor kan han eller hon inte, med det nyss angivna undantaget för grundbeloppet i KAS, få rätt till ersättning under ytterligare en ersättningsperiod genom att uppfylla ett särskilt arbetsvillkor. Det fördras i en sådan situation att den arbetslöse uppfyller ett allmänt arbetsvillkor.

Någon begränsning finns inte enligt de nuvarande reglerna för hur många gånger en person genom tid som jämställs med förvärvsarbete kan kvalificera sig för nya ersättningsperioder. Denna reglering kan ge upphov till en oändlig rundgång mellan arbetslöshetsersättning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Regeringens förslag att begränsa återkvalificeringsmöjligheterna innebär att denna passiviserande rundgång kan brytas och att den arbetslöse, genom intensifierade åtgärder, kan återgå till reguljärt arbete.

I KAS gäller för närvarande vid fastställande av den ramtid under vilken arbetsvillkoret skall vara uppfyllt att överhoppningsbar tid inte får överstiga två år. Vad som avses med överhoppningsbar tid framgår av 8 § ALF-lagen och KAS-lagen. Denna begränsning gäller inte i arbetslöshetsförsäkringen. Mot bakgrund av förslaget att dagpenning skall få lämnas också inom KAS-systemet bör samma regler gälla i de båda stödformerna även i detta avseende. Regeringen föreslår därför att denna begränsningsregel i KAS slopas.

Regeringens förslag: Dagenpenningen enligt ALF-lagen eller KAS-lagen skall beräknas på den dagsförtjänst som den sökande vanligen fick under den arbetstid som var normal för sökanden i det arbete genom vilket det senaste arbetsvillkoret uppfylldes.

Antalet grundbelopp per vecka i KAS skall likaså fastställas utifrån den arbetstid som var normal för sökanden i det arbete genom vilket det senaste arbetsvillkoret uppfylldes.

Om det finns särskilda skäl får normalarbetstiden och dagsförtjänsten för en sökande som uppfyller ett arbetsvillkor men vars arbetstid har varierat under månaderna inom ramtiden i stället beräknas utifrån den genomsnittliga arbetstiden under samtliga tolv månader inom ramtiden.

Dagenpenningen till en arbetslös, som har uppfyllt det särskilda arbetsvillkoret huvudsakligen genom beredskapsarbete, arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag har lämnats eller genom deltagande i arbetslivsutveckling, skall bestämmas till det belopp som skulle ha lämnats om den arbetslöse i fråga inte hade deltagit i åtgärden.

Normalarbetstiden och dagsförtjänsten skall ändras under en pågående ersättningsperiod om den arbetslöse har förvärvsarbetat sammanhängande i minst fem månader i sådan utsträckning att månaderna får tillgodoräknas i ett arbetsvillkor. Normalarbetstiden och dagsförtjänsten skall dock inte ändras om den arbetslöse samtidigt med förvärvsarbetet har fått dagenpenning eller grundbelopp. En ändring skall inte ske till sökandens nackdel.

Utredarens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Den övervägande delen av remissinstanserna har inte kommenterat normalarbetstidsfrågan. *Länsrätten i Stockholms län* finner det rimligt att den som efter en arbetslöshet får ett nytt arbete med en annan inkomstnivå i fortsättningen blir skyddad mot inkomstförlust på den nya nivån. *Svenska arbetsgivareföreningen* anser att kvalifikationskrav och ersättningsperioder bör anpassas efter faktiskt utfört arbete.

Skälen för regeringens förslag: Enligt huvudregeln i 20 § första stycket ALF-lagen lämnas ersättning med 80 % av den arbetslöses dagsförtjänst. Av 20 § andra stycket ALF-lagen framgår att med dagsförtjänst menas en femtedel av den veckoinkomst eller i fråga om försäkrad med månadslön, en tjugotvåndel av den månadsinkomst, som den försäkrade före arbetslöshetens inträde vanligen åtnjöt under arbetstid som var normal för den försäkrade. Avgörande för dagenpenningens storlek är

således dagförtjänsten under den normalarbetstid som den försäkrade hade före arbetslöshetens inträde.

Enligt 15 § andra stycket ALF-lagen kan en person under en pågående ersättningsperiod genom arbete uppfylla ett nytt arbetsvillkor och när den pågående ersättningsperioden har gått till ända får den försäkrade rätt till ersättning under ytterligare en ersättningsperiod. Det har därvid utvecklats en praxis som innebär att den normalarbetstid som den arbetslöse hade när han eller hon påbörjade den första ersättningsperioden ligger till grund för att beräkna den ersättningsgrundande inkomsten även i efterföljande ersättningsperioder.

Denna praxis kan belysas med följande exempel: En person har haft heltidsarbete med en månadsinkomst på 10 000 kr. Under ersättningsperioden får den arbetslöse ett arbete som varar i fem månader med en lön på 8 000 kr per månad. Därefter blir han eller hon arbetslös igen och får ersättning till dess ersättningsperioden är slut. Då prövas om arbetsvillkoret ånyo har uppfyllts. Eftersom det är fallet i detta exempel får personen i fråga en ny ersättningsperiod. Dagsförtjänsten räknas emellertid inte om utifrån det senaste arbetsvillkoret utan fastställs till den inkomst som den arbetslöse hade före den första ersättningsperioden. Dagenpenningen blir oförändrad trots att inkomsten i det senaste arbetsvillkoret var lägre än i det första.

Den nuvarande praxisen innebär i princip att dagenpenningen inte kan sänkas, utan endast höjas för den som under en pågående ersättningsperiod genom arbete kvalificerar sig för en ny ersättningsperiod.

I fråga om den som arbetar deltid och samtidigt får ersättning innebär den nuvarande praxisen att "eviga" ersättningsperioder har skapats. När ersättningsperioden har gått till ända prövas om den deltidsarbetslöse ånyo har uppfyllt arbetsvillkoret. Om så är fallet beviljas en ny ersättningsperiod. Normalarbetstiden ändras emellertid inte utan den fastställs till samma antal timmar som personen i fråga hade i sitt arbete före den första ersättningsperioden. På detta sätt kan den deltidsarbetslöse gång på gång få en ny ersättningsperiod trots att han eller hon aldrig ökar sin arbetstid. Den längre arbetstid som personen i fråga en gång hade blir bestående så länge han eller hon begär ersättning oavsett antalet ersättningsperioder. Den deltidsarbetslöse kan därigenom fylla ut inkomsten i ett deltidsarbete med deltid ersättning under "evig" tid utan att någonsin behöva gå upp i arbetstid.

Vad nuvarande praxis för deltidsarbetslösa som får ersättning innebär kan belysas med följande exempel: En person arbetar heltid och har en månadslön på 10 000 kr. Personen blir arbetslös den 31 december 1993 och har då rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Han eller hon får då ersättning från försäkringen under t.ex. tiden den 1 januari - den 30 juni 1994 med 80 % av 10 000 kr per månad, dvs. 8 000 kr. Från och med den 1 juli 1994 och tills vidare får personen en anställning som omfattar 50 % av en heltidsanställning. Lönen från deltidsanställning uppgår till 5 000 kr per månad. Ersättning lämnas då från försäkringen för 2,5 dagar per vecka. Den försäkrade kommer således

att varje månad få ersättning från försäkringen med ca 4 000 kr (11 dagar x 364 kr). Eftersom ersättning lämnas för endast 2,5 dagar per vecka kan personen få deltidsersättning under den tiden från den 1 juli 1994 till ca mitten av oktober 1995 då personen har förbrukat sina 300 ersättningsdagar. Under den gångna ersättningsperioden har emellertid personen genom sin deltidsanställning arbetat så mycket att han eller hon har kvalificerat sig för ytterligare en ersättningsperiod på 300 dagar. Enligt nu gällande praxis skall den arbetslöse, trots att kvalificeringen för den nya ersättningsperioden har skett genom ett deltidsarbete anses ha en normalarbetstid som motsvarar heltid. I detta fall innebär det att personen även i den nya ersättningsperioden får en ersättning som motsvarar 80 % av den ursprungliga lönen på 10 000 kr per månad. Personen fortsätter under den nya ersättningsperioden med deltidsanställningen och får ersättning från försäkringen under 2,5 dagar per vecka. Personen kommer således även fortsättningsvis att få 4 000 kr från försäkringen per månad samtidigt som han eller hon får en lön på 5 000 kr från deltidsanställningen.

På det i exemplet beskrivna sättet kan en deltidsarbetslös fortlöpande kvalificera sig för rätt till ersättning från försäkringen och därigenom få deltidsersättning till dess han eller hon uppnår 65 års ålder.

Den nuvarande tillämpningen av reglerna i ALF-lagen har lett till en utveckling som måste anses strida mot de grundläggande principerna för arbetslöshetsförsäkringen. Försäkringen skall ge ett ekonomiskt skydd under en period då den arbetslöse ställer om sig till ändrade förhållanden. Det är inte avsikten att försäkringen skall garantera en och samma livsinkomst ända fram till pensioneringen.

Arbetslöshetsförsäkringen måste också harmoniera med arbetsmarknadspolitiken. Ett mål för arbetsmarknadspolitiken är att skapa en flexibel arbetsmarknad där människor kan få ett arbete som motsvarar deras arbetsutbud. Den nuvarande praxisen medför särskilt i fråga om de deltidsarbetslösa snarast en konservering av en struktur på arbetsmarknaden som innebär att människor inte kan få ett arbete som motsvarar deras önskemål om arbetstid och i många fall inte heller har ekonomiska incitament att gå upp i arbetstid. Dessutom innebär praxisen en, enligt regeringens mening, icke önskvärd subventionering av arbetsgivare som envisas med att erbjuda endast deltidsanställningar. Enligt regeringens uppfattning bör normalarbetstiden i stället relateras till det arbete som ligger till grund för det senaste arbetsvillkorets uppfyllande. För en arbetslös innebär detta att det är det arbete som har utförts under ersättningsperioden och som kvalificerar för en ny ersättningsperiod som utgör utgångspunkten för normalarbetstidens och dagsförtjänstens beräkning i den nya ersättningsperioden.

I det nyss angivna exemplet rörande den person som under en ersättningsperiod hade heltidsarbete under fem månader och under dessa månader fick en lön på 8 000 kr per månad kommer med förslaget ersättningen i den nya ersättningsperioden att bestämmas till 80 % av 8 000 kr.

I exemplet rörande personen som under ersättningsperioden fick en deltidsanställning innebär förslaget att ersättning inte lämnas under någon ytterligare ersättningsperiod sedan de 300 dagarna i den första ersättningsperioden har förbrukats. Om personen i fråga emellertid skulle förlora sin deltidsanställning kommer ersättning att lämnas under ytterligare 300 dagar. Ersättningen i den nya 300-dagarsperioden kommer då att grunda sig på inkomsten i deltidsanställningen, dvs. 80 % av månadslönen på 5 000 kr.

Den nyss föreslagna bestämmelsen för att beräkna normalarbetstiden och dagsförtjänsten bör dock få frångås om det finns särskilda skäl. Det kan gälla om den arbetslöse har haft en arbetstid under ramtiden som har varierat mellan månaderna. I ett sådant fall bör normalarbetstiden och dagsförtjänsten få beräknas utifrån den genomsnittliga arbetstiden för samtliga tolv månader inom ramtiden.

För flertalet av de arbetslösa som får ersättning gäller samma normalarbetstid och dagsförtjänst under ersättningsperioden. I vissa fall kan det dock vara befogat att ändra normalarbetstiden och dagsförtjänsten under en pågående ersättningsperiod. Regeringen föreslår att detta skall ske om den arbetslöse under en ersättningsperiod har förvärvat arbetat sammanhängande i minst fem månader i sådan utsträckning att månaderna får tillgodoräknas i ett arbetsvillkor. Som den nya normalarbetstiden och dagsförtjänsten skall gälla normalarbetstiden och dagsförtjänsten i detta senaste arbete. För den som samtidigt med förvärvat arbete har fått dagpenning eller grundbelopp bör dock inte normalarbetstiden och dagsförtjänsten ändras. En ändring bör inte få ske till den arbetslöses nackdel.

Det har hävdats att regeringens aviserade förslag i fråga om normalarbetstid skulle leda till att kassamedlemmar väljer att inte anta erbjudanden om t.ex. ALU eller arbetsmarknadsutbildning. Den som är kassamedlem får utbildningsbidrag som motsvarar ersättningen från försäkringen när han eller hon är anvisad ALU, arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering. Detta innebär att utbildningsbidraget för denna kategori av arbetslösa uppgår till 80 % av den tidigare inkomsten, dock högst 564 kr per dag. Det påstås att regeringens förslag skulle leda till att den som genom t.ex. ALU har kvalificerat sig för en ny ersättningsperiod skulle få en ersättning som motsvarar 80 % av det utbildningsbidrag som lämnades under den tid då han eller hon var ALU-anvisad. Successivt skulle ersättningsnivån komma att sänkas för den som anvisas ALU, arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering.

Det har självfallet aldrig varit regeringens avsikt att motverka att personer väljer utbildning och kompetensutveckling framför passivt mottagande av understöd. Enligt regeringens uppfattning har de nuvarande reglerna i ALF-lagen en sådan utformning att de inte leder till de påstådda effekterna. Det är emellertid viktigt att alla tveksamheter på denna punkt undanröjs och därför föreslår regeringen att det i ALF-lagen och KAS-lagen införs regler som innebär att den som huvudsakli-

gen har uppfyllt det särskilda arbetsvillkoret genom arbetsmarknadsutbildning eller yrkesinriktad rehabilitering för vilken statligt utbildningsbidrag har lämnats eller genom deltagande i ALU skall få en ersättning som motsvarar minst utbildningsbidraget. Detta innebär att om den arbetslöse under t.ex. utbildningen har haft ett utbildningsbidrag på 300 kr per dag, kommer han eller hon också att få en dagpenning från försäkringen eller KAS som uppgår till minst samma belopp. Endast i fråga om den som vid t.ex. arbetsmarknadsutbildning får ett utbildningsbidrag som är högre än grundbeloppet eller dagpenningen bör arbetslöshetsersättningen efter åtgärden fastställas till vad som skulle ha gällt om den arbetslöse inte hade deltagit i åtgärden.

Som en konsekvens av att beredskapsarbete skall få tillgodoräknas endast för uppfyllande av det särskilda arbetsvillkoret bör också gälla att ersättningen efter beredskapsarbete skall vara densamma som den som lämnades före åtgärden.

För dem som inte har fyllt 25 år och som deltar i upphandlad arbetsmarknadsutbildning och för dem som deltar i arbetsmarknadsutbildning inom det reguljära utbildningsväsendet gäller särskilda regler i fråga om utbildningsbidrag. Till dessa personer lämnas ett utbildningsbidrag med lånedel. Bidraget motsvarar 65 % av det belopp som skulle ha lämnats i arbetslöshetsersättning. Resterande 35 % får personen i fråga låna om han eller hon så önskar. Dessa grupper skall vid arbetslöshet få en dagpenning som motsvarar dagpenningen i KAS eller arbetslöshetsförsäkringen, dvs. ett belopp som motsvarar utbildningsbidraget inkl. lånedelen oavsett om lånet har tagits eller inte.

Regeringens förslag: Grundbeloppet enligt KAS-lagen lämnas under längst 150 dagar (ersättningsperiod) till den som inte har fyllt 55 år. För den som har fyllt 55 år är ersättningsperioden längst 300 dagar. Ersättningsperioden för den som har fyllt 60 år är längst 450 dagar.

Dagpenningen enligt KAS-lagen lämnas under längst 300 dagar till den som inte har fyllt 55 år. För den som har fyllt 55 år är ersättningsperioden längst 450 dagar.

Till den som har utförsäkrats från arbetslöshetsförsäkringen eller dagpenningen i KAS efter att ha fyllt 60 år lämnas grundbelopp under längst 450 dagar.

Till den som får ersättning på grund av att hon eller han har uppfyllt ett särskilt arbetsvillkor är ersättningsperioden dock längst 300 dagar utom för den som inte har fyllt 55 år och får grundbeloppet i KAS. Då är ersättningsperioden längst 150 dagar.

Utredarens förslag: Ersättning lämnas under längst 200 dagar för sökande som inte har fyllt 55 år och under längst 300 dagar för den som har fyllt 55 år. Antalet ersättningsperioder utan mellanliggande förvärvsarbete begränsas till tre.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har inte kommenterat förslaget. *Statens arbetsgivarverk* stöder utredarens förslag vad gäller ersättningsperiodernas längd och antal. *Svenska arbetsgivarföreningen* och *Sveriges Industriförbund* anser att kvalifikationstid och ersättningstid bör anpassas efter faktiskt utfört arbete.

AMS och *SO* anser att utredarens förslag om kortare ersättningsperioder inte är lämpligt att genomföra i det rådande arbetsmarknadsläget. Även *LO* och *TCO* invänder mot att förkorta ersättningsperioderna eftersom detta leder till att fler arbetslösa utestängs från ersättning. *Socialstyrelsen* befarar att de begränsningar som föreslås kommer att resultera i ett ökat behov av socialbidrag. *Juridiska Fakultetsstyrelsens forskningsnämnd vid Lunds universitet* efterfrågar analyser över hur de grupper som lämnar arbetsmarknaden skall försörja sig.

Skälen för regeringens förslag: I 14 § första stycket KAS-lagen föreskrivs att KAS lämnas under längst 150 dagar (ersättningsperiod) för den som inte har fyllt 55 år. För den som har fyllt 55 år är ersättningsperioden längst 300 dagar och längst 450 dagar för den som har fyllt 60 år.

I 14 § ALF-lagen föreskrivs att ersättningsperioden är längst 300 dagar. Har den försäkrade uppnått 55 års ålder innan ersättningsperioden har gått till ända är perioden i stället längst 450 dagar. Den som är ut-

försäkrad från arbetslöshetsförsäkringen efter fyllda 60 år kan i stället få KAS under 450 dagar.

Det föreslagna grundbeloppet enligt KAS-lagen skall motsvara det stödbelopp som lämnas enligt de nuvarande reglerna i KAS-lagen och den föreslagna ersättningsformen dagpenning enligt KAS-lagen skall motsvara den dagpenning som lämnas från arbetslöshetsförsäkringen. Regeringen föreslår att också samma ersättningsperioder skall gälla för dagpenning i KAS-systemet som nu gäller för dagpenningen inom arbetslöshetsförsäkringen. För grundbeloppet i KAS bör samma ersättningsperioder gälla som för det nuvarande stödet. Dessutom bör samma ersättningsperiod gälla för grundbeloppet för den som efter fyllda 60 år har utförsäkrats från dagpenningen i KAS, som gäller för den som har utförsäkrats från arbetslöshetsförsäkringen efter fyllda 60 år.

När ersättningsrätten grundas på ett särskilt arbetsvillkor bör dock, som tidigare har redogjorts för, den nya ersättningsperioden få vara längst 300 dagar utom i det fall då grundbeloppet i KAS lämnas till den som inte har fyllt 55 år. I det fallet bör den nya ersättningsperioden vara längst 150 dagar. Regeringen har ovan redovisat sitt förslag om de intensifierade åtgärder som skall erbjudas den arbetslöse när den ersättningsperiod som har grundat sig på ett särskilt arbetsvillkor har tagit slut.

Regeringen anser att den som har ett avbrott i sin arbetslöshet under en pågående ersättningsperiod liksom för närvarande skall få fortsätta att få ersättning under återstående antal dagar av ersättningsperioden när han eller hon åter blir arbetslös. Försäkringen får inte motverka att arbetslösa antar erbjudanden om kortvariga eller tillfälliga anställningar. Den som t.ex. erbjuds en anställning som omfattar två dagar skall under dessa dagar inte förbruka någon ersättning och när anställningen upphör skall den arbetslöse fortsätta att få ersättning från KAS eller arbetslöshetsförsäkringen under det antal dagar som återstår av ersättningsperioden.

11 Övergångsbestämmelser

11.1 Allmänt

Regeringens förslag till förändringar i ALF-lagen och KAS-lagen skall förenas med omfattande övergångsbestämmelser för att medge en mjuk övergång till de nya reglerna.

Regeringens förslag till övergångsbestämmelser innebär i korthet:

1. Mot bakgrund av att den allmänna avgiften för finansieringen av de kontanta förmånerna vid arbetslöshet endast har gällt ett fåtal månader bör kravet för att uppfylla avgiftsvillkoret inledningsvis sättas lågt för att successivt öka i takt med att möjligheterna att uppfylla det ökar.

2. Ersättningsperioder som var pågående den 1 juli 1994 skall anses vara grundade på ett allmänt arbetsvillkor.

Detta medför att perioderna kan följas av en ersättningsperiod som har grundats på ett särskilt arbetsvillkor.

3. För den som har en pågående ersättningsperiod som har börjat före den 1 juli 1994 får, om ersättningsperioden går till ända före den 1 juli 1995, även den följande ersättningsperioden betraktas som en ersättningsperiod grundad på ett allmänt arbetsvillkor.

Detsamma skall gälla den som blir arbetslös och ansöker om ersättning med dagpenning för tiden den 1 juli – den 31 december 1994.

Därigenom uppnår man att de som är arbetslösa eller blir arbetslösa strax efter den 1 juli 1994 då de nya reglerna föreslås börja gälla kan få 300 ersättningsdagar plus en arbetsmarknadspolitisk åtgärd följd av 300 ersättningsdagar.

4. Den som har en pågående ersättningsperiod den 1 juli 1994 som går till ända före den 1 juli 1995 samt den som ansöker om ersättning för tid den 1 juli – den 31 december 1994 får möjlighet att inom det system som han eller hon befinner sig i när ersättningsrätten prövas – ALF eller KAS – tillämpa de äldre regler i fråga om arbetsvillkorets uppfyllande och fastställande av normalarbetstid och dagsförtjänst som gällde där före den 1 juli 1994.

Detta skall för samtliga berörda gälla normalarbetstiden. För kas-samedlemmar får den förmånligaste bedömningen av arbetsvillkor och normalarbetstid tillämpas under en ny period.

Regeringens förslag: Den som uppfyller medlemsvillkoret i en arbetslöshetskassa den 1 juli 1994 skall anses uppfylla avgiftsvillkoret. Månad som medlem i en arbetslöshetskassa före den 1 juli 1994 får således tillgodoräknas som en avgiftsmånad om den ligger inom ramtiden och medlemskapet består den 1 juli 1994. Därutöver skall för den som inte uppfyller medlemsvillkoret den 1 juli 1994 eller som inte är medlem i en arbetslöshetskassa följande gälla.

Under tiden den 1 juli 1994 – den 31 december 1995 skall avgiftsvillkoret anses ha uppfyllts av

- *sökande* som har påbörjat en ersättningsperiod under tiden den 1 juli 1994 – den 30 september 1994 under förutsättning att de under perioden den 1 januari 1994 – den 30 september 1994 har varit avgiftsskyldiga under minst sex månader,

- *sökande* som har påbörjat en ersättningsperiod under tiden den 1 oktober 1994 – den 31 december 1994 under förutsättning att de under perioden den 1 januari 1994 – den 31 december 1994 har varit avgiftsskyldiga under minst sju månader,

- *sökande* som har påbörjat en ersättningsperiod under tiden den 1 januari 1995 – den 31 mars 1995 under förutsättning att de under perioden den 1 januari 1994 – den 31 mars 1995 har varit avgiftsskyldiga under minst åtta månader,

- *sökande* som har påbörjat en ersättningsperiod under tiden den 1 april 1995 – den 30 juni 1995 under förutsättning att de under perioden den 1 januari 1994 – den 30 juni 1995 har varit avgiftsskyldiga under minst nio månader,

- *sökande* som har påbörjat en ersättningsperiod under tiden den 1 juli 1995 – den 30 september 1995 under förutsättning att de under perioden den 1 januari 1994 – den 30 september 1995 har varit avgiftsskyldiga under minst tio månader,

- *sökande* som har påbörjat en ersättningsperiod någon gång under tiden den 1 oktober 1995 – den 31 december 1995 under förutsättning att de under perioden den 1 januari 1994 – den 31 december 1995 har varit avgiftsskyldiga under minst elva månader.

Skälen för regeringens förslag: Med anledning av regeringens förslag hösten 1993 (prop. 1993/94:80) till riktlinjer för utformningen av en allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring anförde arbetsmarknadsutskottet i betänkande En allmän och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring (1993/94:AU6) följande:

”Arbetsmarknadsutskottet utgår från att den nya försäkringen skall kunna träda i kraft den 1 juli 1994. Med hänsyn till vad utskottet i det följande kommer att föreslå beträffande finansieringen vill utskottet som

sin mening uttala, att strävan bör vara att övergångsreglerna till den nya försäkringen utformas så att fullgörandet av avgiftsskyldighet redan från det kommande årsskiftet skall tillgodoräknas i kvalifikationshänseende vid en senare prövning av rätten till inkomstrelaterad ersättning vid arbetslöshet". Riksdagen beslutade att ge regeringen till känna vad utskottet anfört i detta hänseende. Regeringen föreslår därför övergångsregler som innebär att den som har varit avgiftsskyldig sedan den 1 januari 1994 också kommer att kunna få rätt till en ersättning som motsvarar 80 % av tidigare inkomst redan från den 1 juli 1994.

Regeringens förslag till avgiftsvillkor innebär att den arbetslöse skall ha varit avgiftsskyldig enligt lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet under tolv månader inom en ramtid av 24 månader före arbetslöshetens inträde. Med hänsyn till att den allmänna avgiften infördes den 1 januari 1994 är det inte möjligt för en arbetslös att till den 1 juli 1994 ha uppfyllt det föreslagna avgiftsvillkoret. Detta skulle emellertid strida mot intentioner som lagts fast av riksdagen. Regeringen föreslår därför övergångsregler som innebär att under perioden den 1 januari 1994 – den 31 december 1995 kommer arbetslösa att kunna uppfylla avgiftsvillkoret, utan att ha varit avgiftsskyldiga tolv månader av 24 möjliga.

För den som redan är medlem i en arbetslöshetskassa när de nya reglerna börjar gälla den 1 juli 1994 skall varje månad som medlem inom ramtiden få räknas som avgiftsmånad. Det innebär att den som har uppfyllt medlemsvillkoret den 1 juli 1994 också skall anses ha uppfyllt avgiftsvillkoret. Det vore oskäligt att inte låta dessa kassamedlemmar tillgodoräkna sig redan fullgjord medlemstid.

Enligt regeringens uppfattning bör övergångsreglerna i övrigt vara utformade så att en successiv anpassning sker till det föreslagna avgiftsvillkoret. Genom detta sker en anpassning till att ju längre tid som förflutit från den 1 januari 1994 desto större möjligheter har den arbetslöse haft att uppfylla avgiftsvillkoret.

När avgiftsvillkoret tidigast kan vara uppfyllt med regeringens förslag till övergångsregler kan belysas med följande exempel: Den som ansöker om ersättning från arbetsmarknadskassan eller arbetslöshetskassan den 1 juli 1994 kommer att ha uppfyllt avgiftsvillkoret om han eller hon under varje månad under perioden den 1 januari – den 30 juni 1994 har haft sådana inkomster att han eller hon varit avgiftsskyldig enligt lagen om allmänna avgifter för finansiering av kontanta förmåner vid arbetslöshet. Detta innebär att den som har haft ett arbete under sex månader, eller som under denna tid t.ex. fått KAS, ersättning från arbetslöshetsförsäkringen eller utbildningsbidrag kommer att ha uppfyllt avgiftsvillkoret.

Den som ansöker om KAS eller ersättning från arbetslöshetsförsäkringen under perioden den 1 juli – den 30 september 1994 skall under sex månader ha haft sådana inkomster att han eller hon har varit avgiftsskyldig. Detta innebär att den som ansöker om ersättning den 30 september 1994 endast behöver ha varit avgiftsskyldig under sex må-

nader under tiden den 1 januari – den 30 september 1994. Av nio möjliga månader krävs avgiftsskyldighet under sex månader.

Från den 1 juli 1994 kommer sedan en successiv övergång att ske till att uppfylla det föreslagna avgiftsvillkoret. Den som ansöker om ersättning den 31 december 1995 skall under tiden den 1 januari 1994 – den 31 december 1995 ha varit avgiftsskyldig under minst elva av de tjugo-fyra månaderna för att uppfylla avgiftsvillkoret.

Fr.o.m. år 1996 har avgiftssystemet varit i gång så länge att den som har en klar anknytning till arbetsmarknaden uppfyller avgiftsvillkoret.

Motsvarande övergångsbestämmelser för att uppfylla avgiftsvillkoret bör gälla den som är skyldig att betala sjömansskatt.

Regeringens förslag: En ersättningsperiod som har påbörjats före den 1 juli 1994 fortsätter med oförändrade villkor dock med de regler i fråga om höjning av normalarbetstid och/eller dagpenning som föreslås i avsnitt 9.

Vid prövning av rätten till ersättning fr.o.m. den 1 juli 1994 enligt ALF-lagen och KAS-lagen skall i första hand de nya reglerna tillämpas.

I andra hand skall följande gälla om det är till fördel för den sökande.

En ersättningsperiod som pågick den 1 juli 1994 skall anses grundad på ett allmänt arbetsvillkor.

Sökande skall anses ha uppfyllt ett allmänt arbetsvillkor om de uppfyller ett särskilt arbetsvillkor och om de

a) hade en pågående ersättningsperiod den 1 juli 1994 som pågår t.o.m. den 30 juni 1995, eller

b) ansöker om ersättning för tid före den 1 januari 1995 utan att ha en pågående ersättningsperiod.

Om en ersättningsperiod går till ända under tiden den 1 juli 1994 - den 31 december 1996 och sökanden då uppfyller ett nytt villkor för ersättning beviljas en ny ersättningsperiod. Denna senare ersättningsperiod räknas tidigast från den tidpunkt då den perioden innan gick till ända.

Sökande kan efter medgivande av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få sin ersättningsperiod förlängd t.o.m. den 31 december 1996 om

- de hade en pågående ersättningsperiod den 1 juli 1994,
- efter den periodens slut har beviljats en ersättningsperiod med dagpenning som har börjat under tiden den 1 juli 1995 - den 31 december 1996, och som har grundats på ett särskilt arbetsvillkor,
- ersättningsperioden har gått till ända före den 31 december 1996, och
- de inte har uppfyllt ett nytt arbetsvillkor .

Skälen för regeringens förslag: Regeringens förslag i fråga om arbetsvillkoren innebär att allmänt och ett särskilt arbetsvillkor införs. Ett allmänt arbetsvillkor kan uppfyllas endast genom förvärvsarbete. Det särskilda arbetsvillkoret kan däremot bestå av tid jämställd med arbete, exempelvis arbetsmarknadsutbildning, arbetslivsutveckling samt viss tid med föräldrapenning eller värnplikt men även till del av arbete.

För att medge en mjuk övergång till de nya reglerna bör ersättningsperioder som pågår den 1 juli 1994 behandlas som om de har grundat sig på ett allmänt arbetsvillkor. De kan därigenom följas av en ersättningsperiod som grundar sig på ett särskilt arbetsvillkor.

De som har en pågående ersättningsperiod som upphör inom ett år från den 1 juli 1994 bör få en ny ersättningsperiod om de uppfyller det arbetsvillkor som gällde före den 1 juli 1994. Denna ersättningsperiod skall anses grunda sig på ett allmänt arbetsvillkor och bör, vid fortsatt arbetslöshet, kunna följas av ytterligare en ersättningsperiod.

Detsamma bör gälla dem som blir arbetslösa inom ett halvår från den 1 juli 1994 och då inte uppfyller ett nytt allmänt arbetsvillkor.

Det kan här röra sig om personer som exempelvis har avslutat en arbetsmarknadsutbildning. Den ersättningsperiod som de på detta sätt får, kan i händelse av fortsatt arbetslöshet, följas av ytterligare en ersättningsperiod.

Som tidigare har redovisats bör den som efter en ersättningsperiod som har grundat sig på ett allmänt arbetsvillkor har fått en ersättningsperiod genom att uppfylla ett särskilt arbetsvillkor efter sistnämnda ersättningsperiods slut erbjudas intensifierade åtgärder för återgång i förvärvsarbete. För att därefter få en ny ersättningsperiod krävs att sökanden har uppfyllt ett arbetsvillkor genom förvärvsarbete (allmänt arbetsvillkor).

Enligt gällande bestämmelser i ALF-lagen och KAS-lagen sker i vissa fall en minskning av antalet ersättningsdagar i den ersättningsperiod som omedelbart följer på en annan. Bestämmelserna kan illustreras med följande exempel. En person som har blivit arbetslös får en period om längst 300 ersättningsdagar. När han eller hon har fått ersättning under 200 dagar får personen i fråga ett vikariat på fem månader. Efter vikariatets slut får den arbetslöse resterande 100 ersättningsdagar i sin tidigare period. När de 300 dagarna är slut har han eller hon genom vikariatet kvalificerat sig för en ny ersättningsperiod. Denna nya period räknas emellertid från det den arbetslöse uppfyllde det nya arbetsvillkoret och kommer i exemplet således att med 100 dagar sammanfalla med den tidigare perioden. I praktiken innebär detta att personen i fråga får 200 nya ersättningsdagar.

Regeringen föreslår ingen ändring i bestämmelserna i denna del. Detta bör gälla även i fortsättningen.

Som en övergångsbestämmelse föreslår regeringen emellertid att någon minskning av antalet dagar i den nya ersättningsperioden inte bör ske om perioden innan går till ända under tiden den 1 juli 1994 – den 31 december 1995. Den nya perioden bör räknas från det den tidigare perioden gick till ända. Detta medför att antalet ersättningsdagar i varje period med dagpenning från arbetsmarknadskassa eller arbetslöshetskassa kan uppgå till 300 dagar. Under tiden den 1 juli 1994 – den 31 december 1996 blir det därför möjligt att få 300 (i vissa fall 450) ersättningsdagar plus arbete eller arbetsmarknadspolitisk åtgärd följt av 300 ersättningsdagar.

För den grupp som trots generösa allmänna övergångsbestämmelser ändå skulle råka i situationen att inte längre vara berättigad till arbetslöshetsersättning föreslår regeringen en särskild regel. Den innebär att den som hade en pågående ersättningsperiod den 1 juli 1994 och fick

sin sista ersättningsdag i perioden efter den 1 juli 1995 bör omfattas av en särbestämmelse. Om han eller hon omedelbart därefter beviljas en ny ersättningsperiod kommer denna, om inga avbrott sker, att räcka ca en vecka in i september 1996. Om den nya ersättningsperioden skulle vara grundad på ett särskilt arbetsvillkor (arbetsmarknadsutbildning, arbetslivsutveckling m.m.) bör han eller hon kunna få sin ersättningsperiod förlängd utöver de 300 dagar som han eller hon har beviljats, dock längst t.o.m. den 31 december 1996. Denna förlängda ersättning bör få beviljas efter medgivande av regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, i varje enskilt fall.

Den beskrivna situationen kommer enligt regeringens bedömning att inträffa i endast ett fåtal fall och kommer att gälla förlängd ersättning under längst knappt fyra månader. Förlängningen bör få medges om det i det enskilda fallet inte kan erbjudas arbete eller någon arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

11.4 Arbetsvillkoren, normalarbetstiden och dagpenningen enligt ALF-lagen

Regeringens förslag: Den som har en pågående ersättningsperiod den 1 juli 1994 fortsätter perioden ut med oförändrade villkor dock med de regler i fråga om höjning av normalarbetstid eller dagpenning som föreslås i avsnitt 9.

Vid prövning av rätten till ersättning från den 1 juli 1994 enligt ALF-lagen skall i första hand de nya reglerna tillämpas.

I andra hand skall följande gälla om det är till fördel för den sökande.

Arbetsvillkoret skall prövas enligt de regler som gällde i arbetslöshetskassan före den 1 juli 1994 för de medlemmar i en arbetslöshetskassa som

- a) hade en pågående ersättningsperiod den 1 juli 1994 som pågår t.o.m. den 30 juni 1995, eller
- b) ansöker om ersättning för tid före den 31 december 1994 utan att ha en pågående ersättningsperiod.

Om arbetsvillkoret bestäms enligt de äldre bestämmelserna skall också normalarbetstid och dagpenning fastställas enligt de äldre bestämmelserna.

Skälen för regeringens förslag: Av skäl som tidigare har redogjorts för i avsnitt 8 föreslås att arbetsvillkoret skall fullgöras med förvärvsarbete eller med tid som får jämföras med förvärvsarbete minst 75 timmar under minst fem månader inom en ramtid av tolv månader närmast före arbetslöshetens inträde eller alternativt förvärvsarbete under minst 65 timmar under minst tio månader.

I fråga om arbetslöshetsförsäkringen innebär detta en viss skärpning. För en kassamedlem som uppfyller det före den 1 juli 1994 gällande arbetsvillkoret i kassan – minst 75 dagars arbete fördelade på minst fyra månader inom en ramtid av tolv månader – och som blir arbetslös inom ett halvår från den 1 juli 1994 bör de regler i fråga om arbetsvillkor som gällde i kassan före nämnda datum få tillämpas.

För kassamedlemmar som har en pågående ersättningsperiod som upphör före den 1 juli 1995 bör likaså gälla att de äldre bestämmelserna i fråga om arbetsvillkor får tillämpas om det är till fördel för den sökande. Dessa sökande kan under ersättningsperioden ha haft längre eller kortare avbrott med arbete eller ha deltagit i en arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Arbetet kan även ha varit på deltid.

Om arbetsvillkoret fastställs med stöd av äldre bestämmelser bör också normalarbetstid och dagpenning fastställas enligt äldre bestämmelser.

Bedömning av normalarbetstid enligt de äldre bestämmelserna har främst betydelse för dem som har arbetat med varierande arbetstid eller tidigare har arbetat heltid men har övergått till deltidsarbete.

Beräkningen av arbetsvillkor, normalarbetstid och dagpenning är nära förbundna med varandra. Arbetslöshetskassorna har sedan länge datarutiner till hjälp för detta arbete.

Regeringens förslag: Den som har en pågående ersättningsperiod den 1 juli 1994 fortsätter perioden ut med oförändrade villkor dock med de regler i fråga om höjning av normalarbetstiden som föreslås i avsnitt 9.

Detta gäller även den som har påbörjat sin ersättningsperiod hos en arbetslöshetskassa och fortsätter perioden hos en arbetsmarknadskassa.

Vid prövning av rätten till ersättning fr.o.m. den 1 juli 1994 enligt KAS-lagen skall i första hand de nya reglerna tillämpas.

I andra hand skall följande gälla om det är till fördel för den sökande.

Sökande får sin normalarbetstid fastställd enligt de regler som gällde inom KAS före den 1 juli 1994 om de

- a) hade en pågående ersättningsperiod med dagpenning den 1 juli 1994 som upphör före den 30 juni 1995, eller
- b) ansöker om KAS i form av dagpenning för tid den 1 juli – den 31 december 1994 utan att ha en pågående ersättningsperiod.

En sökande som hade en pågående ersättningsperiod med KAS i form av grundbelopp den 1 juli 1994 och vars ersättningsperiod går till ända före den 1 juli 1995 utan att sökanden då uppfyller villkoren för KAS i form av dagpenning, får i den nya perioden beräkna normalarbetstiden med tillämpning av äldre bestämmelser.

Skälen för regeringens förslag: Regeringens förslag till en allmän arbetslöshetsförsäkring innebär en möjlighet att få en inkomstrelaterad dagpenning även inom KAS-systemet.

Den som har påbörjat en ersättningsperiod hos en arbetslöshetskassa kan efter den 1 juli 1994 lämna arbetslöshetskassan och fortsätta sin ersättningsperiod hos en arbetsmarknadskassa.

Reglerna för fastställande av normalarbetstid föreslås ändrade i KAS-lagen. Ändringen består i *dels* att normalarbetstiden beräknas på samtliga månader i arbetsvillkoret, *dels* att normalarbetstiden fastställs på nytt för varje ersättningsperiod utifrån det arbete som har tillgodoräknats för att få den ersättningsperioden.

Genom övergångsbestämmelsen får en sökande som har blivit arbetslös och ansöker om KAS i form av dagpenning för tid den 1 juli – den 31 december 1994 normalarbetstiden fastställd enligt de regler som före den 1 juli 1994 gällde i KAS.

I KAS gäller redan det arbetsvillkor som föreslås införas i ALF-lagen varför övergångsbestämmelsen i KAS skiljer sig från den i ALF-lagen.

Den som har pågående ersättningsperiod med dagpenning i en arbetslöshetskassa den 1 juli 1994 och som väljer att gå över till en arbetsmarknadskassa omfattas av övergångsbestämmelserna i KAS. En sådan sökande får om ersättningsperioden går till ända före den 1 juli 1995 i sin nya ersättningsperiod tillämpa äldre normalarbetstid inom KAS.

Denna övergångsbestämmelse medför att sökanden kan få behålla en hög normalarbetstid från den tidigare perioden även om det arbete som har legat till grund för den nya perioden har varit av mindre omfattning.

12 Uppgiftsskyldighet för arbetslöshetskassorna

Regeringens förslag: I ALF-lagen föreskrivs en skyldighet för arbetslöshetskassorna att till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer lämna uppgifter som behövs för att kunna följa upp och utvärdera arbetslöshetsförsäkringen.

Skälen för regeringens förslag: Arbetslöshetskassorna betalade under år 1993 ut ca 36,7 miljarder kronor i ersättning till sina medlemmar. Endast ca 3 % av dessa utgifter finansierades via medlemmarnas egna avgifter. Övriga 97 % finansierades genom statsbidrag.

Med hänsyn till de betydande allmänna medel som hanteras av arbetslöshetskassorna anser regeringen det rimligt att kassorna i lag åläggs att lämna den information som behövs för en ordentlig analys av hur arbetslöshetsförsäkringen fungerar och av försäkringens utgifter. Den nödvändiga informationen finns i första hand hos arbetslöshetskassorna. Detta gäller bl.a. statistik rörande ersättningstagare, kvalifikationsgrunder och inkomstfördelning bland ersättningstagarna, uppgifter om antalet ersättningsdagar och förekomsten av deltid ersättning samt uppgifter som möjliggör en analys av rundgången mellan ersättning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Vilka uppgifter och i vilken ordning uppgifterna skall lämnas bör få föreskrivas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

13 Kostnader m.m.

13.1 Utvecklingen av kontantstödens kostnader

Arbetslösheten

Det finns en bred samstämmighet om att arbetslösheten i dag utgör den viktigaste politiska frågan. Sysselsättningen har sedan den var som högst, år 1990, minskat med ca 600 000 personer. Den öppna arbetslös-

heten har mellan februari 1991 och februari 1994 ökat från 2,5 % till 8,3 % av arbetskraften eller från ca 120 000 till ca 350 000 personer. Dessutom har de konjunkturberoende arbetsmarknadsåtgärderna ökat kraftigt och omfattade i februari 1994 ca 240 000 personer. Till detta kommer 120 000 deltidsarbetslösa.

Försäkringsskyddet

Merparten av de arbetslösa har rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Enligt AMS statistik är ungefär 70 % av de arbetsökande utan arbete medlemmar i en arbetslöshetskassa. Det finns emellertid stora regionala skillnader. I t.ex. Norrbottens län är 87 % av de arbetslösa medlemmar medan det i Stockholms län enbart gäller 54 %. Generellt är anslutningsgraden lägst i storstadsområdena. Ca 10 % av de arbetslösa får KAS. Här är bilden den omvända. Bland dem som får KAS är boende i storstadsregionerna överrepresenterade.

Cirka en fjärdedel av de arbetslösa saknar någon form av ersättning. En stor del av dessa är ungdomar. Två tredjedelar är under 34 år. Det är stora regionala skillnader. Många av de arbetslösa utan någon form av ersättning bor i storstadsregionerna.

Arbetslöshetsnivå i procent av arbetskraften, kontantstödets kostnader och i miljarder kronor.

	1990	1991	1992	1993
Arbetslöshetsnivå	1,6	3,0	5,3	8,2
Kontantstödets utgifter varav	6,8	12,7	25,5	38,7
Arbetslöshetskassa	6,5	12,0	24,1	36,7
KAS	0,3	0,7	1,4	2,0

Arbetsmarknadsfonden

Både arbetslöshetsförsäkringen och KAS finansieras huvudsakligen från den s.k arbetsmarknadsfonden. Fonden är egentligen endast ett konto hos Riksgäldskontoret till vilken riksdagen har beviljat en rörlig kredit på 55 miljarder kronor för innevarande budgetår. De som deltar i arbetsmarknadsåtgärden arbetslivsutveckling (ALU) får också ersättning från arbetsmarknadsfonden i form av utbildningsbidrag. Från fonden finansieras även statens kostnader för utbildningsbidrag till medlemmar i arbetslöshetskassorna som genomgår arbetsmarknadsutbildning m.m. och bidrag till permitteringslöneersättning. Under år 1993 utbetalades

via arbetsmarknadsfonden drygt 8 miljarder kronor för utbildningsbidrag till kassamedlemmar, utöver de 38,7 miljarder kronor i kontant ersättning. De totala utgifterna uppgick till nära 49 miljarder kronor.

Arbetsmarknadsfonden finansieras via en arbetsgivaravgift på 2,12 % av lönekostnaderna samt sedan årsskiftet 1993/94 genom en allmän avgift för de enskilda på 1 % på förvärvsinkomster. Tidigare finansierade medlemmarna i arbetslöshetskassorna via sina avgifter till kassorna, den s.k. finansieringsavgiften, en del av försäkringen. Denna avgift avskaffades när den allmänna avgiften infördes. Finansieringsavgiften svarade dock för ett mycket litet bidrag till finansieringen. Finansieringsavgiften uppgick år 1993 till ca 1,2 miljarder kronor, vilket motsvarade ca 3 % av den utbetalade arbetslöshetsersättningen. Arbetsgivaravgiften bidrog till ungefär en fjärdedel av utgifterna under år 1993. Resterande del, 70 %, av utgifterna finansierades genom lån via en rörlig kredit hos Riksgäldskontoret.

Det ackumulerade underskottet (skulden) i fonden växer för närvarande snabbt. Enligt budgetpropositionen beräknades det ackumulerade underskottet att uppgå till drygt 53 miljarder kronor vid innevarande budgetårs slut.

För att stärka finansieringen infördes den 1 januari 1994, som tidigare nämnts, en allmän avgift på 1 % på förvärvsinkomster. Avgiften höjs den 1 januari 1995 till 2 %. Då bidrar den allmänna avgiften och arbetsgivaravgiften med ungefär 14 miljarder kronor vardera till arbetsmarknadsfonden. Med nuvarande kompensationsnivå och beslutade finansieringskällor räcker försäkringens intäkter till att finansiera arbetslöshetsersättning till ca 240 000 personer per månad, vilket motsvarar 5,5 - 6,0 % av arbetskraften.

Den stigande arbetslösheten har medfört stora utgiftsökningar. En första begränsning av utgifterna gjordes i juli 1993 då kompensationsnivån i arbetslöshetsförsäkringen fastställdes till 80 % av tidigare inkomst. Den högsta dagpenningen fastställdes samtidigt till 564 kr per dag. Denna nya nivå innebär minskade utgifter på årsbasis med 4,5 till 5 miljarder kronor jämfört med om de gamla reglerna hade kvarstått. I september 1993 infördes dessutom fem karensdagar i försäkringen och i KAS. Karensdagarna beräknas ge en besparing på knappt 1 miljard kronor.

I annan riktning verkade dock riksdagens beslut om en höjning per den 1 januari 1994 av stödbeloppet i KAS och därigenom också av den lägsta nivån i arbetslöshetsförsäkringen, från 198 kr per dag till 245 kr per dag. Denna höjning beräknas kosta ca 900 miljoner kronor på årsbasis. Även riksdagens beslut under våren 1993 om ändrade regler för deltidsarbetslösa och möjligheten för anhöriga till företagare att få arbetslöshetsersättning har medfört ökade utgifter för kontantstöden.

Underskottet i arbetsmarknadsfonden beräknades i budgetpropositionen bli 36,9 miljarder kronor under innevarande budgetår. Avgörande för utvecklingen är naturligtvis arbetsmarknadssituationen. Den redan uppkomna och allt mer ökande skulden medför dock att ränteut-

gifterna ökar snabbt, varför underskottet även vid en oförändrad arbetslöshetssituation ökar.

I denna proposition görs ingen ny bedömning av den framtida utvecklingen på arbetsmarknaden. Regeringen återkommer i stället i den kommande kompletteringspropositionen med en bedömning om den förväntade utvecklingen på arbetsmarknaden och kostnaderna för kontantunderstöden vid arbetslöshet under nästa budgetår. I det sammanhanget kommer också behovet av en rörlig kredit för nästa budgetår att behandlas.

13.2 Kostnaderna för förslaget om en allmän arbetslöshetsförsäkring

Utgiftsökningar

Förslagen i denna proposition innebär att kretsen av personer som får en inkomstrelaterad ersättning ökar. Regeringen uppskattar att motsvarande 50 % av antalet personer som i dag omfattas av KAS kommer att kunna få en inkomstrelaterad ersättning. Dessutom kommer ett antal personer av dem som i dag utförsäkras från KAS att få inkomstrelaterad ersättning. Denna grupp får en förbättrad situation. Uppskattningsvis ökar antalet personer som får den inkomstrelaterade ersättningen med 70 000 – 80 000 personer på ett år. Det är i första hand personer som före arbetslösheten haft en förankring på arbetsmarknaden, men av någon anledning ej varit medlemmar i en arbetslöshetskassa. Förslaget innebär ökade kostnader av i storleksordningen 3 miljarder kronor.

Utgiftsminskningar

I denna proposition finns även förslag som medför besparingar, t.ex. tillämpningen av begreppet normalarbetstid vid beräkningen av dagpenning samt ett något strängare arbetsvillkor.

Förslaget om normalarbetstid medför att den genomsnittliga dagpenningen sjunker något, eftersom nuvarande praxis för dem med varierande arbetstid innebär att dagpenningens storlek kan grundas de tre månader då inkomsterna har varit störst under den senaste tolv månadersperioden. Denna praxis har medfört att vissa grupper har fått betydligt mer än 80 % av sin tidigare normalinkomst i dagpenning. Enligt den nu föreslagna uppstramningen av reglerna skall den normala förtjänsten under den period som ligger till grund för det senaste arbetsvillkoret vara bestämmande för nivån på dagpenningen. Detta kommer att innebära en kostnadsminskning i storleksordningen 1 miljard kronor.

Förslaget om normalarbetstid innebär även en ändring av deltidssarbetslösas möjligheter att kvalificera sig för ny ersättningsperiod genom deltidarbete vid sidan av deltidserättning. För närvarande får ca 100 000 personer deltidserättning. Med nuvarande regler kan de del-

tidsarbetslösa i praktiken få deltidssättning fram till pensioneringen, eftersom deras dagpenning grundas på den senaste heltidsinkomsten medan deras arbetsvillkor uppfylls genom deltidarbete. Denna grupp har således en väsentlig, positiv särbehandling jämfört med heltidsarbetslösa. Försäkringen fungerar i detta avseende som en subvention till deltidarbete. Den föreslagna förändringen i beräkningen av normalarbetstid medför att möjligheterna till deltidssättning grundad på heltidsarbete normalt upphör efter en period. Besparingen ligger därför främst i att denna grupp ej fortsätter att öka i snabb takt. Om de deltidarbetslösa får deltidssättning i snitt två dagar per vecka innebär det att en 300-dagarsperiod räcker i närmare tre år. Den årliga kostnaden för deltidssättning i denna omfattning för 100 000 personer kan uppskattas till ca 4,5 miljarder kronor. Utifrån denna beräkning kan regeländringen beräknas medföra en besparing i storleksordningen 1,5 miljarder kronor per år.

Det något strängare arbetsvillkoret ger relativt marginella effekter. Det torde enbart röra sig om någon enstaka procent av de arbetslösa som uppfyller endast det gamla men inte det nya arbetsvillkoret. Kostnadsminskningen kan uppskattas till 500 miljoner kronor.

I och med möjligheten till dagpenning i KAS kommer andelen arbetslösa som helt saknar kontantstöd att minska genom att utförsäkringen från KAS blir mindre omfattande. Det något strängare arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen innebär att något färre kvalificerar sig för inkomstrelaterad ersättning. Sammantaget torde därför andelen arbetslösa som helt saknar kontantstöd minska marginellt. Den stora förbättringen är att ca hälften av dem som för närvarande enbart omfattas av KAS på ca 5 300 kr per månad kommer att omfattas av en inkomstrelaterad ersättning. Förändringen bör medföra en icke oväsentlig avlastning på kommunernas utgifter för socialbidrag.

De förslag som regeringen nu presenterar innebär sammantaget och i full effekt inte någon förändring av arbetsmarknadsfondens utgifter. På lång sikt beräknas utgifterna öka med i storleksordningen 3 miljarder kronor per år, till följd av att fler personer blir ersättningsberättigade. Å andra sidan beräknas utgifterna minska med ungefär samma belopp till följd av ändrade regler. Angivna belopp och beräknade effekter bygger på nuvarande arbetslöshetsnivå och med den utveckling som kan förväntas vid oförändrade regler. Utgiftsminskningen slår dock igenom först efter några år, bland annat till följd av övergångsreglerna. På kort sikt innebär därför förslagen en ökad belastning på arbetsmarknadsfonden.

De redovisade utgiftsförändringarna skall relateras till den inkomstförstärkning på ca 14 miljarder kronor, som den allmänna avgiften beräknas ge fr.o.m. år 1995. Beaktas också de ökade utgifterna till följd av höjningen av stödbeloppet i KAS och skatteeffekterna av förslagen, beräknas förändringarna av kontantstöden vid arbetslöshet sammantaget och i full effekt leda till en förstärkning av de offentliga finanserna med ca 6,5 miljarder kronor per år.

Regeringen uppdrog den 4 november 1993 åt AMS att redovisa förslag i ett antal frågor rörande arbetslöshetsersättningen (se avsnitt 6.4 i prop. 1993/94:80). En fråga gällde hur en rimlig och rättvis kalenderbaserad *begränsning av ersättningsperiodens längd vid arbetslöshet kombinerat med deltidsarbete för den som regelbundet deltidsarbetar* borde formas. I sin redovisning den 17 januari 1994 av uppdraget framhåller AMS att en kalenderbaserad begränsning innebär en rad problem när det gäller exempelvis definitionen av den grupp som skall träffas av regeln liksom av enskilda fall, bevakning av löptid, bedömning av avbrott i deltidsarbetet, rätt att avvisa deltidsarbeten och om att sluta sådana arbeten utan påföljd om ersättningsrätten har upphört. Det finns enligt AMS onekligen skäl för en kalendertidsbaserad begränsning men AMS har uppfattningen att den i prop. 1993/94:80 aviserade ändringen i 20 § lagen om arbetslöshetsförsäkring, som gäller beräkningen av normalarbetstiden, har starkare effekt när det gäller att få bort den i princip obegränsade ersättningsperioden som har kommit att gälla vid deltidsarbetslöshet.

Angående en *eventuell kalenderårsbaserad karens för deltidsarbetslösa* har AMS inte beslutat om några föreskrifter utöver vad som följer av ALF- och KAS-lagarna. Motivet till detta är dels att sådan karens tidigare har tagits bort för att den har varit komplicerad att tillämpa, dels att andra förslag har aviserats från regeringen som kommer att påverka ersättningsrätten för deltidsarbetslösa.

Regeringen uppdrog även åt AMS att *granska tillämpningen av det nya företagarbegreppet*. AMS redovisar i sitt svar att det i efterhand är omöjligt att ta fram de önskade uppgifterna. Däremot kan sådana uppgifter tas fram framledes fr.o.m. den 1 februari 1994 och resultatet kan redovisas månadsvis.

AMS fick också i uppdrag att lämna förslag till hur en *rimlig och rättvis begränsning kan åstadkommas av rätten till arbetslöshetsersättning i samband med bisyssla*. AMS anför att man inte i dag upplever bedömningen av bisyssla som något problem. Det finns i dag inte någon statistik över hur många med arbetslöshetsersättning som har "godkänd" bisyssla. Om regeringen önskar ett fastare underlag för sin bedömning kan enligt AMS arbetslöshetskassorna framledes vid prövning av nya ärenden anteckna och redovisa förekomsten av godkänd bisyssla. AMS anser att en möjlig förändring i den riktning som regeringen har angivit är att minska antalet tillåtna timmar per vecka i bisyssla.

Regeringen överväger de åtgärder som AMS-redovisningen bör ge upphov till.

I det nyligen slutna avtalet med den Europeiska Unionen (EES-avtalet) ingår personers rörlighet som en av de fyra friheterna. Rörligheten för personer innebär bl.a. att hinder för arbetskraften att flytta fritt inom avtalsområdet skall undanröjas. Detta berör också arbetslöshetsförsäringen och KAS. Den som kommer till Sverige från ett annat avtalslutande land skall, om han eller hon omfattas av avtalet, kunna få arbetslöshetsersättning från hemlandet vid vistelse här under tre månader.

Sverige har vidare träffat överenskommelser med ett antal länder, företrädesvis inom Europa, om förmåner vid arbetslöshet m.m.

En hänvisning till att särskilda bestämmelser kan gälla enligt EES-avtalet och överenskommelser som regeringen har träffat med annan stat bör införas i ALF-lagen och KAS-lagen.

16 Kommentarer till lagförslagen

16.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd

1 §

Av paragrafens första stycke framgår att kontant arbetsmarknadsstöd (KAS) lämnas i form av dagpenning eller i form av ett grundbelopp. Bestämmelserna om grundbeloppet motsvarar i huvudsak den gällande regleringen för det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS).

Enligt huvudregeln har den som är medlem i en arbetslöshetskassa inte rätt till KAS. Härifrån görs två undantag. Av andra stycket punkten 1 framgår sålunda att KAS i form av ett grundbelopp kan lämnas till en medlem som inte uppfyller avgiftsvillkoret enligt 9 § ALF-lagen. Enligt punkten 2 i samma stycke kan grundbeloppet lämnas också till en medlem som utförsäkras efter fyllda 60 år. Regleringen i denna del överensstämmer med 1 § 3 i dess nuvarande lydelse.

Enligt 1 § 2 i dess nuvarande lydelse har också en försäkrad som inte uppfyller medlemsvillkoret – 12 eller 24 månaders medlemskap – i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring (ALF-lagen) rätt till KAS. Eftersom medlemsvillkoret i ALF-lagen föreslås slopas behövs ingen motsvarighet till 1 § 2 i detta lagförslag.

Tredje stycket överensstämmer i sak med den gällande lydelsen av 14 § tredje stycket.

Enligt huvudregeln lämnas KAS endast till den som uppfyller ersättningsvillkoren i Sverige. Härifrån görs undantag om andra bestämmelser följer av lagen (1992:1776) om samordning av systemen för social trygghet när personer flyttar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller av överenskommelser som regeringen har träffat med främmande makt. Bortsett från hänvisningen till EES överensstämmelser regleringen med nuvarande lydelse av 3 och 34 §§.

4 §

Paragrafens första stycke överensstämmer med nuvarande lydelsen av 4 § första stycket 2-5. Av andra stycket framgår att den åldersgräns som för närvarande generellt gäller som förutsättning för KAS, dvs. 20 år, endast kommer att gälla som förutsättning för grundbeloppet. I likhet med vad som gäller enligt ALF-lagen ställs alltså inte upp någon nedre åldersgräns för rätten till dagpenning.

Tredje och fjärde styckena överensstämmer med andra stycket respektive tredje stycket första meningen i paragrafens gällande lydelse.

I femte stycket regleras arbetslöshetsbegreppet för företagare. Det överensstämmer i sak med nuvarande reglering.

Enligt gällande lydelse av paragrafens tredje stycke, andra meningen, sista ledet, får AMS av särskilda skäl föreskriva att en företagare skall anses arbetslös också i annat fall än det som anges lagen. Bestämmelsen har tillkommit före ikraftträdandet av den nya regeringsformen. Av 8 kap. 11 § i den nya regeringsformen följer att riksdagens bemyndigande att meddela föreskrifter i ett visst ämne inte skall riktas direkt till en av regeringen underställd myndighet. I det föreslagna sjätte stycket, liksom i ett antal andra paragrafer i lagförslaget, har en anpassning gjorts i enlighet härmed. Någon ändring i sak åsyftas inte. Avsikten är att föra bemyndigandena vidare till AMS.

6 §

Paragrafen överensstämmer med de gällande lydelse av 11 § andra meningen och 12 §.

I paragrafens nuvarande lydelse behandlas arbetsvillkoret. Motsvarande bestämmelser finns i 10 § första stycket och 12 § lagförslaget.

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om karenstid. I första stycket behandlas karensvillkoret. KAS får sålunda normalt inte lämnas förrän sökanden under en sammanhängande tid av tolv månader varit arbetslös

fem dagar. Regleringen överensstämmer med den nu gällande i 13 § första stycket.

Av andra meningen i första stycket framgår att i karenstiden räknas in endast de dagar för vilka stöd skulle ha lämnats, om karenstiden hade gått till ända. Det innebär t.ex. att lördagar och söndagar inte skall räknas in i karenstiden. Regleringen överensstämmer med den nu gällande i 13 § första stycket andra meningen. Innebörden av karenstidsregleringen är att ersättningsperioden förskjuts framåt i tiden. Detta framgår av den föreslagna 14 a §.

En fråga är vad som skall gälla när två ersättningsperioder (1 och 2) löper parallellt med varandra, dvs. den situation som behandlas i 15 § andra stycket tredje meningen. Eftersom någon ersättning i period 2 inte lämnas förrän period 1 har gått till ända, inte ens om sökanden får lägga en högre dagsförtjänst till grund för beräkningen av dagpenningen i period 2, kan karensvillkoret självfallet fullgöras först efter det att period 1 har löpt ut.

Enligt den föreslagna bestämmelsen i 14 § andra stycket skall i en ersättningsperiod under vilken dagpenning lämnas, räknas in ersättningstid enligt ALF-lagen. Den som har påbörjat en ersättningsperiod enligt nämnda lag kan nämligen komma att få dagpenning för återstoden av ersättningsperioden enligt denna lag, om medlemskapet i arbetslöshetskassan upphör. Genom detta nås överensstämmelse med den befintliga regleringen i 14 § andra stycket ALF-lagen, som innebär att när den försäkrade lämnar en arbetslöshetskassa och blir medlem i en annan arbetslöshetskassa, ersättningstiden i den förra kassan skall beaktas när den försäkrades rätt till ersättning prövas i den senare kassan.

Andra stycket i denna paragraf behandlar i följd av detta vad som skall gälla beträffande karenstid när någon lämnar en arbetslöshetskassa innan ersättningsperioden har löpt ut och begär dagpenning enligt KAS-lagen. Av regleringen följer att karensvillkoret enligt denna lag då skall anses vara uppfyllt. Skälet för detta är självfallet att sökanden uppfyllt karensvillkoret i ersättningsperioden enligt ALF-lagen.

Det kan någon gång tänkas inträffa att en sökande har råkat ut för karenstid enligt ALF-lagen utan att en ersättningsperiod har påbörjats, t.ex. därför att arbetslösheten eller medlemskapet har upphört dessförinnan. Bestämmelsen i andra stycket är som framgår inte heller tillämplig i en sådan situation.

Av paragrafens tredje stycke framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer för vissa deltidsarbetande får föreskriva om karenstid utöver vad som följer av första stycket. Motsvarande bestämmelse finns i den gällande lydelsen av 15 § tredje stycket.

Fjärde stycket i paragrafen överensstämmer i sak med den gällande lydelsen av 13 § andra stycket.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om tid som jämföras med arbetad tid i fråga om uppfyllande av arbetsvillkoret. Motsvarande bestämmelser finns i 10 a § lagförslaget.

Av paragrafens första stycke framgår att kontant arbetsmarknadsstöd i form av dagpenning lämnas till den som uppfyller karensvillkoret enligt 7 §, avgiftsvillkoret enligt 9 § och något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §.

Enligt andra stycket kan emellertid också den som inte uppfyller något allmänt arbetsvillkor komma i fråga för rätt till dagpenning i vissa fall. Härför förutsätts att sökanden i stället uppfyller det särskilda arbetsvillkoret enligt 10 a § och att de ytterligare förutsättningar som anges i 11 § är för handen.

Som behandlats också vid föregående paragraf innebär den föreslagna bestämmelsen i 14 § andra stycket att i en ersättningsperiod under vilken kontant arbetsmarknadsstöd i form av dagpenning lämnas, skall räknas in också ersättningstid enligt ALF-lagen. Den som har påbörjat en ersättningsperiod enligt nämnda lag kan nämligen komma att få dagpenning för återstoden av ersättningsperioden enligt denna lag, om medlemskapet i arbetslöshetskassan upphör. I tredje stycket i denna paragraf behandlas vad som skall gälla i fråga om avgifts- och arbetsvillkor när någon lämnar en arbetslöshetskassa innan ersättningsperioden har löpt ut och begär dagpenning enligt KAS-lagen.

Av regleringen i tredje stycket följer att avgifts- och arbetsvillkor i denna situation skall anses vara uppfyllda. Skälet för detta är självfallet att sökanden redan måste ha uppfyllt avgifts- och arbetsvillkor i ersättningsperioden enligt ALF-lagen.

Om sökanden har uppfyllt något allmänt eller ett särskilt arbetsvillkor hos arbetslöshetskassan har betydelse för den pågående ersättningsperioden i det fall som behandlas i 14 § första stycket andra meningen. Enligt den bestämmelsen har nämligen den som har kvalificerat sig för rätt till ersättning genom att uppfylla något allmänt arbetsvillkor rätt till ersättning under 450 dagar, om sökanden fyller 55 år innan ersättningsperioden har gått till ända. Frågan blir också av betydelse när ersättningsperioden löper ut och sökandens rätt till ersättning för ytterligare en ersättningsperiod skall prövas. Har sökanden kvalificerat sig hos arbetslöshetskassan genom att uppfylla ett särskilt arbetsvillkor enligt 10 a § ALF-lagen måste hon eller han för att få ersättning för ytterligare en ersättningsperiod uppfylla något allmänt arbetsvillkor enligt 10 § denna lag. Detta framgår av 10 a och 11 §§. Till kommentaren till dessa lagrum hänvisas.

Bestämmelser om avgifts- och arbetsvillkor finns också i övergångsbestämmelserna. Till kommentaren till dessa hänvisas.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om s.k. överhoppningsbar tid. Bestämmelser av denna innebörd finns i 13 § lagförslaget.

Paragrafen behandlar avgiftsvillkoret. Dagenpenning lämnas sålunda endast till den som under tolv kalendermånader under en ramtid av 24 månader omedelbart före arbetslöshetens inträde har haft förvärvsinkomster för vilka hon eller han – efter vad som är känt vid den tidpunkt då rätten till dagenpenning för en ersättningsperiod prövas – är skyldig att betala *antingen* avgift enligt lagen (1993:1441) om allmän avgift för finansiering av kontantförmåner vid arbetslöshet *eller* sjömansskatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt.

Med ramtid avses den tidsperiod inom vilket avgiftsvillkoret skall uppfyllas. Innebörden av detta är att de ifrågavarande tolv kalendermånaderna inte behöver ligga i en följd men däremot rymmas inom den ramtid om 24 månader som räknas från tiden omedelbart före arbetslöshetens inträde. Begreppet ramtid har också relevans i fråga om uppfyllandet av arbets- eller studerandevillkoren. I dessa fall är emellertid ramtiderna kortare. I likhet med vad som gäller vid bestämmandet av ramtiden för uppfyllande av ett arbetsvillkor, är ramtiden för uppfyllandet av avgiftsvillkoret överhoppningsbar i vissa fall. Bestämmelser om detta finns i 13 §.

Uppfyllandet av avgiftsvillkoret förutsätter till en början att en prövning skall ske huruvida sökanden under tolv kalendermånader har haft förvärvsinkomster för vilka hon eller han är skyldig att betala den nämnda avgiften eller skatten. Med förvärvsinkomster för vilka avgiftsskyldighet finns avses inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete enligt vad som närmare framgår av 11 kap. 2 resp. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring. Sjömansskatt tas ut endast på inkomst av anställning. Underlag för sjömansskatten är den beskattningsbara månadsinkomsten. Underlaget för den ifrågavarande avgiften utgörs däremot av den sammanlagda inkomsten under beskattningsåret. Avgift tas inte ut på inkomster som sammanlagda understiger 25 % av det vid årets ingång gällande basbeloppet. För beskattningsåret 1994 tas alltså inte ut någon avgift på inkomst som understiger 8 800 kronor.

För att en kalendermånad skall få tillgodoräknas i avgiftsvillkoret krävs att förvärvsinkomsten under den månaden tillsammans med förvärvsinkomster som uppburits tidigare under beskattningsåret *vid prövningstillfället* uppgår till minst 25 % av basbeloppet i fråga. Det är sökanden som genom lönebesked, uppgift om preliminärskatteavdrag m.m. skall visa att inkomsterna vid prövningstillfället uppgår till denna storlek.

Huruvida en förvärvsinkomst som upp bärs under en månad kommer att läggas till grund för avgiftsskyldighet avgörs slutligen först genom taxeringsförfarandet. Följande exempel lämnas:

En sökande har förvärvsarbetat under tiden mars 1996 – mars 1997. Hon eller han blir härefter arbetslös och ansöker om dagenpenning enligt KAS-lagen. Det står klart att inkomsterna under år 1996 är av den storleken att de läggs till grund för avgiftsuttag. Intäkterna under år

1997 överstiger tillsammans i och för sig 25 % av basbeloppet och preliminärskatteavdrag har gjorts från intäkterna. Vid taxeringen år 1998 medges emellertid yrkat avdrag för dubbel bosättning. Avdraget är av den storleken att den taxerade förvärvsinkomsten för inkomståret 1997 kommer att understiga 25 % av basbeloppet, vilket medför att avgift inte skall tas ut.

Vid prövningen av om avgiftsvillkoret är uppfyllt har länsarbetsnämnden att göra bedömningen efter vad som är känt vid den tidpunkt då frågan om rätt till ersättning under en ersättningsperiod uppkommer. Detta kommer till uttryck i paragrafen. Nämnden behöver sålunda inte efterforska huruvida sökanden har avdrag under inkomst av tjänst eller under inkomst av annan förvärvsverksamhet som skulle kunna medföra att slutlig avgift inte tas ut på förvärvsinkomster hänförliga till vissa månader. Om i exemplet sökandens kostnader för dubbel bosättning inte är kända av länsarbetsnämnden, kan länsarbetsnämnden grunda bedömningen på de uppgifter om inkomster och preliminärskatteavdrag som sökanden skall lämna.

Om sökanden har lämnat oriktiga uppgifter eller inte har fullgjort sin uppgiftsskyldighet kan återbetalning av utbetald dagpenning komma i fråga enligt 36 §. Också straffansvar enligt brottsbalken kan självfallet komma i fråga.

Av sista meningen i första stycket framgår att hänsyn inte tas till sjömansskatt som betalats före år 1994 eller som avser tid före detta år.

I paragrafens andra stycke ställs ytterligare krav på den som inte har varit medlem i en arbetslöshetskassa eller som inte tidigare har fått dagpenning enligt denna lag. För denna kategori sökande krävs för att avgiftsvillkoret skall vara uppfyllt dessutom att ett visst mått av sådant förvärvsarbete som avses i 10 § skall ha utförts under de tolv kalendermånader som tillgodoräknas henne eller honom enligt första stycket. Sålunda skall förvärvsarbete ha utförts under minst 5 av de 12 månaderna. Endast månad då förvärvsarbete har utförts i minst 75 timmar beaktas. Hänvisningen till 10 § innebär att bl.a. tid i beredskapsarbete inte får beaktas enligt detta stycke.

Bestämmelser om avgiftsvillkoret finns också i övergångsbestämmelserna.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om kvalificering till KAS genom uppfyllande av ett s.k. studerandevillkor och om att den som utförsäkrats från en arbetslöshetskassa efter fyllda 60 år inte behöver uppfylla något arbetsvillkor för att få rätt till ersättning enligt KAS-lagen. Motsvarande bestämmelser finns i 27 b § lagförslaget.

10 §

Paragrafen innehåller det *allmänna arbetsvillkoret*. Det kan uppfyllas på två sätt.

Arbetsvillkoret i första stycket punkten 1 innehåller huvudregeln. Den överensstämmer i huvudsak med 6 § första stycket i detta lagrumms gällande lydelse. Som framgår av paragrafens tredje stycke föreslås nu emellertid att beredskapsarbete inte skall anses som förvärsarbete som är kvalificerande för att uppfylla något allmänt arbetsvillkor.

Den som inte uppfyller arbetsvillkoret enligt huvudregeln, kan under vissa förutsättningar uppfylla det enligt alternativregeln i första stycket punkten 2. Alternativregeln syftar till att tillgodose sådana sökande som, trots att de har en fast anknytning till arbetsmarknaden, på grund av arbetets natur arbetar ett något mindre antal timmar än vad som framgår av huvudregeln, t.ex. sjukvårdspersonal som regelbundet har nattjänstgöring.

Förutsättningen för att alternativregeln skall få tillämpas är att sökanden inte uppfyller huvudregeln i punkten 1.

Bortsett från den nyss nämnda förutsättningen innebär alternativregeln att ett allmänt arbetsvillkor är uppfyllt också om sökanden har utfört förvärsarbete i minst 10 månader under ramtiden på tolv månader. Endast månad då förvärsarbete har utförts i minst 65 timmar beaktas.

Om ett allmänt arbetsvillkor uppfylls på grund av huvudregeln eller på grund av alternativregeln har betydelse för beräkningen av dagpenningen. I denna del hänvisas till 20 § lagförslaget.

Med tid för förvärsarbete likställs viss annan tid som har det gemensamt att anställningsförhållandet består och lön betalas – helt eller delvis – men arbetstagaren har ledigt. Detta framgår av paragrafens andra stycke. Hit hör för det första den situationen att arbetstagaren är uppsagd men uppsägningstid löper. Av punkten 1 i andra stycket framgår att sådan tid likställs med förvärsarbete även om arbetsgivaren har befriat arbetstagaren från arbetsplikt under hela eller en del av uppsägningstiden. De i punkterna 2 och 3 uppräknade situationerna överensstämmer med 7 § 4 och 5 i det lagrummets gällande lydelse.

Av paragrafens tredje stycke framgår att beredskapsarbete enligt förordningen (1987:411) om beredskapsarbete inte är att anse som sådant förvärsarbete som är kvalificerande för att uppfylla något allmänt arbetsvillkor. Det sagda innebär självfallet också att den som är anvisad ett beredskapsarbete inte heller får tillgodoräkna sig tid som från kvalificeringssynpunkt likställs med förvärsarbete enligt paragrafen, t.ex. semester. Som framgår av 10 a § får emellertid beredskapsarbete tillgodoräknas för att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret.

Den som uppfyller något allmänt arbetsvillkor har – under förutsättning att de grundläggande villkoren i lagen är uppfyllda – alltid rätt till en ny ersättningsperiod. Det finns alltså inte någon motsvarighet till de begränsningar som finns i 11 § och 27 a § andra stycket med avseende på möjligheten att kvalificera sig till en ny ersättningsperiod genom att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret enligt 10 a §. För den som har kvalificerat sig till en ersättningsperiod genom att uppfylla något allmänt arbetsvillkor är det vidare tillräckligt att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret för att få rätt till ytterligare minst en ersättningsperiod. Om

dagpenning eller grundbelopp kommer att lämnas i ersättningsperioden beror på huruvida avgiftsvillkoret är uppfyllt.

Enligt grundläggande principer för ersättning vid arbetslöshet gäller att arbetslöshetsersättning inte kan lämnas för sådan tid som är kvalificerande för uppfyllande av ett arbetsvillkor. I fråga om uppfyllande av det särskilda arbetsvillkoret enligt 11 § görs dock undantag för arbetslivsutveckling enligt vad som framgår av lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling.

Arbetsvillkoret behandlas också i övergångsbestämmelserna.

10 a §

Paragrafen innehåller en definition av det *särskilda arbetsvillkoret*. Under de närmare förutsättningar som anges i 11 § kan också den som inte uppfyller något allmänt arbetsvillkor men som i stället uppfyller det särskilda arbetsvillkoret få dagpenning.

Av paragrafen framgår att alla de situationer som är kvalificerande för uppfyllande av något allmänt arbetsvillkor är kvalificerande också för uppfyllande av det särskilda arbetsvillkoret. Såsom kvalificerande för uppfyllande av det särskilda arbetsvillkoret tillkommer emellertid ytterligare fyra fall. Punkterna 2-4 i paragrafens föreslagna lydelse överensstämmer med 7 § 1-3 i detta lagrums gällande lydelse. Nytt är att tid i beredskapsarbete, som har sagts vid kommentaren till 10 §, inte längre skall ses som förvärvsarbete från kvalificeringssynpunkt utan skall betraktas som med förvärvsarbete jämställd tid för att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret. Också tid då den som är anvisad ett beredskapsarbete har semester m.m. skall behandlas som jämställd tid för att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret.

Med arbetsmarknadsutbildning åsyftas arbetsmarknadsutbildning enligt förordningen (1987:406) om arbetsmarknadsutbildning och förordningen (1992:330) om ungdomspraktik. Riksdagen har vidare beslutat (prop. 1993/94:100 bil. 11, bet. 1993/94:AU11, rskr. 1993/94:189) att det som en ny försöksverksamhet under nästa budgetår införs en ny åtgärd inom ramen för arbetsmarknadsutbildningen, nämligen praktik för invandrare.

Arbetsvillkoren behandlas också i övergångsbestämmelserna.

11 §

I paragrafen behandlas förutsättningarna för rätt till dagpenning för den som uppfyller det särskilda arbetsvillkoret enligt 10 a § men inte något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §.

Av punkten 1 följer att den som aldrig tidigare har fått dagpenning enligt denna lag eller ersättning enligt ALF-lagen inte kan kvalificera sig för rätt till en ersättningsperiod med dagpenning genom att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret. Till den allra första ersättningsperioden kan

sökanden alltså kvalificera sig endast genom att uppfylla något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §.

Av punkten 2 framgår vidare att det särskilda arbetsvillkoret är kvalificerande för en ersättningsperiod endast om sökanden kvalificerat sig till ersättning i den närmast föregående ersättningsperioden genom att uppfylla något allmänt arbetsvillkor enligt denna lag eller enligt ALF-lagen. En ersättningsperiod med dagpenning till vilken sökanden har kvalificerat sig genom att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret kan således endast vara "mellanliggande", den kan m.a.o. följa endast närmast efter en ersättningsperiod till vilken kvalifikation har skett genom uppfyllande av något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §. För en tredje ersättningsperiod med dagpenning krävs alltså att sökanden på nytt uppfyller något allmänt arbetsvillkor.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om bl.a. antalet dagar med ersättning m.m. under en kalendervecka. Motsvarande bestämmelser finns i 1 och 6 §§ lagförslaget.

Arbetsvillkoren behandlas också i övergångsbestämmelserna.

12 §

Bestämmelsen överensstämmer i sak med regleringen i 6 § tredje stycket ALF-lagen i dess nuvarande lydelse. Den innebär att tid som har tillgodoräknats för uppfyllande av arbetsvillkoret inte får tillgodoräknas för uppfyllande av ett nytt arbetsvillkor, dvs. samma tid är inte kvalificerande för två ersättningsperioder. Bestämmelsen är emellertid begränsad till ersättning som lämnas i form av dagpenning enligt denna lag eller ALF-lagen. Av andra meningen framgår sålunda att tid som har tillgodoräknats för uppfyllande av arbetsvillkoret för grundbeloppet, också får tillgodoräknas för uppfyllande av arbetsvillkoret för dagpenning. Skälet för detta är att den som inte uppfyller avgiftsvillkoret vid arbetslöshetens inträde, och därför får ersättning med grundbeloppet, ofta kommer att göra detta inom en kortare tid, genom att också ersättningarna vid arbetslöshet läggs till grund för avgiftsuttag. Att återstående dagar av ersättningsperioden med grundbelopp faller bort om sökanden uppfyller avgiftsvillkoret och något allmänt arbetsvillkor framgår av 27 f § andra stycket.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om att stöd inte får lämnas för lördag eller söndag och inte för tid när sökanden får föräldrapenning. Motsvarande bestämmelser finns i 6 § lagförslaget.

13 §

I paragrafens första och andra stycken räknas upp sådan tid till vilken hänsyn inte skall tas när ramtiden enligt 9 – 10 a §§ bestäms, dvs. s.k. överhoppningsbar tid. Bestämmelserna överensstämmer i huvudsak med 8 § i dess nuvarande lydelse.

I 8 § första stycket 3 i dess nuvarande lydelse anges tid då sökanden har genomgått nykterhetsvård på anstalt som överhoppningsbar tid. I första stycket 3 i paragrafens föreslagna lydelse har en anpassning gjorts till den nu befintliga lagstiftningen. Sålunda hänvisas i stället till tvångsvård enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Av paragrafens andra stycke framgår att som överhoppningsbar tid vid bestämmande av ramtiden skall räknas även tid då sökanden har varit hindrad att uppfylla något arbetsvillkor också på grund av ett skäl som sägs i 10 a § 1-4 lagförslaget. Hänvisningen avser sådan tid som är att anse som med förvärvsarbete jämställd tid i fråga om att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret, t.ex. tid i beredskapsarbete eller i arbetsmarknadsutbildning. Nu angiven tid är alltid överhoppningsbar när ramtiden för att uppfylla något allmänt arbetsvillkor skall bestämmas. Detta är en konsekvens av att tiden i fråga aldrig är kvalificerande för att uppfylla ett arbetsvillkor av det slaget. Tiden är också överhoppningsbar när den enligt 10 a § inte får tillgodoräknas för uppfyllande av det särskilda arbetsvillkoret. Så är fallet när sökanden utan godtagbara skäl har avbrutit en påbörjad arbetsmarknadsutbildning eller sådan tid under värnpliktstjänstgöring eller tid med föräldrapenningförmåner som överstiger den tillgodoräkningsbara tiden, dvs. två månader.

I paragrafens tredje stycke har, i förtydligande syfte, lagts till att tid som får tillgodoräknas för att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret inte också är överhoppningsbar när den ramtid inom vilket det särskilda arbetsvillkoret skall vara uppfyllt bestäms. Detta klargörs genom det föreslagna tredje stycket i paragrafen.

14 §

I första stycket anges ersättningsperiodernas längd. Enligt huvudregeln lämnas dagpenning under längst 300 dagar. För den som fyller 55 år innan ersättningsperioden har gått till ända är perioden emellertid 450 dagar, under förutsättning att sökanden har kvalificerat sig för rätt till ersättning genom att uppfylla något allmänt arbetsvillkor. Någon förlängning sker alltså inte för den som har kvalificerat sig för rätt till ersättning genom att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret.

I stycket hänvisas vidare till bestämmelser som medför att ersättningsperioder inte skall räknas in i ersättningsperioden (arbetslivsutveckling). Det hänvisas också till bestämmelsen om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan, om det finns särskilda skäl, begränsa rätten till ersättning för vissa deltidsarbetslösa.

En ny sista mening har lagts till i första stycket. Bakgrunden till bestämmelsen är regeringens avsikt att de nya reglerna om begränsningar av antalet ersättningsperioder för den som kvalificerar sig på annat sätt än genom förvärvsarbete inte skall få genomslag före utgången av år 1996. Också övergångsbestämmelserna har inriktningen att de nu näm-

da begränsningsreglerna inte skall få genomslag före utgången av år 1996. Den nu behandlade bestämmelsen får därför ses som en reservregel, om övergångsbestämmelserna i något enstaka fall inte skulle uppnå det nyssnämnda målet. Bestämmelsen är avsedd att tillämpas om sökanden uppfyller det särskilda arbetsvillkoret men på grund av bestämmelserna i 11 § inte har rätt till någon ytterligare ersättningsperiod. Det förutsätts naturligtvis att skälet till att sökanden inte har uppfyllt något allmänt arbetsvillkor beror på andra förhållanden än att sökanden har tackat nej till erbjudet lämpligt arbete. Det nu sagda kommer till uttryck i kravet på att det skall finnas synnerliga skäl för att bestämmelsen skall tillämpas.

Om nu nämnda förutsättningarna är uppfyllda får, efter ansökan, beslut om att förlänga ersättningsperioden meddelas. Förlängning skall normalt göras med det antal ersättningsdagar som behövs för att sökanden skall få ersättning t.o.m. utgången av år 1996. Som framgår av bestämmelsen får förlängningen aldrig avse tiden efter år 1996. Avsikten är att AMS skall bemyndigas att pröva och fatta beslut i ärenden som nu har sagts. Genom detta skapas förutsättningar för en enhetlig praxis.

Av andra stycket i paragrafen framgår att i ersättningsperioden skall räknas in också ersättningstid enligt ALF-lagen. Den som har påbörjat en ersättningsperiod enligt nämnda lag men som herefter utträder ur arbetslöshetskassan och ansöker om dagpenning enligt denna lag får alltså ersättning under återstoden av ersättningsperioden på samma sätt som om han hade stannat kvar i kassan. Att sökanden i denna situation inte på nytt behöver uppfylla karens-, avgifts- och arbetsvillkor framgår av 7 § andra stycket och 8 § andra stycket. Motsvarande reglering finns i 14 § tredje stycket ALF-lagen, jämfört med 10 § samma lag, i paragrafernas gällande lydelse.

Regleringen innebär att den gemensamma periodberäkningen enligt 14 § andra stycket ALF-lagen som gäller när en medlem lämnar en arbetslöshetskassa till förmån för en annan sådan kassa, utsträcks till att avse också det fallet att sökanden lämnar kassan och ansöker om dagpenning enligt KAS-lagen.

För grundbeloppet gäller andra bestämmelser om ersättningsperioder.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om att i ersättningsperioden inte skall räknas in tid i arbetslivsutveckling och om att rätten till KAS upphör när sökanden uppnår den allmänna pensionsåldern m.m. Bestämmelser av denna innebörd finns i 14 a § 2 respektive 1 § tredje stycket lagförslaget.

14 a §

Av paragrafen framgår att i ersättningsperioden inte räknas in karenstid eller dagar under vilken den arbetslöse har varit anvisad arbetslivsutveckling. Regleringen överensstämmer i sak med den gällande.

15 §

Paragrafen överensstämmer i huvudsak med första och andra styckena i paragrafens nuvarande lydelse.

I paragrafens första stycke behandlas det fallet att en ersättningsperiod har påbörjats men arbetslösheten har upphört innan ersättningsperioden har gått till ända. Av huvudregeln i första meningen framgår att sökanden vid ny arbetslöshet har rätt till dagpenning under återstående antal dagar av ersättningsperioden. Karens-, avgifts- och arbetsvillkoren behöver inte uppfyllas på nytt i samma ersättningsperiod.

Från huvudregeln görs undantag i andra meningen. Sökanden har sålunda inte rätt till ersättning för återstoden av ersättningsperioden om en sammanhängande tid av 12 månader har förflutit sedan hon eller han senast fick ersättning. I tolv månadersperioden skall inte räknas in överhoppningsbar tid enligt 13 §. Den som på grund av bestämmelsen i denna mening inte har rätt till dagpenning under återstående antal dagar av ersättningsperioden måste självfallet på nytt uppfylla kvalifikationsvillkoren för att få rätt till dagpenning. Regleringen har samma innebörd som 16 §, vilken paragraf föreslås slopas.

I andra stycket behandlas sökandens rätt till ytterligare ersättning när ersättningsperioden har gått till ända. Har sökanden innan ersättningsperioden har löpt ut på nytt uppfyllt avgiftsvillkoret och något allmänt arbetsvillkor, lämnas dagpenning under ännu en ersättningsperiod. Ersättning för en ny period kan också komma i fråga för den som uppfyller det särskilda arbetsvillkoret enligt 10 a §. Förutsättningarna för detta framgår av 11 §. Till kommentaren till det lagrummet hänvisas.

Av andra meningen i samma stycke framgår att ett karensvillkor skall uppfyllas innan ersättning kan lämnas i den nya perioden.

Tredje meningen i andra stycket ger uttryck för systemet med parallellt löpande ersättningsperioder. Den nya ersättningsperioden skall således räknas från inträdet av den arbetslöshet, då sökanden senast uppfyllde det arbetsvillkor som ligger till grund för den nya ersättningsperioden. Bestämmelser om arbetsvillkor finns i 10 och 10 a §§. Det kan naturligtvis tänkas att sökanden innan ersättningsperioden har löpt ut uppfyllt fler än ett arbetsvillkor eller t.o.m. samtliga arbetsvillkor. Om sökanden har uppfyllt något allmänt arbetsvillkor spelar det emellertid ingen roll om hon eller han uppfyller också ett särskilt arbetsvillkor. Endast det allmänna arbetsvillkoret har i den situationen någon relevans. På motsvarande sätt saknar det relevans om sökanden uppfyller både det allmänna arbetsvillkoret i 10 § första stycket och det alternativa allmänna arbetsvillkoret i 10 § första stycket 2. Endast arbetsvillkoret i 10 § första stycket 1 får då betydelse.

Systemet med parallella ersättningsperioder innebär – liksom f.n. – att ersättningsperiod 2 kommer att börja innan ersättningsperiod 1 har löpt ut. Eftersom någon ersättning i period 2 inte lämnas förrän period

1 har gått till ända kommer antalet dagar i period 2 under vilka dagpenning betalas ut att bli färre än 300 eller 450 dagar.

Det relevanta arbetsvillkoret har också betydelse för beräkningen av dagpenningens storlek. I den delen hänvisas till kommentaren till 20 §.

Vid vilken tidpunkt karensvillkoret skall fullgöras i denna situation behandlas i kommentaren till 7 §.

I tredje stycket i paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i fråga om vissa deltidsarbetslösa får föreskriva om begränsningar i ersättningsrätten och om karenstid utöver vad som följer av lagen. Bestämmelser av denna innebörd finns i 7 § tredje stycket och 24 § lagförslaget.

17 §

Paragrafen betecknas 18 § i lagens gällande lydelse.

Av paragrafens första stycke framgår att regeringen fastställer det högsta belopp med vilket dagpenning lämnas.

Av andra stycket framgår att dagpenning lämnas lägst med ett belopp som motsvarar grundbeloppet, om inte bestämmelserna om pensionsavdrag i 21 och 21 a §§ föranleder att ett lägre belopp skall lämnas. Det belopp som faktiskt skall betalas ut kan självfallet komma att också reduceras på grund av samordningen med ersättningar som sägs i 20 a § lagförslaget.

Också grundbeloppet fastställs av regeringen. Detta framgår av 27 g § lagförslaget.

I tredje stycket i paragrafens nuvarande lydelse finns en bestämmelse om beräkningen av ersättningen till den som söker deltidsarbete eller som i annat fall är arbetslös under del av vecka. Bestämmelser med denna innebörd finns i 22, 23 och 27 §§ i lagförslaget.

20 §

Paragrafens första stycke överensstämmer i sak med 20 § första stycket ALF-lagen.

Andra stycket innehåller bestämmelser om hur dagsförtjänsten skall beräknas. Bestämmelserna motsvarar i huvudsak 20 § andra stycket ALF-lagen i dess nuvarande lydelse. Enligt nämnda lagrum skall dagpenningen beräknas på den inkomst som den försäkrade före arbetslöshetens inträde vanligen fick under arbetstid som var normal för henne eller för honom. Bestämmelsen har kompletterats med föreskrifter som har beslutats av AMS. Föreskrifterna innebär att dagpenningen skall beräknas på de tre månader inom ramtiden som innehåller flest arbetade timmar. Beträffande de deltidsarbetslösa har, efter ett avgörande av Försäkringsöverdomstolen, dagpenningen beräknats efter den dagsförtjänst som den försäkrade hade i det heltidsarbete som närmast föregick

deltidsarbetslösheten, även om den försäkrade därefter har kvalificerat sig till en eller flera ersättningsperioder genom sitt deltidsarbete. Som framgår av den allmänna motiveringen anses den utveckling som skett genom AMS föreskrifter och rättspraxis ha fört för långt.

Enligt huvudregeln i andra stycket skall dagpenningen beräknas på den inkomst som sökanden före arbetslöshetens inträde vanligen fick under arbetstid som var normal för henne eller honom i arbete som ryms inom det arbetsvillkor som ligger till grund för den nya ersättningsperioden. Det sagda innebär att endast det förvärvsarbete m.m. som har tillgodoräknats för uppfyllande av det arbetsvillkor som är relevant för den nya ersättningsperioden får läggas till grund för beräkningen av dagpenningen. Frågan om "relevant arbetsvillkor" behandlas i kommentaren till 15 § lagförslaget.

Om det finns särskilda skäl för det får dagpenningen, med undantag från vad som föreskrivs i punkten 1, beräknas på hela inkomsten under hela ramtiden på tolv månader, vare sig inkomsten ryms inom det relevanta arbetsvillkoret eller inte. Med särskilda skäl avses fall där en tillämpning av huvudregeln inte ger en i huvudsak rättvisande bild av sökandens inkomster under ramtiden. Så är fallet om sökandens inkomster under *de månader som tillgodoräknas* för att uppfylla arbetsvillkoret sammantagna har varit påtagligt lägre än normalt. Det förutsätts att skälet för detta beror på omständigheter över vilka sökanden inte har kunnat råda, t.ex. egen sjukdom, vård av sjukt barn eller värnplikts-tjänstgöring. Den nu nämnda situationen får inte förväxlas med fall där sökanden inte uppfyller det i arbetsvillkoret föreskrivna arbetstidsmättet under en viss månad. I det fallet kommer månaden inte att ingå i beräkningen av dagpenningen enligt punkten 1.

Båda beräkningsmetoderna i andra stycket utgår från den genomsnittliga inkomsten under den tid som är relevant i respektive metod.

Endast inkomster från sådant förvärvsarbete som sägs i 10 § får läggas till grund för beräkningen av dagpenning enligt andra stycket. Detta framgår av paragrafens tredje stycke. Inkomster från t.ex. beredskapsarbete får alltså inte ingå i beräkningen enligt andra stycket. Sådan inkomst och inkomster av liknande slag får emellertid läggas till grund för beräkningen av dagpenning enligt vad som följer av fjärde och femte styckena i paragrafen.

I fjärde stycket finns undantag från bestämmelserna i första-tredje styckena. För den som har uppfyllt arbetsvillkoret huvudsakligen genom beredskapsarbete, arbetsmarknadsutbildning, yrkesinriktad rehabilitering eller arbetslivsutveckling, skall dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar inkomsten i beredskapsarbetet respektive utbildningsbidraget. En regel av begränsande innebörd finns dock i femte stycket.

Enligt 1 § lagen (1993:719) om särskilt studielån för den som genomgår arbetsmarknadsutbildning har den som inte har fyllt 25 år, med undantag för vissa korttidsutbildningar, rätt till särskilt studielån. Om arbetsmarknadsutbildningen avser utbildning inom det reguljära utbild-

ningsväsendet, har också den som har uppnått nämnda ålder rätt till särskilt studielån. En konsekvens av att de nu nämnda villkoren för lån är uppfyllda, är att det utbildningsbidrag som lämnas vid arbetsmarknadsutbildning reduceras till 65 % av det utbildningsbidrag som skulle ha lämnats om rätt till lån inte hade funnits. Detta framgår av 13 § förordningen (1993:722) om särskilt studielån och särskild dagpenning för den som genomgår arbetsmarknadsutbildning.

Av fjärde stycket andra meningen framgår nu att dagpenningen i ett sådant fall bör bestämmas till belopp som motsvarar det högre utbildningsbidrag som sökanden skulle ha fått om hon eller han inte hade uppfyllt villkoren för särskilt studielån enligt 1 § i sagda lag. Den ovan nämnda reduktionen av utbildningsbidraget vid arbetsmarknadsutbildning kommer därför inte att få genomslag när dagpenningen beräknas.

Paragrafens femte stycke innehåller ett undantag från bestämmelserna i fjärde stycket. För den som har kvalificerat sig till en ny ersättningsperiod genom beredskapsarbete eller utbildning får dagpenningen inte bestämmas till ett högre belopp än det som motsvarar dagpenningen i den närmast föregående ersättningsperioden. Avsikten med begränsningsregeln är att förhindra att sökanden genom att delta i den arbetsmarknadspolitiska åtgärden höjer dagpenningen i nästföljande ersättningsperiod. Om det högsta eller lägsta beloppet för dagpenning ändras enligt bestämmelserna i 17 § lagförslaget, skall självfallet detta beaktas vid tillämpningen av begränsningsregeln i detta stycke.

Av paragrafens sjätte stycke framgår att dagpenningen kan komma att omprövas också under en pågående ersättningsperiod. Omprövning får emellertid endast göras till sökandens förmån. Någon sänkning av dagpenningbeloppet får alltså inte göras i den pågående perioden. För omprövning förutsätts vidare att sökanden under ett sammanhängande uppehåll i ersättningsperioden på grund av arbete har uppfyllt något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §. Beredskapsarbete eller utbildning är alltså inte relevant för omprövningen. Att uppehållet i ersättningsperioden skall vara sammanhängande innebär att "varvning" mellan arbete och arbetslöshet eller mellan arbete och arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller andra aktiviteter inte kan föranleda omprövning.

20 a §

Paragrafen motsvarar 20 § femte stycket ALF-lagen i dess gällande lydelse. Bestämmelsen syftar på avgångsersättningar eller andra ersättningar som betalas ut genom privata försäkringar eller genom fonder som har byggts upp av parterna på arbetsmarknaden. Dylåka ersättningar beskattas inte hos mottagaren och är heller inte föremål för avgiftsuttag enligt lagen (1981:691) om socialavgifter. De läggs inte till grund för beräkning av arbetslöshetsersättning, sjukpenning eller allmän tilläggspension. Ersättningar av detta slag jämfälls inte med förvärvsarbete och är följaktligen inte kvalificerande för uppfyllande av ett

arbetsvillkor. Om mottagaren i övrigt uppfyller förutsättningarna enligt denna lag kan KAS lämnas samtidigt med den nu berörda ersättningen. Dyliga ersättningar måste alltså från systematiska utgångspunkter hållas åtskilda från förvärvsinkomster, t.ex. - förutom lön för utfört arbete - uppsägningslön för tid då arbetsgivaren befriat arbetstagaren från arbetsplikt eller avgångsvederlag som en arbetsgivare lämnar till en arbetstagare i samband med anställningens upphörande. Under den tid då sökanden uppbär förvärvsinkomster är sökanden inte att anse som arbetslös i KAS-lagens eller ALF-lagens mening; arbetslöshetsersättning kan i följd av detta inte lämnas. I gengäld är förvärvsarbetet eller förvärvsinkomsterna kvalificerande för uppfyllande av ett nytt arbetsvillkor och läggs till grund för beräkningen av dagpenning i en kommande ersättningsperiod i den utsträckning som framgår av 20 §. Ett avgångsvederlag som en arbetsgivare lämnar till en arbetstagare i samband med anställningens upphörande behandlas på ett något annorlunda sätt. Den tid som är kvalificerande för uppfyllande av ett nytt arbetsvillkor har nämligen genom en utveckling i praxis begränsats till den uppsägnings-tid som gäller för vederbörande enligt lagen (1982:80) om anställnings-skydd, dvs. högst sex månader, även om vederlaget motsvarar betydligt fler månadslöner.

21 och 21 a §§

Paragraferna innehåller bestämmelser om pensionsavdrag. Bortsett från tredje meningen i 21 § överensstämmer paragraferna med 21 och 21 a §§ ALF-lagen i dessa lagrumms nuvarande lydelse.

Av tredje meningen i 21 § framgår att brutet krontal skall jämnas ut till närmaste högre krontal.

22 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om dagpenning till den som söker deltidsarbete. Paragrafen överensstämmer med 22 § första stycket andra meningen och andra stycket ALF-lagen. I 22 § första stycket första meningen i den paragrafen föreskrivs att den som söker deltidsarbete har rätt till ersättning endast om arbetsutbudet är minst tre timmar varje arbetsdag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan. Ett så utformat krav på omfattningen av arbetsutbudet finns i 4 § första stycket i lag-förslaget såsom en allmän förutsättning för rätt till KAS.

23 §

Paragrafen överensstämmer med 23 § ALF-lagen.

Paragrafen överensstämmer i huvudsak med 24 § ALF-lagen. Bestämmelsen i det lagrummet om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer för vissa deltidsarbetslösa får föreskriva om karenstid utöver vad som följer av den lagen har i detta lagförslag tagits in i 7 § tredje stycket.

I paragrafens nuvarande lydelse finns främst bestämmelser om ned-sättning av KAS på grund av att sökanden får vissa pensionsförmåner m.m. Bestämmelser av denna innebörd finns i 27 h § lagförslaget.

25 och 27 §§

Paragraferna överensstämmer i sak med 25 § första stycket och 27 § första meningen ALF-lagen. Bestämmelsen i 27 § andra meningen ALF-lagen saknar relevans för KAS-lagen.

I 25 § i dess nuvarande lydelse finns en bestämmelse om rätten till KAS vid säsongsarbetslöshet. En bestämmelse av denna innebörd finns i 28 § lagförslaget. I 27 § i dess nuvarande lydelse finns bestämmelser om avstängningstider. Bestämmelser med samma innehåll finns i 30 § lagförslaget.

27 a §

Av paragrafens första stycke framgår att KAS i form av ett grundbelopp lämnas till den som uppfyller antingen ett arbetsvillkor i 10 eller 10 a § eller studerandevillkoret i 27 b §.

Av andra stycket framgår att möjligheterna att kvalificera sig till en ny ersättningsperiod genom att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret är begränsade. Den som har kvalificerat sig för ersättning under de två närmast föregående ersättningsperioderna genom att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret enligt 10 a §, har inte rätt till ersättning med grundbelopp för någon ytterligare ersättningsperiod med mindre hon eller han uppfyller något allmänt arbetsvillkor enligt 10 §. Det spelar ingen roll huruvida de två närmast föregående ersättningsperioderna avsett grundbeloppet eller dagpenning enligt denna lag eller lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring. Det avgörande för begränsningsregeln är arten av de arbetsvillkor som legat till grund för de två närmast föregående ersättningsperioderna.

Som framgår av 27 b §, jämförd med 1 § andra stycket, antas den som har utförsäkrats från en arbetslöshetskassa efter fyllda 60 år ha uppfyllt arbetsvillkoret för grundbeloppet.

För den som uppfyller såväl något nytt allmänt arbetsvillkor som avgiftsvillkoret kommer i stället KAS i form av dagpenning i fråga.

Av tredje stycket framgår att bestämmelserna om överhoppningsbar tid skall tillämpas också när ramtiden för uppfyllandet av ett arbets-

villkor enligt denna paragraf bestäms. För uppfyllandet av studerandevillkoret gäller särskilda bestämmelser om överhoppningsbar tid. I denna del hänvisas till kommentaren till 27 b § i lagförslaget.

27 b §

Paragrafen överensstämmer i sak med 9 § i dess gällande lydelse.

Av andra stycket framgår att den som efter fyllda 60 år har utförsäkrats från en ersättningsperiod med dagpenning enligt denna lag eller enligt ALF-lagen skall antas ha fullgjort ett arbetsvillkor.

27 c §

Av paragrafen framgår att den som har tillgodoräknats tid för uppfyllande av ett arbetsvillkor enligt denna lag eller enligt ALF-lagen inte får tillgodoräkna sig samma tid en gång till för uppfyllande av ett nytt arbetsvillkor för grundbeloppet. Bestämmelsen motsvarar 6 § andra stycket i dess gällande lydelse.

Som framgår av 12 § andra meningen är emellertid det omvända tillåtet, dvs. tid som har tillgodoräknats för uppfyllande av ett arbetsvillkor för grundbeloppet får tillgodoräknas också för uppfyllande av ett arbetsvillkor för dagpenning. Den föreslagna regleringen överensstämmer med vad som gäller för närvarande beträffande växling mellan ersättning enligt KAS-lagen och ersättning enligt ALF-lagen. Till kommentaren till 12 § hänvisas.

27 d §

I första stycket anges ersättningsperiodens längd. Bestämmelsen överensstämmer i huvudsak med 14 § första stycket i dess gällande lydelse. Grundbelopp lämnas normalt under längst 150 dagar. För den som har fyllt 55 år innan ersättningsperioden har gått till ända, är perioden emellertid 300 dagar. Har sökanden fyllt 60 år innan ersättningsperioden har gått till ända, är perioden 450 dagar. Detta förutsätter emellertid att ersättning för den närmast föregående perioden inte har lämnats med grundbeloppet. Om så är fallet, är ersättningsperioden 300 dagar också för den som har fyllt 60 år.

I första stycket hänvisas också till vissa lagrum som innebär att ersättning kan lämnas under längre eller kortare tid än det angivna antalet ersättningsdagar. Till kommentaren till angivna paragrafer hänvisas.

Av andra stycket framgår bl.a. att bestämmelsen i 14 a § om karenstid och om arbetslivsutveckling skall tillämpas också på en ersättningsperiod för grundbeloppet. Det hänvisas till kommentaren till den bestämmelsen.

I paragrafen behandlas det fallet att en ersättningsperiod har påbörjats men arbetslösheten har upphört innan ersättningsperioden har gått till ända. Paragrafen överensstämmer i huvudsak med 15 § första stycket lagförslaget, som behandlar motsvarande situation för en ersättningsperiod med dagpenning.

I paragrafens första mening behandlas huvudregeln. Sökanden har sålunda vid ny arbetslöshet rätt till ersättning med grundbeloppet under återstående antal dagar av ersättningsperioden utan att på nytt behöva uppfylla arbets- och karensvillkoren. Från denna huvudregel görs två undantag. Det första undantaget finns i paragrafens andra mening. Sökanden har sålunda inte rätt till ersättning för återstoden av ersättningsperioden om en sammanhängande tid av 12 månader har förflutit sedan sökanden senast uppbar ersättning med grundbeloppet i ersättningsperioden. I tolv månadersperioden skall inte räknas in överhoppningsbar tid enligt 13 §.

Det andra undantaget finns i 27 f § andra stycket. Till kommentaren till den bestämmelsen hänvisas.

27 f §

I paragrafens första stycke behandlas sökandens rätt till ytterligare ersättning med grundbeloppet när ersättningsperioden har gått till ända. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak vad som gäller för rätten till fortsatt ersättning med dagpenning enligt 15 § andra stycket. Möjligheterna att kvalificera sig till en ny ersättningsperiod begränsas genom bestämmelsen i 27 a § andra stycket. Till kommentaren till den bestämmelsen hänvisas.

I andra stycket behandlas övergången från ersättning med grundbeloppet i en pågående ersättningsperiod till en ersättningsperiod med dagpenning. Förutsättningen för bestämmelsens tillämpning är att sökanden innan ersättningsperioden har gått till ända uppfyller såväl något nytt allmänt arbetsvillkor enligt 10 § som avgiftsvillkoret enligt 9 §.

Beträffande arbetsvillkorets uppfyllande måste bestämmelsen i 12 § uppmärksammas. Av andra meningen i den paragrafen framgår att tid som har tillgodoräknats för uppfyllande av arbetsvillkoret för grundbeloppet får tillgodoräknas också för uppfyllande av arbetsvillkoret för dagpenning, dvs. i den berörda situationen får samma tid räknas på nytt. Den tid som är kvalificerande för det nya arbetsvillkorets uppfyllande måste emellertid på vanligt sätt rymmas inom ramtiden på tolv månader. Att ramtiden kan utsträckas på grund av överhoppningsbar tid framgår av 13 §. Den nu behandlade regleringen överensstämmer med vad som för närvarande gäller när en medlem i en arbetslöshetskassa uppfyller medlemsvillkoret enligt 6 § första stycket 1 under en pågående ersättningsperiod med KAS.

Den ersättningsperiod med dagpenning som sökanden har rätt till genom att ha uppfyllt ett nytt arbetsvillkor och avgiftsvillkoret är 300 eller 450 dagar enligt bestämmelserna i 14 §. Någon hänsyn till det antal dagar under vilka ersättning med grundbeloppet har lämnats skall inte tas när ersättningsperiodens längd enligt 14 § första stycket bestäms. Detta framgår motsatsvis av 14 § andra stycket. Också på denna punkt överensstämmer regleringen med vad som för närvarande gäller när en medlem i en arbetslöshetskassa uppfyller medlemsvillkoret under en pågående ersättningsperiod med KAS.

Av andra meningen i andra stycket i denna paragraf framgår vidare att det återstående antalet dagar med grundbelopp i ersättningsperioden faller bort när sökanden påbörjar en ersättningsperiod med dagpenning.

27 g §

Av paragrafen framgår att regeringen fastställer grundbeloppet. Paragrafen motsvaras närmast av 18 § första stycket i detta lagrumms gällande lydelse. Att regeringen fastställer också det högsta belopp med vilket dagpenning lämnas framgår av 17 § första stycket lagförslaget.

27 h §

I paragrafen behandlas nedsättning av grundbeloppet på grund av sökanden får vissa pensionsförmåner m.m. Paragrafen överensstämmer i sak med 24 § i dess nuvarande lydelse.

27 i §

Av paragrafen framgår att vissa bestämmelser som gäller för dagpenning vid arbetslöshet del av vecka skall tillämpas också på grundbeloppet. Regleringen överensstämmer med bestämmelserna i 18 § andra stycket och 15 § tredje stycket i dessa lagrumms gällande lydelse.

28 och 29 §§

I paragraferna finns bestämmelser om begränsning av stödet vid säsongsarbetslöshet och om avstängning från rätt till ersättning. Bestämmelserna överensstämmer med 25 och 26 §§ KAS i dessa lagrumms gällande lydelse.

30 §

Första, andra och fjärde styckena i paragrafen överensstämmer med

27 § första, andra och fjärde styckena i det lagrummets nuvarande lydelse.

Enligt tredje stycket skall sökanden vara avstängd från rätt till ersättning till dess sökanden har utfört förvärvsarbete under 20 dagar, om det är uppenbart att hon eller han inte vill anta ett lämpligt arbete. Frågan om det är uppenbart huruvida sökanden inte vill anta ett lämpligt arbete får bedömas utifrån samtliga omständigheter. Typfall på sådana omständigheter som bör ligga till grund för bedömningen finns i 29 § 1-4. Den föreslagna lydelsen av tredje stycket överensstämmer i sak med 27 § tredje stycket i detta lagrums nuvarande lydelse. Ändringen är av förtydligande natur.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om ansökningsförfarandet och om utbetalning av ersättning. Motsvarande bestämmelser finns i 32 § lagförslaget.

31 §

I paragrafen finns en bestämmelse om avstängning från rätt till ersättning. Enligt 28 § i dess nuvarande lydelse får bestämmelserna om avstängning tillämpas i fråga om arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering. Ändringen innebär att avstängningsreglerna skall kunna tillämpas på samtliga arbetsmarknadspolitiska åtgärder som får tillgodoräknas för att uppfylla ett särskilt arbetsvillkor enligt 10 a §. Till den paragrafen hänvisas. Att den som avvisar ett erbjudande m.m. om att delta i arbetslivsutveckling kan stängas av från ersättning framgår av 3 § lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om överklagande. Motsvarande bestämmelser finns i 33 b § lagförslaget.

31 a §

Paragrafen överensstämmer i huvudsak med 29 § i dess nuvarande lydelse. Ett beslut enligt 34 § ALF-lagen om att fränkänna medlem rätt till ersättning under en viss tid skall emellertid inte längre jämföras med ett beslut enligt KAS-lagen om avstängning från rätt till ersättning. Ett sådant beslut om fränkännande av rätt till ersättning skall enligt 34 § i detta lagförslag i stället jämföras med ett beslut om att dra in ersättning. Till kommentaren till 34 § hänvisas.

32 §

Av paragrafens första stycke framgår att ansökan om ersättning skall göras på blankett enligt fastställt formulär. AMS avses utforma blanketten. Ansökan skall göras hos den länsarbetsnämnd som regeringen bestämmer. Avsikten är att de fyra länsarbetsnämnder som för närva-

rande handlägger ärenden om KAS också fortsättningsvis skall hantera samtliga ärenden om KAS. Kravet på att ansökan skall göras på blankett motiveras av bestämmelserna i andra och fjärde styckena i paragrafen.

Enligt 1 § lämnas – med de undantag som framgår av andra stycket i den paragrafen – inte KAS till den som är försäkrad enligt ALF-lagen, dvs. är medlem i en arbetslöshetskassa. I syfte att förhindra att KAS felaktigt betalas ut ställs därför i denna paragrafs andra stycke krav på att uppgifter lämnas om anknytningen till en arbetslöshetskassa.

Enligt första punkten i stycket skall sålunda uppgift lämnas om medlemskapet i en arbetslöshetskassa och – i förekommande fall – om den tidpunkt då sökanden senast fick ersättning från en sådan kassa. I fråga om medlemskapet åsyftas uppgift om sökanden är med i en kassa och, om så är fallet, i vilken kassa. Uppgiften om den tidpunkt då sökanden senast fick ersättning från en arbetslöshetskassa har betydelse för den gemensamma periodberäkningen i fråga om dagpenning enligt ALF-lagen och dagpenning enligt KAS-lagen. Enligt 14 § andra stycket lagförslaget räknas nämligen i en ersättningsperiod med dagpenning in ersättningstid enligt ALF-lagen. Bortsett från beräkningen av det återstående antalet ersättningsdagar i ersättningsperioden för vilka dagpenning enligt KAS-lagen skall lämnas har uppgiften betydelse för frågan om karenstid enligt 7 § andra stycket och om avgifts- och arbetsvillkoren enligt 8 § andra stycket i detta lagförslag.

Enligt andra punkten i första stycket skall uppgift lämnas om sökanden har ansökt om medlemskap i en arbetslöshetskassa. Avsikten med denna bestämmelse är självfallet att undvika felaktiga utbetalningar och dubbelutbetalningar. Som framgår av fjärde stycket skall sökanden intyga riktigheten av uppgifter enligt detta stycke.

Tredje stycket överensstämmer i sak med 30 § första stycket andra och tredje meningarna samt andra stycket i lagrummets nuvarande lydelse.

Av paragrafens fjärde stycke framgår att uppgifter som avses i andra stycket skall lämnas på heder och samvete. Detta medför att oriktig uppgift kan föranleda straffansvar för osann försäkran eller vårdslös försäkran enligt 15 kap. 10 § brottsbalken.

Självfallet skall sökanden även i övrigt lämna de uppgifter för ersättningsfrågans bedömning som länsarbetsnämnden ber om.

Femte stycket överensstämmer i sak med 30 § tredje stycket i dess nuvarande lydelse.

Frågan om ansökningsförfarandet behandlas också i övergångsbestämmelserna. Till kommentaren till dessa hänvisas.

I den nuvarande lydelsen av 32 § finns bestämmelser om överklagande. Motsvarande bestämmelser finns i 33 c § lagförslaget.

I paragraferna finns bestämmelser om omprövning, ändring och överklagande av beslut samt därmed sammanhängande frågor. Motsvarande bestämmelser finns i 30 a – 32 §§ i dessa paragrafers nuvarande lydelse.

33 d §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 33 § i dess nuvarande lydelse. Tiden för att överklaga ett beslut eller att begära omprövning har emellertid förlängts från tre veckor till två månader. Fristen skall räknas från den dag då klaganden fick del av beslutet. Genom ändringen kommer tiden för överklagande m.m. att överensstämma med regleringen i 99 § ALF-lagen och med vad som i allmänhet gäller för beslut om socialförsäkringsförmåner.

34 §

Paragrafens första stycke överensstämmer i sak med 35 § i dess nuvarande lydelse.

Av andra stycket i paragrafen framgår att med beslut om att dra in ersättning enligt denna lag skall jämställas ett beslut enligt ALF-lagen om fränkännande av rätt till ersättning under en viss tid. Enligt 29 § i dess nuvarande lydelse jämställs ett sådant beslut av arbetslöshetskassan med ett beslut om avstängning enligt denna lag. Ändringen motiveras av att det sakligt sett är ändamålsenligare att jämställa ett beslut om fränkännande av rätt till ersättning enligt ALF-lagen med ett beslut om att dra in ersättning enligt denna lag.

Bestämmelsen i paragrafens tredje stycke tar sikte på den som har utslutits ur en arbetslöshetskassa på grund av att hon eller han medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande som är av betydelse för hennes eller hans rätt till medlemskap eller ersättning. En sökande som har utslutits ur kassan på denna grund skall enligt tredje stycket inte heller ha rätt till KAS under ett år räknat från den tidpunkt då kassans beslut om utslutning gäller. Detta uttrycks på det sättet att ett beslut om utslutning ur kassan enligt 48 § 2 ALF-lagen vid tillämpningen av denna lag skall anses innebära att medlemmen har fränkänts rätt till ersättning under ett år. Som framgår av andra stycket jämställs ett beslut enligt ALF-lagen om fränkännande av rätt till ersättning med ett beslut om att dra in ersättning enligt denna lag.

I 34 § i dess nuvarande lydelse finns en bestämmelse om att andra villkor för ersättning enligt denna lag skall gälla om regeringen har träffat en överenskommelse med en annan stat om detta. En bestämmelse av denna innebörd finns i 3 § 2 lagförslaget.

35 och 37 §§

I paragraferna finns bestämmelser om begränsning av stöd vid arbetskonflikt samt om minskning av stöd på grund av retroaktivt utbetalade förmåner av annat slag. Bestämmelserna överensstämmer med 37 och 38 §§ i dessa paragrafers gällande lydelse.

Övergångsbestämmelser**2.**

Avgiftsvillkoret enligt 9 § innebär att skyldigheten att betala ifrågavarande avgift eller skatt skall avse 12 kalendermånader under en ramtid av 24 månader omedelbart före arbetslöshetens inträde. Avgiften infördes den 1 januari 1994. I konsekvens med detta får enligt nämnda lagrum sjömansskatt som avser tiden före denna tidpunkt inte beaktas. Det sagda innebär att den i nämnda lagrum föreskrivna ramtiden inte kan gälla för tid före den 1 januari 1996. Eftersom rätt till dagpenning enligt denna lag skall kunna finnas redan från den 1 juli 1994 har i denna punkt av övergångsbestämmelserna tagits upp vad som skall gälla i fråga om uppfyllandet av avgiftsvillkoret för tiden den 1 juli 1994 – den 31 december 1995.

Övergångsbestämmelsen skall tillämpas när frågan om rätt till en ersättningsperiod enligt de nya bestämmelserna uppkommer under tiden den 1 juli 1994 – den 31 december 1995. Bestämmelsen innebär att det för rätten till dagpenning för skilda tidsavsnitt under den tid övergångsbestämmelsen gäller finns särskilda avgiftsvillkor. Således börjar inte någon ersättningsperiod enligt de nya bestämmelserna under tiden den 1 juli – den 30 september 1994 om inte sökanden under denna tid har omfattats av avgifts- eller skattskyldighet för minst sex månader. Om en sökande i juli 1994 inte har omfattats av nämnda skyldighet under sex månader kan alltså ersättningsperioden inte börja den månaden. Om samma sökande på nytt ansöker om ersättning under augusti eller september 1994 kan däremot ersättningsperioden börja under någon av dessa månader, om sökanden då visar att sexmånaderskravet är uppfyllt. Görs den nya ansökan i stället någon gång under tiden oktober – december 1994, gäller ett strängare avgiftsvillkor. För att en ersättningsperiod då skall kunna börja förutsätts att sökanden har omfattats av avgifts- eller skattskyldigheten för minst sju månader.

3.

Enligt huvudregeln i första stycket skall äldre bestämmelser fortfarande tillämpas på en ersättningsperiod som har börjat före ikraftträdandet.

Ett undantag från huvudregeln görs i andra stycket. En omprövning av dagpenningen i en pågående ersättningsperiod skall således alltid ske

enligt den nya bestämmelsen i 20 § sjätte stycket, om omprövningen görs efter ikraftträdandet. Prop. 1993/94:209

Om sökanden under en ersättningsperiod enligt äldre bestämmelser eller under en ersättningsperiod med grundbeloppet enligt de nya bestämmelserna uppfyller såväl något nytt allmänt arbetsvillkor som avgiftsvillkoret, skall en ny ersättningsperiod med dagenning enligt de nya bestämmelserna börja. Rätten till ersättning med 245 kronor per dag i den föregående perioden faller därvid bort. Den nu återgivna bestämmelsen framgår av 27 f § andra stycket. Övergångsregeln i denna punkt innebär att de nu återgivna bestämmelserna skall gälla även om ersättningsperioden med 245 kronor per dag har börjat före ikraftträdandet.

4.

Enligt 11 § i dess föreslagna lydelse har den som har uppfyllt det särskilda arbetsvillkoret men inte något allmänt arbetsvillkor rätt till ersättning för ytterligare en ersättningsperiod endast om sökanden har kvalificerat sig till närmast föregående ersättningsperiod genom att uppfylla något allmänt arbetsvillkor. Systemet innebär alltså att en sökande inte kan kvalificera sig till två ersättningsperioder i följd genom att endast uppfylla det särskilda arbetsvillkoret. Med vissa avvikelser finns en motsvarande regel i 27 a § andra stycket.

Övergångsbestämmelsen i första stycket av denna punkt tar sikte på en ersättningsperiod som har påbörjats men inte är avslutad före ikraftträdandet. Vid prövningen av sökandens rätt till ersättning för ytterligare en ersättningsperiod (2) när den ersättningsperiod som har börjat före den 1 juli 1994 (1) går till ända, skall sökanden – om hon eller han uppfyller det särskilda arbetsvillkoret under ersättningsperiod 1 – anses ha uppfyllt något allmänt arbetsvillkor. Det sagda innebär att en sökande som uppfyller det särskilda arbetsvillkoret – vilket motsvarar 6 och 7 §§ i dessa paragrafers nuvarande lydelse – trots de nya bestämmelserna har rätt till en ny ersättningsperiod.

Också för övergångsbestämmelsen i andra stycket i denna punkt är utgångspunkten en ersättningsperiod som påbörjats men inte avslutats före den 1 juli 1994. För tillämpningen av övergångsbestämmelsen i detta stycke förutsätts emellertid också att den nu nämnda ersättningsperioden (1) går till ända före den 1 juli 1995. Om så är fallet skall också vid prövningen av sökandens rätt till ersättning för ytterligare en ersättningsperiod (3) efter utgången av den ersättningsperiod (2) som började närmast efter den ersättningsperiod som påbörjats men inte avslutats före den 1 juli 1994 (1) gälla, att uppfyllande av ett särskilt arbetsvillkor skall likställas med uppfyllande av något allmänt arbetsvillkor när rätten till ersättning för en ny period (3) prövas.

5.

Till skillnad från övergångsreglerna i punkterna 3 och 4 tar övergångsregeln i denna punkt sikte på den som inte hade någon pågående ersättningsperiod den 1 juli 1994. Övergångsregeln gäller såväl den som utförsäkrats före detta datum som den som aldrig tidigare begärt kontanta förmåner vid arbetslöshet.

Förutsättningen för att övergångsregeln skall kunna tillämpas är att sökanden blir arbetslös enligt denna lag före utgången av år 1994. I uttrycket "blir arbetslös enligt denna lag" ligger att sökanden dels skall motsvara det arbetslöshetsbegrepp som finns för arbetstagare respektive för företagare, dels uppfylla de allmänna villkoren för ersättning enligt 4 §.

Den som uppfyller förutsättningarna enligt vad som nu har sagts och som dessutom uppfyller ett särskilt arbetsvillkor, skall vid prövningen av rätten till ersättning för en ersättningsperiod anses ha uppfyllt något allmänt arbetsvillkor. Den begränsning som ligger i 11 § och 27 a § andra stycket kommer alltså inte att gälla för rätten till ersättning i det nu nämnda fallet.

6.

För den som under en löpande ersättningsperiod kvalificerar sig för ersättning under ytterligare en ersättningsperiod genom att uppfylla ett nytt arbetsvillkor gäller – enligt såväl nuvarande som föreslagna bestämmelser i KAS-lagen och i ALF-lagen – systemet med parallellt löpande ersättningsperioder. I den föreslagna lydelsen av KAS-lagen kommer detta till uttryck i 15 § andra stycket tredje meningen och i 27 f § första stycket andra meningen. Av nämnda bestämmelser framgår att den nya ersättningsperioden skall räknas från inträdet av den arbetslöshet då sökanden senast uppfyllde det arbetsvillkor som ligger till grund för den nya ersättningsperioden. Det sagda innebär att ersättningsperiod 2 kommer att kalendariskt delvis sammanfalla med period 1. Någon dagpenning i period 2 betalas inte ut för samma tid som sökanden har fått dagpenning i period 1. Detta förhållande medför faktiskt, att antalet dagar med ersättning i period 2 blir färre än det i 14 och 27 d §§ föreskrivna antalet.

Övergångsregeln enligt denna punkt innebär att systemet med parallella ersättningsperioder inte skall gälla under en övergångstid. Bestämmelserna i 15 § andra stycket tredje meningen och i 27 f § första stycket andra meningen skall sålunda inte tillämpas i den följande ersättningsperioden (2), om sökanden har kvalificerat sig för ersättning till den perioden genom att uppfylla ett arbetsvillkor i den föregående perioden (1), om den perioden (1) löper ut före utgången av år 1996.

7.

Under denna punkt behandlas frågan om beräkningen av den dagsförtjänst som blir avgörande för dagpenningens storlek under ersättningsperioden. Enligt huvudregeln skall de nya bestämmelserna tillämpas efter ikraftträdandet. I vissa fall skall de nya bestämmelserna dock inte tillämpas, om de äldre bestämmelserna i KAS-lagen är till sökandens förmån. Självfallet skall de nya bestämmelserna alltid tillämpas på den som påbörjar en ny ersättningsperiod med dagpenning enligt KAS-lagen.

I tre fall skall de nya bestämmelserna i 20 § andra och tredje styckena inte tillämpas, om det är till sökandens förmån. Det första fallet avser den situationen att ersättningsperioden har börjat före ikraftträdandet.

Det andra fallet avser en ersättningsperiod som börjar efter ikraftträdandet. För detta förutsätts emellertid att den närmast föregående ersättningsperioden har börjat före ikraftträdandet men går till ända därefter, dock senast vid utgången av juni 1995.

Också det tredje fallet avser en ersättningsperiod som börjar efter ikraftträdandet. I detta fall finns inte någon koppling till någon föregående ersättningsperiod. Sökanden kan såväl ha blivit utförsäkrad före ikraftträdandet som söka kontanta förmåner vid arbetslöshet för första gången. Förutsättningen för bestämmelsens tillämpning är att sökanden blir arbetslös enligt denna lag före utgången av år 1994. Uttrycket "blir arbetslös enligt denna lag" har kommenterats under punkten 5.

8.

Av övergångsbestämmelsen framgår att de nya bestämmelserna i 32 § skall tillämpas på ansökningar om ersättning som görs efter ikraftträdandet.

16.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring

2 §

Av första stycket i paragrafen framgår att ersättning lämnas i form av ett per dag beräknat belopp (dagpenning). Bestämmelsen överensstämmer med 11 § första stycket i dess nuvarande lydelse.

Enligt huvudregeln i andra stycket lämnas ersättning enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring (ALF-lagen) endast till den som uppfyller ersättningsvillkoren i Sverige. Någon motsvarande bestämmelse finns för närvarande inte i ALF-lagen men får ändå anses gälla. En bestämmelse av detta innehåll finns däremot i 3 § KAS-lagen.

Från huvudregeln görs två undantag. I fråga om det undantag som gäller för en överenskommelse som regeringen har träffat med någon annan stat finns en bestämmelse av motsvarande innehåll i 33 §, som föreslås slopad. I övrigt hänvisas till kommentaren till 3 § lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd (KAS-lagen).

4 §

Ändringarna i paragrafen överensstämmer med ändringarna i 4 § femte stycket KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

6 §

Paragrafen överensstämmer i sak med de gällande lydelserna av 11 § andra stycket och 12 §. Den överensstämmer också med ändringarna i 6 § KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

I paragrafens nuvarande lydelse behandlas medlems- och arbetsvillkoren. Bestämmelser om arbetsvillkor finns i 8 och 10 – 12 §§ lagförslaget.

Medlemsvillkoret finns i den nuvarande lydelsen av första stycket 1 och i andra stycket i denna paragraf. Enligt dessa bestämmelser skall den försäkrade ha varit medlem i arbetslöshetskassan under 12 eller 24 månader för att vara berättigad till ersättning. Det föreslås nu att kravet på viss tids medlemskap slopas och i stället ersätts med krav på uppfyllande av ett avgiftsvillkor enligt vad som följer av 9 § lagförslaget. Av övergångsbestämmelserna framgår emellertid att den som inte uppfyller avgiftsvillkoret men däremot medlemsvillkoret enligt äldre bestämmelser, under en övergångsperiod skall anses ha uppfyllt också avgiftsvillkoret. Till kommentaren till övergångsbestämmelserna hänvisas.

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om karenstid. Bestämmelser av denna innebörd finns för närvarande i 13 och 24 §§. De föreslagna ändringarna i första – tredje styckena överensstämmer i sak med de föreslagna ändringarna i 7 § första – tredje styckena förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

Av paragrafens fjärde stycke framgår att bestämmelserna om karenstid inte skall tillämpas på den som är anvisad arbetslivsutveckling. Bestämmelsen överensstämmer med 13 § andra stycket i dess nuvarande lydelse.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om tid som skall jämföras med förvärsarbete i fråga om uppfyllande av arbetsvillkoret.

8 §

I paragrafen finns bestämmelser om avgifts- och arbetsvillkor. Paragrafen överensstämmer i sak med 8 § förslaget till ändring i KAS-lagen.

Av tredje stycket i paragrafen framgår att den som har påbörjat en ersättningsperiod med dagpenning enligt denna lag eller enligt KAS-lagen, skall anses ha uppfyllt avgiftsvillkoret och något allmänt eller ett särskilt arbetsvillkor, om den försäkrade begär ersättning under samma ersättningsperiod. Orden "enligt denna lag" syftar på den situationen att den försäkrade har påbörjat ersättningsperioden i en arbetslöshetskassa och begär fortsatt ersättning i samma period hos en annan kassa. Som tidigare nämnts har kravet på viss tids medlemskap i en arbetslöshetskassa som villkor för att få ersättning slopats. Den som "byter" arbetslöshetskassa har vidare rätt till fortsatt ersättning i samma ersättningsperiod även om inträdet i den nya kassan inte sker omedelbart efter utträdet ur den förra kassan. Det finns alltså inte heller någon motsvarighet till 10 § i dess nuvarande lydelse.

I fråga om ersättning enligt KAS-lagen bör understrykas att samordningen enligt denna paragraf endast gäller när någon har påbörjat en ersättningsperiod med *dagpenning* enligt den lagen och, efter det medlemskap i en arbetslöshetskassa har beviljats, begär ersättning hos kassan för återstoden av ersättningsperioden. Som framgår av 14 § andra stycket lagförslaget är, såsom fallet är också för närvarande, en ersättningsperiod med grundbeloppet enligt KAS-lagen helt åtskild från en ersättningsperiod enligt ALF-lagen eller en ersättningsperiod med dagpenning enligt KAS-lagen.

I fråga om 8 § hänvisas i övrigt till kommentaren till förslaget om ändring i KAS-lagen.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om överhoppningsbar tid. Motsvarande bestämmelser finns i 13 § lagförslaget.

9 §

I paragrafen införs ett avgiftsvillkor. Ersättning enligt ALF-lagen lämnas sålunda endast till den medlem som – tillsammans med uppfyllande av något arbetsvillkor enligt de bestämmelser som gäller om det – uppfyller avgiftsvillkoret. Paragrafen motsvarar 9 § första stycket förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

Avgiftsvillkoret ersätter kravet på viss tids medlemskap i en arbetslöshetskassa som förutsättning för rätt till ersättning.

Bestämmelser om avgiftsvillkoret finns också i övergångsbestämmelserna.

10 - 12 §§

I paragraferna finns bestämmelser om arbetsvillkor. Regleringen överensstämmer i sak med regleringen i

10 - 12 §§ förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

För uppfyllande av det särskilda arbetsvillkoret i 10 a § jämställs med förvärvsarbete också tid då den försäkrade i enskilt hem har vårdat åldring eller handikappad i sådan utsträckning att hon eller han har varit förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande. Bortsett från sådan tid - som hittills har varit tillgodoräkningsbar för uppfyllande av ett arbetsvillkor endast i KAS-lagen - överensstämmer det särskilda arbetsvillkoret med 6 och 7 §§ ALF-lagen i dessa lagrumms nuvarande lydelse.

Bestämmelsen i 12 § lagförslaget har i huvudsak samma innebörd som 6 § tredje stycket i lagrummets nuvarande lydelse.

Arbetsvillkoret behandlas också i övergångsbestämmelserna. Till kommentaren till dessa hänvisas.

Föreskrifter om arbetsvillkor finns för närvarande i 6, 7 och 10 §§. I nuvarande lydelsen av 10 § finns en bestämmelse om att en försäkrad som omedelbart före inträdet i en arbetslöshetskassa har varit medlem i en annan sådan kassa, får för uppfyllande av medlems- och arbetsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan. Bestämmelsen har inte längre någon relevans. Den har kommenterats under 8 §.

I 11 och 12 §§ i lagrummens nuvarande lydelse finns bestämmelser om bl.a. antalet dagar med ersättning, m.m. under en kalendervecka respektive bestämmelser om att ersättning inte får lämnas för lördag eller söndag och inte för tid när föräldrapenning lämnas. Motsvarande bestämmelser finns i 2 och 6 §§ lagförslaget.

13 §

I paragrafen finns bestämmelser om överhoppningsbar tid. Motsvarande bestämmelser finns i 8 § i dess nuvarande lydelse. Förslaget överensstämmer med 13 § i förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

I paragrafens nuvarande lydelse finns bestämmelser om karenstid. Bestämmelser av denna innebörd finns i 7 § lagförslaget.

14 §

Paragrafens första och andra stycken överensstämmer med de föreslagna ändringarna i 14 § första och andra styckena KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

Paragrafens tredje stycke överensstämmer med fjärde stycket i paragrafens nuvarande lydelse.

I den nuvarande lydelsen av paragrafens andra stycke finns en bestämmelse om att tid i arbetslivsutveckling inte skall räknas in i ersättningsperioden. En motsvarande bestämmelse finns i 14 a § lagförslaget.

I den nuvarande lydelsen av paragrafens tredje stycke finns en hänvisning till 10 § i dess gällande lydelse. Som har påpekats vid kommentaren till 8 § har den bestämmelsen inte längre någon relevans.

14 a §

Paragrafen överensstämmer med 14 a § förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

Motsvarande bestämmelser finns i 13 § andra stycket och 14 § andra stycket i dessa lagrums gällande lydelse.

15 §

Paragrafen överensstämmer med 15 § förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till nämnda lagförslag hänvisas.

17 §

Ändringarna i paragrafen är en konsekvens av ändringarna i KAS-lagen. Någon materiell ändring åsyftas inte.

20 – 21 §§

Paragraferna överensstämmer i sak med 20 – 21 §§ KAS-lagen. Till kommentaren till nämnda lagförslag hänvisas.

I 20 § andra stycket andra meningen i dess nuvarande lydelse föreskrivs att AMS får medge att en större andel av medlems inkomst än vad som framgår av första meningen skall utgöra medlemmens dagsförtjänst. Bestämmelsen tillämpas inte och fyller inte heller längre något behov. Detsamma gäller bestämmelsen i 20 § tredje stycket i dess nuvarande lydelse. Enligt den bestämmelsen skall, om det saknas underlag för beräkning av dagsförtjänsten enligt andra stycket, som medlemmens dagsförtjänst räknas den i orten vanliga arbetsförtjänsten per arbetsdag för arbetstagare inom samma yrke och med samma arbetsförmåga som medlemmen.

Bestämmelsen i 20 § femte stycket i dess nuvarande lydelse har flyttats till en ny paragraf, 20 a §.

Beräkningen av dagpenning behandlas också i övergångsbestämmelserna.

24 §

Bestämmelsen om att det för vissa deltidsarbetslösa får föreskrivas om karenstid utöver vad som annars följer av lagen har flyttats till 7 § tredje stycket lagförslaget.

25 §

Andra stycket i paragrafen har utgått som en konsekvens av de nya bestämmelserna om arbetsvillkor.

30 §

En ändring har gjorts i paragrafens tredje stycke. Ändringen överensstämmer med 30 § tredje stycket KAS-lagen i den lagens föreslagna lydelse. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

31 §

Paragrafen överensstämmer med 31 § förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

31 a §

Av paragrafen framgår att med beslut om avstängning enligt denna lag skall jämställas beslut enligt KAS-lagen om avstängning från rätt till ersättning. För paragrafens tillämpning spelar det ingen roll om beslutet enligt KAS-lagen om avstängning har avsett en ersättningsperiod med dagpenning eller en ersättningsperiod med grundbeloppet.

31 b §

Enligt 48 § 2 får från medlemskap i arbetslöshetskassan uteslutas den som medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift angående förhållande av betydelse för rätten till medlemskap eller ersättning.

Den som har uteslutits ur en arbetslöshetskassa och söker inträde i en annan kassa måste enligt gällande bestämmelser på nytt uppfylla medlems- och arbetsvillkoren innan ersättning kan lämnas. Som tidigare framgått föreslås medlemsvillkoret slopat. Den nu föreslagna paragrafen syftar till att åstadkomma en motsvarighet till nu gällande regelsystem när uteslutningen ur en arbetslöshetskassa berott på ett sådant oredligt beteende som sägs i 48 § 2. Av förslaget framgår att ersättning i den berörda situationen inte får lämnas innan ett år har förflutit från tid-

32 §

Av paragrafens första stycke framgår att en ansökan om ersättning skall göras på blankett enligt fastställt formulär. Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) avses utforma blanketten. Kravet på att ansökan skall göras på blankett motiveras av bestämmelserna i andra och fjärde styckena.

Enligt andra stycket skall den försäkrade i förekommande fall lämna uppgift om den tidpunkt då hon eller han senast fick ersättning från en arbetslöshetskassa eller ersättning enligt KAS-lagen. Uppgiften har betydelse för den gemensamma periodberäkningen i fråga om dagpenning enligt KAS-lagen och ersättning enligt ALF-lagen. Enligt 14 § andra stycket lagförslaget räknas nämligen i en ersättningsperiod in ersättningstid med dagpenning enligt KAS-lagen. Bortsett från beräkningen av det återstående antalet ersättningsdagar i ersättningsperioden för vilka ersättning enligt ALF-lagen skall lämnas har uppgiften betydelse för frågan om karenstid enligt 7 § andra stycket och om avgifts- och arbetsvillkor enligt 8 § tredje stycket.

Tredje stycket överensstämmer i sak med första stycket andra och tredje meningarna samt tredje stycket i dessa bestämmelsers nuvarande lydelse.

Fjärde stycket i paragrafen överensstämmer med 32 § fjärde stycket KAS-lagen i den föreslagna lydelsen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

Av femte stycket framgår att ansökningar, intyg, utlåtanden och övriga uppgifter skall förvaras bland kassans handlingar. Bestämmelsen motsvaras närmast av paragrafens andra stycke i dess gällande lydelse.

Frågan om ansökningsförfarandet behandlas också i övergångsbestämmelserna.

34 §

Av paragrafens andra stycke framgår att ett beslut om indragning av ersättning enligt 34 § KAS-lagen vid tillämpningen av denna lag skall anses innebära att sökanden har fränkänts rätt till ersättning under den tid som beslutet om indragning gäller.

52 a §

Av paragrafens första stycke framgår att en arbetslöshetskassa på begäran av en länsarbetsnämnd som handlägger ärenden om KAS skall lämna uppgifter som nämnden behöver för sin handläggning av ett ersättningsärende.

Enligt andra stycket skall en arbetslöshetskassa lämna uppgifter för tillsyn samt för uppföljning och utvärdering av arbetslöshetsförsäkringen.

Med uppgifter för tillsyn åsyftas uppgifter om tillämpningen av ALF-lagen och uppgifter som rör ersättningar åt enskilda medlemmar. Uppgifter i det senare avseendet syftar bl.a. till att undvika eller uppdaga felaktiga utbetalningar inom försäkringen eller KAS.

Uppgifter för uppföljning och utvärdering av arbetslöshetsförsäkringen syftar till att tillgodose behovet av statistiskt underlag.

Den närmare uppgiftsskyldighet som åvilar arbetslöshetskassorna enligt andra stycket skall preciseras genom föreskrifter av regeringen.

Övergångsbestämmelser

2.

Övergångsbestämmelsen överensstämmer med punkten 2 av övergångsbestämmelserna till förslaget om ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

3.

Som framgår av 6 § har kravet på viss tids medlemskap i en arbetslöshetskassa som förutsättning för rätt till ersättning slopats. Enligt 9 § skall i stället som en förutsättning för ersättning enligt denna lag gälla att den försäkrade uppfyller avgiftsvillkoret. Av denna punkt av övergångsbestämmelserna framgår emellertid att den som inte uppfyller avgiftsvillkoret likväl skall anses ha uppfyllt det, om han uppfyller medlemsvillkoret enligt den äldre bestämmelsen i 6 § 1. Förutsättningen för detta är att den försäkrade begär ersättning för en ny ersättningsperiod efter ikraftträdandet men före utgången av juni 1995.

4 och 5.

Bestämmelserna överensstämmer i tillämpliga delar med punkterna 3 och 4 av övergångsbestämmelserna till förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

6.

Enligt 6 § första stycket 2 i lagrummets nuvarande lydelse uppfylls arbetsvillkoret av den som under ramtiden har utfört förvärvsarbete i minst 75 dagar fördelade på minst fyra månader. Endast dag då förvärvsarbete har utförts i minst tre timmar får därvid räknas in. Detta kvalifikationskrav får anses vara mildare än det arbetsvillkor som före-

slås i de nya bestämmelserna. Motivet för övergångsregeln i denna punkt är att den som uppfyller arbetsvillkoret enligt de äldre bestämmelserna skall anses ha uppfyllt något allmänt arbetsvillkor enligt de nya bestämmelserna. Ramen för övergångsbestämmelsens tillämpning är densamma som i punkten 5 första stycket. Den gäller alltså vid prövningen av rätten till ersättning för ytterligare en ersättningsperiod (2), när en ersättningsperiod som har börjat men inte avslutats före ikraftträdandet (1) går till ända. Övergångsregeln enligt denna punkt har däremot inte någon relevans för den situation som behandlas i punkten 5 andra stycket.

7.

Övergångsbestämmelsen i denna punkt överensstämmer i huvudsak med punkten 5 av övergångsbestämmelserna till förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

Denna övergångsbestämmelse innebär emellertid att också den som har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 6 och 7 §§ i dessa lagrumms lydelse före den 1 juli 1994, skall anses ha uppfyllt något allmänt arbetsvillkor när rätten till ersättning för en ersättningsperiod prövas.

8.

Övergångsbestämmelsen överensstämmer med punkten 6 av övergångsbestämmelserna till förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

9.

Första stycket i övergångsbestämmelsen överensstämmer med punkten 7 av övergångsbestämmelserna till förslaget till ändring i KAS-lagen. Till kommentaren till det lagförslaget hänvisas.

I andra stycket görs undantag från bestämmelsen i första stycket. Av stycket framgår att äldre bestämmelser om beräkningen av dagpenningen alltid skall tillämpas om den försäkrade har kvalificerat sig till den nya ersättningsperioden genom att - på grund av övergångsreglerna - uppfylla arbetsvillkoret enligt de äldre bestämmelserna.

10.

Av övergångsbestämmelsen framgår att de nya bestämmelserna i 32 § skall tillämpas på ansökningar om ersättning som görs efter ikraftträdandet.

16.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1331) om arbetslivsutveckling

Prop. 1993/94:209

I 2 och 3 §§ görs ändringar som en konsekvens av ändringarna i ALF-lagen och KAS-lagen. Hänvisningen i 2 § till 10 a § ALF-lagen och 10 a § KAS-lagen innebär att arbetslivsutveckling, liksom t.ex. arbetsmarknadsutbildning, får tillgodoräknas för att uppfylla det särskilda arbetsvillkoret men inte för att uppfylla något allmänt arbetsvillkor.

16.4 Förslaget till lag om ändring i studiestödslagen (1973:349)

Enligt paragrafen i dess nuvarande lydelse får bl.a. den som är utförsäkrad från en arbetslöshetskassa vuxenstudiestöd med det högre belopp som framgår av 7 a - 7 c och 8 b §§ i samma kapitel. Ändringen innebär att också den som är utförsäkrad från dagpenning enligt KAS-lagen skall få vuxenstudiestöd med det högre beloppet.

Förslag till ändring i samma paragraf avses läggas fram också i propositionen 1993/94:156.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 mars 1994

Närvarande: statsrådet B. Westerberg, ordförande, och statsråden Johansson, Laurén, Hörnlund, Olsson, Svensson, af Ugglas, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Odell, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Hörnlund

Regeringen beslutar proposition 1993/94:209 Den fortsatta reformeringen av arbetslöshetsförsäkringen.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgiv- ningsbemyndigande
--------------------	---

Lag om ändring i

1. lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring,	4, 6, 7, 12, 14, 20, 24, 32, 52 a §§
2. lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknads- stöd.	4, 6, 7, 12, 14, 15, 17, 20, 21 a, 22, 24, 25, 27 g, 28, 30, 32 §§

